

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2007 m. vasario 6 d.*

Byloje T-23/03

CAS SpA, įsteigta Veronoje (Italija), atstovaujama advokato D. Ehle,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujamą X. Lewis, padedamo advokato M. Nuñez Müller,

atsakovę,

dėl prašymo iš dalies panaikinti 2002 m. spalio 18 d. Komisijos sprendimą (REC 10/01) dėl prašymo atsisakyti išieškoti importo muitus

* Proceso kalba: vokiečių.

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(penktoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas M. Vilaras, teisėjai E. Martins Ribeiro ir K. Jürimäe,

posėdžio sekretorė K. Andová, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. lapkričio 15 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisės aktai

A — *Teisės aktai, susiję su lengvatiniu režimu*

- ¹ Ši byla susijusi su Asociacijos susitarimu, kuriuo buvo įsteigta Europos ekonominės bendrijos (EEB) ir Turkijos Respublikos asociacija (toliau – Asociacijos susitarimas) ir kurį Ankaroje pasirašė Turkijos Respublika ir EEB valstybės narės bei Bendrija

(toliau – Susitariančiosios Šalys). Asociacijos susitarimas buvo patvirtintas 1963 m. gruodžio 23 d. Tarybos sprendimu 64/732/EEB (OL 217, 1964, p. 3685). Susitarimas įsigaliojo 1964 m. gruodžio 1 dieną.

- 2 Pagal Asociacijos susitarimo I antraštinės dalies, susijusios su principais, 2 straipsnį šio susitarimo tikslas – skatinti nuolatinį ir subalansuotą Susitariančiųjų Šalių prekybinių ir ekonominių santykių stiprinimą.
- 3 Asociacijos susitarimas numato parengiamąjį etapą, leidžiantį Turkijos Respublikai su Bendrijos pagalba stiprinti savo ekonomiką (3 straipsnis), pereinamąjį etapą, skirtą laipsniškam muitų sąjungos sukūrimui ir ekonominės politikos suvienodinimui (4 straipsnis), ir baigiamąjį etapą, kuris yra pagrįstas muitų sąjunga ir kuris reiškia ekonominės politikos derinimo sustiprinimą (5 straipsnis).
- 4 Pagal šio susitarimo 7 straipsnį Susitariančiosios Šalys imasi visų bendro pobūdžio arba konkrečių priemonių, kad užtikrintų šiuo susitarimu nustatytą įsipareigojimų vykdymą, ir susilaiko nuo bet kokių priemonių, kurios galėtų sukliudyti pasiekti šio susitarimo tikslus.
- 5 Bendrosioms ir baigiamosioms nuostatomis skirtoje III antraštinėje dalyje esančiuose 22 ir 23 straipsniuose numatyta įsteigti Asociacijos tarybą, sudarytą iš valstybių narių vyriausybių, Tarybos bei Komisijos atstovų ir iš Turkijos vyriausybės atstovų (toliau – Asociacijos taryba), kuri, priimdama sprendimus vienbalsiai, turi sprendimo teisę tam, kad būtų įvykdyti Asociacijos susitarime numatyti tikslai. 25 straipsniu šiai tarybai suteikiama kompetencija, kreipusis kuriai nors iš Susitariančiųjų Šalių,

nagrinėti visus ginčus, kilusius dėl Asociacijos susitarimo taikymo arba aiškinimo, arba perduoti šį ginčą spręsti Teisingumo Teismui.

- 6 Baigiamasis muitų sąjungos etapas įsigaliojo 1995 m. gruodžio 31 d. (1995 m. gruodžio 22 d. Asociacijos tarybos sprendimo Nr. 1/95 dėl baigiamojo muitų sąjungos etapo įgyvendinimo (OL L 35, 1996, p. 1) (toliau – Sprendimas Nr. 1/95 arba pagrindinis sprendimas) 1 straipsnis ir 65 straipsnio 1 dalis).
- 7 Pagal Asociacijos susitarimo 11 straipsnį asociacijos režimas taikomas žemės ūkiui ir prekybai žemės ūkio produktais, laikantis konkrečios tvarkos ir atsižvelgiant į Bendrijos bendrą žemės ūkio politiką.

1. Teisės aktai, galioję pereinamajame etape

- 8 1980 m. rugsėjo 19 d. Sprendimu Nr. 1/80 dėl asociacijos plėtros Asociacijos taryba nusprendė panaikinti muitus, kurie Bendrijoje buvo taikomi nuo muitų Bendrijoje dar neatleistų Turkijos kilmės žemės ūkio produktų importui.
- 9 Pagal 1986 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 4115/86 dėl Turkijos kilmės žemės ūkio produktų importo į Bendriją (OL L 380, p. 16) 1 straipsnio 1 dalį Turkijos kilmės produktus, išvardytus EEB sutarties II priede, išskyrus šio reglamento priede nurodytus produktus, leista išleisti į laisvą apyvartą Bendrijoje atleidžiant juos nuo muitų. Pagal Reglamento Nr. 4115/86 2 straipsnio 2 dalį Turkijos kilmės produktai – tai produktai, atitinkantys sąlygas, įtvirtintas 1972 m.

gruodžio 29 d. Asociacijos tarybos sprendime Nr. 4/72 dėl Turkijos „kilmės produktų“ sąvokos apibrėžimo taikant Asociacijos susitarimo papildomo protokolo 6 priedo, pridėto prie 1973 m. vasario 5 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 428/73 dėl Asociacijos tarybos sprendimų Nr. 5/72 ir 4/72 taikymo (OL L 59, p. 73), iš dalies pakeisto 1975 m. gegužės 26 d. Asociacijos tarybos sprendimu Nr. 1/75, pridėtu prie Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1431/75, iš dalies keičiančio Reglamentą Nr. 428/73 (OL L 142, p. 1), I skyriaus nuostatas.

10 Pagal Sprendimo Nr. 4/72 1 straipsnį Turkijos kilmės produktais laikomi:

„a) Turkijoje užauginti augalinės kilmės produktai,

<...>

f) prekės, pagamintos Turkijoje apdirbant ar perdirbant a–e punktuose numatytus produktus, net jei juos gaminant buvo naudojami kiti produktai, su sąlyga, kad ne Turkijoje arba ne Bendrijoje pagaminti produktai buvo naudojami šioje gamyboje tik kaip papildomi.“ (Neoficialus vertimas)

11 1988 m. lapkričio 16 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 3719/88, nustatantis bendrąsias išsamias taisykles dėl importo ir eksporto licencijų bei išankstinio nustatymo sertifikatų sistemos taikymo žemės ūkio produktams (OL L 331, p. 1), yra

taikomas sertifikatų sistemai, sukurtai pagal 1 straipsnyje numatytas taisykles. Minėto reglamento 28 straipsnio 4 dalyje yra nustatyta:

„4. Valstybės narės taip pat perduoda Komisijai įgaliotų valdžios institucijų naudojamų tarnybinių antspaudų ir, jei reikia, reljefinių spaudų atspaudus. Apie tai Komisija nedelsdama praneša kitoms valstybėms narėms.“ (Neoficialus vertimas)

- 12 1972 m. gruodžio 29 d. Sprendimu Nr. 5/72 dėl administracinio bendradarbiavimo metodų taikant Asociacijos susitarimo papildomo protokolo 2 ir 3 straipsnius (OL 1973, L 59, p. 74) Asociacijos taryba įtvirtino taisyklę, kad siekiant pasinaudoti lengvatiniu režimu būtina pateikti dokumentą, kurį eksportuotojo prašymu išdavė Turkijos Respublikos arba vienos iš valstybių narių muitinė. Prekėms, kurios vežamos tiesiogiai iš Turkijos į valstybę narę, tai yra A.TR.1 prekių judėjimo sertifikatas (toliau – A.TR.1 sertifikatas), kurio pavyzdys pridėtas prie sprendimo (2 straipsnis). Šį pavyzdį pakeitė standartinė forma, pridėta prie 1978 m. liepos 18 d. Asociacijos tarybos sprendimo Nr. 1/78, iš dalies keičiančio Sprendimą Nr. 5/72 (OL L 253, p. 2). Pastarasis savo ruožtu buvo šiek tiek pakeistas 1995 m. gruodžio 22 d. Asociacijos tarybos sprendimu Nr. 4/95, iš dalies keičiančiu Sprendimą Nr. 5/72 (OL L 35, 1996, p. 48).

- 13 Sprendimo Nr. 5/72 11 straipsnyje yra nustatyta, kad valstybės narės ir Turkijos Respublika per savo muitinių administracijas teikia tarpusavio pagalbą tikrinamos sertifikatų autentiškumą ir atitiktį reikalavimams, „kad būtų užtikrintas tinkamas šio sprendimo nuostatų taikymas“.

14 Toliau Sprendimo Nr. 5/72 12 straipsnyje nurodyta:

„Turkijos (Respublika), valstybės narės ir Bendrija, kiekviena savo srityje, imasi priemonių šiam sprendimui vykdyti.“ (Neoficialus vertimas)

15 Pagal Reglamento Nr. 4115/86 2 straipsnio 3 dalį administracinio bendradarbiavimo metodai, turintys užtikrinti sumažintų muitų taikymą 1 straipsnyje nurodytų produktų importui, yra įtvirtinti Sprendime Nr. 5/72, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 1/78.

2. Teisės aktai, galiojantys baigiamajame etape

16 Sprendime Nr. 1/95 išsamiai reglamentuojamas baigiamojo muitų sąjungos etapo įgyvendinimas. Šio sprendimo 29 straipsnyje nustatyta:

„Susitariančiųjų Šalių administracinių institucijų tarpusavio pagalbą muitinės srityje reglamentuoja 7 priedo nuostatos, kurios Bendrijos atžvilgiu apima Bendrijos kompetencijai priklausančias sritis.“ (Neoficialus vertimas)

- 17 Sprendimo Nr. 1/95 7 priedo 2 straipsnio 1 dalyje dėl tarpusavio pagalbos muitinės veiklos srityje nustatyta:

„Susitariančiosios Šalys teikia tarpusavio pagalbą jų kompetencijai priklausančiose srityse <...>, kad užtikrintų tinkamą muitų teisės aktų taikymą, be kita ko, užkirsdamos kelią operacijoms, prieštaraujančioms šiems teisės aktams, ir jas atskleisdamos bei atlikdamos jų tyrimus.“ (Neoficialus vertimas)

- 18 Sprendimo Nr. 1/95 3 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad administracinio bendradarbiavimo metodus nustato Muitinių bendradarbiavimo komitetas.

- 19 1996 m. gegužės 20 d. Muitinių bendradarbiavimo komiteto sprendimo Nr. 1/96, nustatančio išsamias Sprendimo Nr. 1/95 taikymo taisykles (OL L 200, p. 14), 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad importo skola muitinei atsiranda patvirtinus dokumentą, reikalingą atitinkamoms prekėms išleisti į laisvą apyvartą. Pagal šio sprendimo 6 straipsnį lengvatinio režimo taikymas iš Turkijos importuotiems žemės ūkio produktams siejamas su dokumento, kuris yra A.TR.1 sertifikatas, išdavimu. Šio sertifikato pavyzdys pateikiamas I priede, tačiau minėto sprendimo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Sprendime Nr. 5/72 numatytos standartinės formos gali būti naudojamos iki 1997 m. birželio 30 dienos.

- 20 Sprendimo Nr. 1/96 15 straipsnyje numatyta:

„Kad būtų užtikrintas tinkamas šio sprendimo taikymas, valstybės narės ir Turkijos (Respublika) per savo muitinių administracijas teikia pagrindinio sprendimo 29 straipsnyje ir 7 priede numatytą tarpusavio pagalbą, padėdamos viena kitai tikrinti sertifikatų autentiškumą ir jų atitiktį reikalavimams.“ (Neoficialus vertimas)

21 Sprendimo Nr. 1/96 13 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„<...> Išrašo 12 langelyje turi būti nurodytas pradinio sertifikato registracijos numeris, išdavimo data, išdavimo įstaiga ir valstybė <...>“

22 Sprendimo Nr. 1/96 II priedo II punkto 12 dalyje numatyta, kad informaciją į A.TR.1 judėjimo sertifikato 12 langelį turi įrašyti kompetentinga valdžios institucija.

23 Galiausiai Sprendimo Nr. 1/96 4 straipsnyje nustatyta:

„Nepažeidžiant pagrindinio sprendimo nuostatų dėl laisvo judėjimo, Bendrijos muitų teritorijoje taikytinas Bendrijos muitinės kodeksas ir jo įgyvendinimo nuostatos bei Turkijos (Respublikos) muitų teritorijoje taikytinas Turkijos muitinės kodeksas ir jo įgyvendinimo nuostatos taikomi prekybai tarp abiejų muitų sąjungos šalių šiame sprendime numatytomis sąlygomis.“ (Neoficialus vertimas)

B — *Muitų teisės aktai*

1. *Teisės aktai, susiję su atsisakymu išieškoti muitus*

24 Dėl galimybės atsisakyti išieškoti importo muitus 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, p. 1, toliau – BMK), 239 straipsnyje nurodyta:

„Importo <...> maitus gali būti <...> atsisakoma išieškoti susidarius padėtims <...>, sąlygotoms aplinkybių, kuriomis suinteresuotojo asmens veiksmuose nematyti apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių. Padėtys, kurioms susidarius gali būti taikoma ši nuostata, ir procedūros, kurios turi būti taikomos tokiomis atvejais, nustatomos taikant Komiteto procedūrą.“

- 25 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos maitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, p. 1, toliau – BMK įgyvendinimo reglamentas), 905 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„1. Jeigu sprendimą priimanči maitinė, kuriai pateiktas prašymas grąžinti (maitus) arba atsisakyti juos išieškoti vadovaujantis (BMK) 239 straipsnio 2 dalimi, negali priimti sprendimo vadovaudamasi 899 straipsniu, ir prašymas paremtas įrodymais, kad dėl aplinkybių, kuriomis suinteresuotojo asmens negalima apkaltinti apgavyste ar akivaizdžiu aplaidumu, susidarė ypatinga padėtis, valstybė narė, kuriai priklauso ši maitinė, perduoda medžiagą apie šį atvejį Komisijai, kad ji galėtų tokį klausimą išspręsti taikydama 906–909 straipsniuose nustatytą procedūrą <...>“ (Pataisytas vertimas)

- 26 BMK įgyvendinimo reglamento 904 straipsnio c punkte nustatyta:

„Importo maitai negrąžinami ir neatsisakoma juos išieškoti, jeigu vienintelė priežastis, dėl kurios prašoma grąžinti maitus arba atsisakyti juos išieškoti, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, yra:

<...>

- c) dokumentų pateikimas, siekiant, kad deklaruotoms išleidimui į laisvą apyvartą prekėms būtų taikomas lengvatinis tarifų režimas, jeigu vėliau nustatoma, kad šie dokumentai buvo padirbti, suklastoti arba netinkami tam tikslui, net jei šie dokumentai buvo pateikti nežinant apie jų padirbimą, suklastojimą arba netinkamumą.“

27 BMK 236 straipsnyje nustatyta:

„1. Importo arba eksporto muitai grąžinami nustačius, kad tada, kai jie buvo sumokėti, tokių muitų suma nebuvo teisiškai privaloma sumokėti arba kad ši suma buvo įtraukta į apskaitą nesivadovaujant 220 straipsnio 2 dalimi.

Importo arba eksporto muitus atsisakoma išieškoti nustačius, kad tada, kai jie buvo įtraukti į apskaitą, tokių muitų suma nebuvo teisiškai privaloma sumokėti arba kad ši suma buvo įtraukta į apskaitą nesivadovaujant 220 straipsnio 2 dalimi.

Muitai negrąžinami ir neatsisakoma jų išieškoti, jeigu įvykių, dėl kurių buvo sumokėta arba įtraukta į apskaitą teisiškai neprivaloma sumokėti pinigų suma, priežastis buvo tyčiniai suinteresuotojo asmens veiksmai.

<...>“

- 28 BMK 220 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyta, kad paskesnis įtraukimas į apskaitą neatliekamas, jeigu teisiškai privaloma sumokėti maito suma nebuvo įtraukta į apskaitą dėl maitinės padarytos klaidos, kurios, yra pagrindo manyti, asmuo, privalėjęs sumokėti tokią pinigų sumą, negalėjo nustatyti veikdamas sąžiningai ir laikydamasis visų galiojančių teisės aktų nuostatų, susijusių su maitinės deklaracijos pateikimu.

2. Teisės aktai, susiję su kilmės taisyklėmis

- 29 BMK 20 straipsnyje, be kita ko, nustatyta:

„1. Skolos maitinei atsiradimo atveju teisiškai privalomi sumokėti maitai apskaičiuojami remiantis Europos Bendrijų maitų tarifu.

2. Kitos priemonės, taikytinos vadovaujantis tam tikrų su prekyba prekėmis susijusių sričių dalykus reglamentuojančiomis Bendrijos nuostatomis, atitinkamais atvejais turi būti taikomos atsižvelgiant į tarifinį tokių prekių klasifikavimą.

3. Europos Bendrijų maitų tarifą sudaro:

<...>

- d) lengvatinių tarifų priemonės, nustatytos susitarimais, kuriuos Bendrija yra sudariusi su tam tikromis šalimis arba šalių grupėmis ir kuriuose joms suteikta teisė naudotis lengvatiniu tarifų režimu.“

30 Savo ruožtu BMK 27 straipsnio a punkte numatyta:

„Lengvatinės prekių kilmės taisyklės apibrėžia prekių kilmės įgijimo reikalavimus, kuriuos prekės turi atitikti, kad joms galėtų būti taikomos 20 straipsnio 3 dalies d arba e punktuose nurodytos priemonės. Šios taisyklės nustatomos:

- a) prekėms, kurioms taikomi 20 straipsnio 3 dalies d punkte nurodyti susitarimai, – tuose susitarimuose.“ (Pataisytas vertimas)

31 Nagrinėjama ginčui taikytinos redakcijos BMK įgyvendinimo reglamente (93 straipsnyje, po 1994 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 3254/94 (OL L 346, p. 1) padarytų pakeitimų tapusiame 92 straipsniu, toliau – BMK įgyvendinimo reglamento 93 straipsnis) nustatyta:

„1. Lengvatas gaunančios šalys praneša Komisijai jų teritorijoje esančių vyriausybinių institucijų, įgaliotų išduoti A formos kilmės sertifikatus, pavadinimus ir adresus ir kartu pateikia šių institucijų naudojamų antspaudų pavyzdžius. Komisija šią informaciją persiunčia valstybių narių muitinėms.

2. Lengvatas gaunančios šalys Komisijai taip pat turi nusiųsti vyriausybinių institucijų, galinčių išduoti autentiškumo sertifikatus, minimus 86 straipsnyje, pavadinimus ir adresus bei jų naudojamų antspaudų pavyzdžius. Komisija šią informaciją perduoda valstybių narių muitinėms.

3. *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* (C serijoje) Komisija skelbia datą, kurią 97 straipsnyje paminėtos naujos lengvatas gaunančios šalys įvykdo 1 ir 2 dalyse nustatytus įsipareigojimus.“

C — Teisės aktai, susiję su tam tikrų dokumentų konfidencialumu

32 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų (OL L 136, p. 1) 8 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Konfidencialumas ir duomenų apsauga

1. Išorės tyrimų metu gauta bet kurios formos informacija yra saugoma taikant atitinkamas nuostatas.“

33 Savo ruožtu to paties reglamento 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Tyrimo ataskaita ir veiksmai po tyrimų

<...>

2. Rengiant tokias ataskaitas, atsižvelgiama į atitinkamos valstybės narės nacionalinės teisės aktuose nustatytus procedūrinius reikalavimus. Šiuo pagrindu parengtos ataskaitos laikomos priimtinais įrodymais administracine ir teismine tvarka nagrinėjant bylas valstybėje narėje, kai nustatoma, kad tai yra būtina, pateikiamais tuo pačiu būdu ir tomis pačiomis sąlygomis kaip ir nacionalinės administracijos inspektorių parengtos administracinės ataskaitos. Joms taikomos tos pačios vertinimo taisyklės kaip ir nacionalinės administracijos inspektorių parengtoms administracinėms ataskaitoms ir jos yra lygiavertės šioms ataskaitoms.“

34 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, p. 2) 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„1. Pagal šį reglamentą perduotai arba gautai bet kokios formos informacijai taikomi profesinės paslapties reikalavimai ir ji saugoma taip pat, kaip panaši informacija saugoma ją gavusios valstybės narės nacionalinės teisės aktais ir atitinkamomis nuostatomis, kurios taikomos Bendrijos institucijoms.“

35 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43) 4 straipsnyje nustatyta:

„Išimtytys

1. Institucijos nesuteikia galimybės susipažinti su dokumentais, dėl kurių atskleidimo nukentėtų apsauga:

a) visuomenės intereso, susijusio su:

— visuomenės saugumu,

— gynybos ir kariniais reikalais,

— tarptautiniais santykiais,

— Bendrijos arba valstybės narės finansine, pinigų ar ekonomine politika;

b) individo privatumu ir neliečiamumu, ypač pagal asmens duomenų apsaugą reglamentuojančius Bendrijos teisės aktus.

2. Institucijos nesuteikia galimybės susipažinti su dokumentais, dėl kurių atskleidimo nukentėtų apsauga:

— komercinių fizinių arba juridinių asmenų interesų, įskaitant intelektinės nuosavybės,

— teismo proceso ir teisinės pagalbos,

— inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų,

nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas.“

Faktinės bylos aplinkybės

A — Ginčijamas importas

³⁶ Ieškovė *CAS SpA* – tai pagal Italijos teisę įsteigta bendrovė, kuri yra Ravensburge (Vokietija) įsteigtos bendrovės *Steinhauser GmbH*, turinčios 95,1 % *CAS SpA* akcijų, dukterinė įmonė. Pagrindinė ieškovės veikla – importuotų koncentruotų vaisių sulčių perdirbimas, be to, ji užsiima šių produktų importu į Italiją. Verslo santykius su užsienio tiekėjais daugiausia palaiko bendrovė *Steinhauser*.

³⁷ Nuo 1995 m. balandžio 5 d. iki 1997 m. lapkričio 20 d. ieškovė importavo ir išleido į laisvą apyvartą Bendrijoje koncentruotas obuolių ir kriaušių sultis, kurios buvo deklaruotos kaip įvežtos iš Turkijos ir kaip esančios Turkijos kilmės. Šios rūšies produktai buvo importuoti į Bendriją pateikus A.TR.1 sertifikatus, todėl jie buvo atleisti nuo muitų, kaip numatyta Asociacijos susitarime ir papildomame protokole.

- 38 Remdamasi Sprendimo Nr. 1/95 29 straipsniu, Ravenos (Italija) muitinės įstaiga atliko A.TR.1 sertifikato Nr. D 141591, kurį ieškovė pateikė vienai iš laikotarpio nuo 1995 m. balandžio 5 d. iki 1997 m. lapkričio 20 d. įvykdytų importo operacijų, autentiškumo patikrinimą išleidus prekes. Remiantis šioje srityje taikytinomis nuostatomis, Turkijos valdžios institucijoms buvo nusiųstas prašymas patikrinti šio sertifikato autentiškumą.
- 39 1998 m. gegužės 15 d. laišku Turkijos valdžios institucijos Ravenos muitinės įstaigai pranešė, kad atliktas patikrinimas parodė, jog šis sertifikatas nebuvo autentiškas, nes Turkijos muitinė jo neišdavė. Jos, be to, pareiškė, kad bus atlikti kiti patikrinimai.
- 40 Todėl Italijos valdžios institucijos atliko 103 vienetų A.TR.1 sertifikatų, kuriuos ieškovė pateikė įvairioms importo operacijoms, patikrinimą išleidus prekes.
- 41 1998 m. liepos 10 d. laišku Turkijos Respublikos nuolatinė atstovybė prie Europos Sąjungos (toliau – Turkijos nuolatinė atstovybė) pranešė Komisijai, kad 22 ieškovės pateikti A.TR.1 sertifikatai, išvardyti šio laiško priede ir susiję su Turkijos bendrovės *Akman* importu į Italiją, buvo padirbti („false“). Komisija persiuntė šį laišką Italijos muitinei 1998 m. liepos 20 d. laišku.
- 42 Nuo 1998 m. spalio 12 iki 15 d. ir nuo 1998 m. lapkričio 30 d. iki gruodžio 2 d. Komisijos Sukčiavimo prevencijos koordinavimo padalinys (UCLAF, kuris yra OLAF pirmtakas) atliko patikrinimus Turkijoje.

- 43 1999 m. kovo 8 d. laišku Turkijos nuolatinė atstovybė Ravenos muitinės įstaigai pranešė, kad Turkijos valdžios institucijos neišdavė ir nepatvirtino 32 ieškovės pateiktų A.TR.1 sertifikatų (toliau – ginčijami sertifikatai), įskaitant 18 vienetų 1998 m. liepos 10 d. laiško priede nurodytų sertifikatų. Šie sertifikatai yra nurodyti minėto laiško priede.
- 44 Italijos muitinė nusprendė, jog iš viso jos, Komisijos, UCLAF ir Turkijos valdžios institucijų susirašinėjimo matyti, kad su eksportu į Italiją, kuri ieškovė vykdė per Turkijos bendrovę *Akman*, susijusius 48 A.TR.1 sertifikatus, įskaitant ginčijamus sertifikatus, Turkijos institucijos laikė arba padirbtais, arba neatitinkančiais reikalavimų.
- 45 Šiuo atveju buvo nuspręsta, kad 32 ginčijami sertifikatai (atitinkantys bendrą 3 296 190 371 ITL (Italijos liros) arba 1 702 340,25 EUR muitų sumą), yra padirbti, nes Turkijos muitinės įstaigos jų neišdavė ir nepatvirtino. Kita vertus, likę 16 sertifikatų (atitinkančių bendrą 1 904 763 758 ITL arba 983 728,38 EUR muitų sumą) buvo pripažinti negaliojantys, nes nors Turkijos muitinė juos ir išdavė, atitinkamos prekės nebuvo Turkijos kilmės.
- 46 Kadangi visi 48 sertifikatai buvo pripažinti padirbti arba negaliojantys, jose nurodytoms prekėms negalėjo būti taikomas Turkijos žemės ūkio produktų importui suteiktas lengvatinis režimas.
- 47 Todėl Italijos muitinė pareikalavo, kad ieškovė sumokėtų iš viso 5 200 954 129 ITL arba 2 686 068,63 EUR nesumokėtų muitų.

B — *Baudžiamasis ir administracinis procesas Italijos ir Bendrijos valdžios institucijose*

- 48 2000 m. kovo 28 d. laišku ieškovė, remdamasi BMK 220 straipsnio 2 dalies b punktu ir 236 bei 239 straipsniais, pateikė Ravenos muitinės įstaigai prašymą neatlikti paskesnio įtraukimo į apskaitą ir grąžinti sumokėtus importo muitus. Pagrįsdama savo prašymą, ieškovė nurodė, kad ji veikė sąžiningai, kad buvo neįmanoma nustatyti kompetentingų valdžios institucijų klaidų ir kad šios institucijos padarė pažeidimų.
- 49 2000 m. gegužės 15 d. laišku Italijos muitinė Ravenos prokuratūrai pranešė apie faktines aplinkybes, susijusias su ieškovės importu, įvykdytu pasinaudojus suklastotais sertifikatais. Sužinojusi apie šias faktines aplinkybes, Ravenos prokuratūra pradėjo tyrimą.
- 50 2000 m. gruodžio 20 d. Sprendimu Ravenos *Tribunale civile e penale* (Civilinis ir baudžiamasis teismas) nutraukė ieškovės vadovui B. Steinhauer iškeltą baudžiamąją bylą, nes nusprendė, kad neįrodyti jam pateikti kaltinimai.
- 51 2001 m. lapkričio 30 d. laišku, kurį Komisija gavo 2001 m. gruodžio 12 d., Italijos Respublika paprašė Komisijos nuspręsti, ar pagrįsta neatlikti iš ieškovės pareikalautų importo muitų paskesnio įtraukimo į apskaitą pagal BMK 220 straipsnio 2 dalies b punktą arba grąžinti šiuos muitus pagal BMK 239 straipsnį.
- 52 Remdamasi BMK įgyvendinimo reglamento 871 ir 905 straipsniais, ieškovė nurodė, kad ji susipažino su Italijos valdžios institucijų Komisijai pateikta byla. Be to, ieškovė

išdėstė savo poziciją ir pastabas, kurias Italijos valdžios institucijos perdavė Komisijai kaip priedą prie savo 2001 m. lapkričio 30 d. laiško.

- 53 2002 m. birželio 3 d. laišku Komisija paprašė tam tikros papildomos informacijos iš Italijos valdžios institucijų, kurios atsakė 2002 m. birželio 7 d. laišku.
- 54 2002 m. liepos 25 d. laišku Komisija ieškovei pranešė apie savo ketinimą netenkinti jos prašymo. Tačiau prieš priimdama galutinį sprendimą Komisija pasiūlė ieškovei išdėstyti galimas pastabas ir susipažinti su nekonfidencialiais bylos dokumentais.
- 55 2002 m. rugpjūčio 6 d. ieškovės atstovai Komisijos patalpose susipažino su administracinės bylos medžiaga. Be to, jie pasirašė pareiškimą, patvirtinantį, kad turėjo galimybę susipažinti su šio pareiškimo priede nurodytais dokumentais.
- 56 2002 m. rugpjūčio 15 d. laišku ieškovė pateikė savo pastabas Komisijai. Šiame laiške, be kita ko, ji ir toliau laikėsi pozicijos, kad kompetentingos muitinės įstaigos padarė klaidų, kurių ji negalėjo nustatyti ir kurias ji prilygina pažeidimams, dėl kurių gali susidaryti ypatinga padėtis BMK 239 straipsnio prasme.
- 57 2002 m. spalio 18 d. Komisija priėmė Sprendimą REC 10/01 (toliau – ginčijamas sprendimas), apie kurį ieškovei buvo pranešta 2002 m. lapkričio 21 dieną.

- 58 Pirma, Komisija nusprendė, kad yra pagrįsta prašyme nurodytus importo muitus įtraukti į apskaitą.
- 59 Antra, Komisija vis dėlto nusprendė, kad yra pagrįsta grąžinti importo muitus tenkinant tą prašymo dalį, kuri yra susijusi su 16 negaliojančių sertifikatų, nes jų atžvilgiu ieškovė yra ypatingoje padėtyje BMK 239 straipsnio prasme.
- 60 Trečia, dėl 32 ginčijamų sertifikatų Komisija nusprendė priešingai, kad ieškovės nurodytos aplinkybės negalėjo sudaryti ypatingos padėties BMK 239 straipsnio prasme. Todėl ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje Komisija nusprendė, kad yra nepagrįsta grąžinti su jais susijusią 1 702 340,25 EUR importo muitų sumą.
- 61 Galiausiai 2003 m. birželio 20 d. laišku ieškovė pateikė Komisijai prašymą susipažinti su kitais bylos dokumentais. Komisija šį prašymą patenkino 2003 m. liepos 10 d. laišku. Tačiau ieškovė nepasinaudojo galimybe dar kartą susipažinti su bylos medžiaga.

C — Sertifikatas Nr. D 437214

- 62 2002 m. gruodžio 17 d. laišku ieškovė Komisijai pranešė, jog Turkijos valdžios institucijos pripažino A.TR.1 sertifikatą Nr. D 437214, kuris nurodytas prie ginčijamų sertifikatų, ne padirbtą, o paprasčiausiai negaliojantį. 2003 m. sausio 6 d. Komisija nusiuntė šį laišką Italijos muitinei.

- 63 2003 m. sausio 24 d. laišku Italijos muitinė, nurodžiusi 1999 m. kovo 8 d. Turkijos muitinės laišką ir 1999 m. gegužės 6 d. UCLAF laišką, pareiškė, kad šis sertifikatas buvo padirbtas.
- 64 2003 m. kovo 4 d. laišku Komisija pasiūlė Italijos muitinei pranešti ieškovei apie su A.TR.1 sertifikatu Nr. D 437214 susijusio tyrimo rezultatus. Ieškovei adresuotu 2003 m. kovo 18 d. laišku Italijos muitinės administracija patvirtino, kad šis sertifikatas buvo padirbtas, nes Turkijos valdžios institucijos jo nerengė.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 65 Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu 2003 m. sausio 29 d pareiškimu ieškovė pareiškė šį ieškinį.
- 66 Išklausus teisėjo pranešėjo pranešimą buvo nuspręsta pradėti žodinę proceso dalį. Imantis proceso organizavimo priemonių, šalims buvo nurodyta pateikti tam tikrus dokumentus ir atsakyti į tam tikrus Pirmosios instancijos teismo rašytinius klausimus. Šalys šiuos nurodymus įvykdė.
- 67 2005 m. lapkričio 15 d. viešame posėdyje buvo išklaustyti žodiniai šalių paaiškinimai ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo žodžiu pateiktus klausimus.

68 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

- panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnį,
- priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

69 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

- atmesti ieškinį,
- priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

70 Pagrįsdama savo reikalavimus ieškovė nurodo tris pagrindus, susijusius, pirma, su teisės į gynybą pažeidimu, antra, su BMK 239 straipsnio pažeidimu, trečia, su BMK 220 straipsnio 2 dalies b punkto pažeidimu.

A — *Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su teisės į gynybą pažeidimu*1. *Šalių argumentai*

- 71 Ieškovė pažymi, kad vykstant administracinei procedūrai buvo pažeista jos teisė į gynybą. Ji iš esmės nurodo, kad nors jai buvo suteikta galimybė susipažinti su byla, kurios dokumentais Komisija pagrindė ginčijamą sprendimą, vis dėlto ji neturėjo galimybės susipažinti su dokumentais, kurie turėjo esminę reikšmę Komisijos atliktam bendram situacijos vertinimui. Be to, pasak ieškovės, tam tikri dokumentai, su kuriais ji galėjo susipažinti, buvo neišsamūs. Galiausiai bylos nagrinėjimas jai neleido atskirti konfidencialiais laikomų dokumentų nuo nekonfidencialių, nei nustatyti tam naudotų kriterijų.
- 72 Pirma, ieškovė pažymi, kad jai nebuvo pateikti šie bylos dokumentai: 1) išsamios UCLAF misijų Turkijoje ataskaitos; 2) visas UCLAF ir Komisijos susirašinėjimas su nuolatine Turkijos atstovybe ir kompetentingomis Turkijos valdžios institucijomis; 3) visas Komisijos ir (arba) UCLAF bei nacionalinių muitinės įstaigų, ypač Italijos muitinės įstaigų, susirašinėjimas ir 4) Muitinių bendradarbiavimo komiteto posėdžių dėl A.TR.1 sertifikatų, kurių atžvilgiu nustatyta, kad eksportuojant koncentruotas vaisių sultis ir kitas Turkijos kilmės prekes jie neatitiko reikalavimų arba buvo padirbti, protokolai.
- 73 Be to, dublike ieškovė nurodo, kad ji negalėjo gauti informacijos apie 1998 m. spalio mėn. UCLAF misiją Turkijoje, kurią Komisija nuorodo ginčijamo sprendimo 32 konstatuojamojoje dalyje. Pasak ieškovės, vien susipažinus su byla matyti, kad 1998 m. spalio 13 ir 14 d. įvyko UCLAF ir Turkijos nuolatinės atstovybės susirinkimas, nes šis susirinkimas minimas UCLAF 1998 m. spalio 21 d. laiške.

Ieškovė tvirtina, kad ji nesusipažino ir su UCLAF 1998 m. gruodžio 1 ir 9 d. laiškais, adresuotais Turkijos nuolatinei atstovybei, kuriuos Komisija mini savo atsiliepime į ieškinį.

74 Ieškovė teigia, kad jos nurodyti dokumentai yra susiję ne tik galimu, bet ir tiesioginiu bei labai glaudžiu ryšiu su klausimu, ar ginčijami sertifikatai iš tikrųjų yra padirbti arba paprasčiausiai neatitinkantys reikalavimų.

75 Antra, ieškovė ginčija Komisijos teiginį, esą tai, kad ieškovės atstovas pasirašė pareiškimą, jog jis susipažino su visais dokumentais, susijusiais su byla, patvirtina, kad ieškovė turėjo galimybę susipažinti su visais bylos dokumentais. Šiuo atžvilgiu ieškovė pažymi, kad šis pareiškimas – tai iš anksto parengtas standartinis blankas ir kad prašymas leisti susipažinti su minėtais dokumentais negali būti laikomas visiškai patenkintu, jei prašymą pateikusi šalis nematė visų bylos dokumentų. Todėl ieškovė tvirtina, kad apie minėtą pareiškimą, kuriame yra REC 10/01 dokumentų sąrašas ir kuris yra pridėtas prie Komisijos atsiliepimo į ieškinį, ji sužinojo tik tuomet, kai susipažino su šiuo priedu.

76 Trečia, ieškovė tvirtina, kad tam tikri dokumentai, su kuriais ji turėjo galimybę susipažinti, buvo neišsamūs, taigi ji neturėjo galimybės susipažinti su visais prie minėto pareiškimo pridėtais dokumentais. Tuo remdamasi ieškovė atmeta Komisijos pareiškimą, kad ji galėjo susipažinti su išsamiais UCLAF misijos Turkijoje ataskaitomis, ir tvirtina galėjusi susipažinti tik su dviem arba trijų puslapių apimties dokumentais, susijusiais su 1998 m. gruodžio 9 ir 23 d. misijos ataskaitomis.

77 Ketvirta, dublike ieškovė ginčija Komisijos argumentą, jog bet kuriuo atveju ieškovė neturėjo teisės susipažinti su tam tikrais dokumentais, įskaitant UCLAF misijos ataskaitas, nes jie yra konfidencialūs. Ieškovė tvirtina ne tik tai, kad šios ataskaitos

nėra konfidencialios, nes Komisija neįrodė jų konfidencialumo, bet ir kad tokios pačios ataskaitos buvo pateiktos susipažinti kituose panašiuose procesuose Pirmosios instancijos teisme.

- 78 Tai, kad tyrimo ataskaitos nėra konfidencialios, išplaukia iš Reglamento Nr. 1073/1999 nuostatų. Pasak ieškovės, pagal šio reglamento 9 straipsnio 2 dalį prireikus tyrimo ataskaitos, pateikiamos tuo pačiu būdu ir tomis pačiomis sąlygomis kaip ir nacionalinės administracijos inspektorių parengtos administracinės ataskaitos, laikomos priimtinais įrodymais administracine bei teismine tvarka nagrinėjant bylas valstybėje narėje ir *a fortiori* taip pat turėtų būti vykstant procesui Europos teismuose.
- 79 Galiausiai ieškovė tvirtina, kad remdamasi EB 255 straipsniu 2003 m. birželio 20 d. laišku ji pateikė naują prašymą leisti susipažinti su byla po šio ieškinio pareiškimo. Tačiau po to, kai Komisija pateikė rašytinį 2003 m. liepos 10 d. atsakymą, ji nesusipažino su byla, nes Komisija nurodė, jog bus galima susipažinti tik su tais dokumentais, su kuriais ieškovė jau turėjo galimybę susipažinti, visų pirma su dokumentais, susijusiais su UCLAF misijos ataskaitomis.
- 80 Komisija iš esmės atmeta ieškovės argumentus.
- 81 Pirma, ji pažymi, kad ginčijamas sprendimas grindžiamas tik tais įrodymais, su kuriais ieškovė galėjo susipažinti ir kurie jau buvo paminėti negalutinėje Komisijos nuomonėje, pareikštoje jos 2002 m. liepos 25 d. laiške. Be to, Komisija pažymi, kad 2002 m. rugpjūčio 6 d. ieškovė turėjo galimybę susipažinti su byla, kuria remiantis buvo priimtas ginčijamas sprendimas, ir kad ši aiškiai pripažino, patvirtindama tai

raštu, jog galėjo susipažinti su visais dokumentais, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusiais su byla. Komisija tvirtina, kad dokumentai, su kuriais ieškovė turėjo galimybę susipažinti, apima UCLAF misijos ataskaitas, gausų UCLAF ir įvairių Turkijos valdžios institucijų susirašinėjimą, taip pat Komisijos ir (arba) UCLAF bei nacionalinių muitinių susirašinėjimą.

- 82 Triplike Komisija ginčija ieškovės tvirtinimą, kad byloje, su kuria ši susipažino 2002 m. rugpjūčio 6 d., buvo ne UCLAF misijos ataskaitos, o tik su misijos ataskaitomis susiję dokumentai. Komisija teigia, kad šie dokumentai iš tikrųjų yra trumpųjų 1998 m. gruodžio 9 d. (Nr. 8279) ir 1998 m. gruodžio 23 d. (Nr. 8673) UCLAF ataskaitų originalai, o ne paprastos jų santraukos.
- 83 Antra, Komisija primena, jog nereikalaujama, kad Komisija savo iniciatyva suteiktų galimybę susipažinti su visais bylos kontekstą atspindinčiais dokumentais, kurie su nagrinėjamu atveju turi tik tikėtiną ryšį, – priešingai, suinteresuotasis asmuo, remdamasis EB 255 straipsniu, prireikus turi pats paprašyti leisti susipažinti su šiais dokumentais.
- 84 Šiuo atveju dokumentai, su kuriais ieškovė negalėjo susipažinti, tėra bylos kontekstą atspindintys dokumentai. Tačiau Komisija pažymi, kad naujas prašymas susipažinti su byla, kurį ieškovė pateikė 2003 m. birželio 20 d., t. y. po ginčijamo sprendimo priėmimo, ir kuris buvo patenkintas 2003 m. liepos 10 d. laišku, negali turėti teisiųjų pasekmių. Iš tiesų svarbu ne tik tai, kad ieškovė nepasinaudojo suteikta galimybe, bet ir tai, kad bet kuriuo atveju, pasibaigus administracinei procedūrai ir nagrinėjant bylą teisme, pateiktas prašymas *a priori* negalėtų lemti prieš pateikiant šią paraišką vykusios administracinės procedūros procesinių teisių pažeidimo.

- 85 Trečia, Komisija tvirtina, kad bet kuriuo atveju teisė susipažinti su byla netaikoma nagrinėjamiems dokumentams, nes jie yra konfidencialūs. Šiuo atžvilgiu Komisija primena, kad teisė susipažinti su byla neapima galimybės susipažinti su konfidencialiais dokumentais, kaip antai UCLAF arba OLAF ataskaitos, Komisijos ir trečiųjų valstybių susirašinėjimas bei susirinkimų, kuriuose dalyvavo trečiosios valstybės, protokolai, taip pat Komisijos ir valstybių narių valdžios institucijų susirašinėjimas.
- 86 Be to, Komisija ginčija ieškovės pasiūlyto Reglamento Nr. 1073/1999 9 straipsnio 2 dalies aiškinimo svarbą šiai bylai. Komisijos teigimu, ši nuostata yra skirta galutinei UCLAF ataskaitai, parengtai remiantis reglamento 9 straipsnio 1 dalimi, o šio reglamento 8 straipsnis yra skirtas OLAF parengtų dokumentų konfidencialumui ir duomenų apsaugai.

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 87 Visų pirma primintina, jog reikia užtikrinti, kad vykstant procedūrai dėl atsisakymo išieškoti importo muitus būtų paisoma teisės būti išklausytam, ypač tuomet, kai priimdama sprendimą pagal BMK 239 straipsnyje numatytą bendrąją teisingumo sąlygą Komisija turi diskreciją vertinti (2001 m. gegužės 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Kaufring ir kt. prieš Komisiją*, vadinamas sprendimu „*Turkijos televizoriai*“, T-186/97, T-187/97, T-190/97–T-192/97, T-210/97, T-211/97, T-216/97–T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 ir T-147/99, Rink. p. II-1337, 152 punktas ir 2003 m. vasario 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Bonn Fleisch Ex- und Import prieš Komisiją*, T-329/00, Rink. p. II-287, 45 punktas).
- 88 Tačiau taip pat pažymėtina, kad teisės į gynybą paisymo principas šioje srityje reiškia tik tai, jog suinteresuotasis asmuo gali veiksmingai pareikšti savo nuomonę dėl

įrodymų, įskaitant dokumentus, kuriuos Komisija, pagrįsdama savo sprendimą, panaudojo jo nenaudai. Taigi šis principas iš Komisijos nereikalauja savo iniciatyva suteikti galimybės susipažinti su visais dokumentais, galinčiais būti susijusiais su konkrečiu atveju, dėl kurio į ją kreiptasi nagrinėjant prašymą atsisakyti išieškoti muitus. Jei suinteresuotasis asmuo mano, jog šie dokumentai yra naudingi siekiant įrodyti, kad susidarė ypatinga padėtis ir (arba) jo veiksmuose nebuvo akivaizdaus aplaidumo arba apgaulės, jis turi pateikti prašymą leisti susipažinti su šiais dokumentais vadovaudamasis nuostatomis, kurias institucijos priėmė EB 255 straipsnio pagrindu (2002 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hyper prieš Komisiją*, T-205/99, Rink. p. II-3141, 63 punktas ir minėto sprendimo *Bonn Fleisch Ex- und Import prieš Komisiją* 46 punktas).

89 Be to, primintina, kad dėl administracinės atsisakymo išieškoti muitus procedūros Pirmosios instancijos teismas yra aiškiai pažymėjęs, jog suinteresuotosios šalies prašymu atsakovė privalo suteikti galimybę susipažinti su visais nekonfidencialiais administraciniais dokumentais, susijusiais su ginčijamu sprendimu. Todėl, nesant tokio prašymo, galimybė susipažinti su Komisijos turimais dokumentais automatiškai neatsiranda (1998 m. vasario 19 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Eyckeler & Malt prieš Komisiją*, T-42/96, Rink. p. II-401, 81 punktas; 1998 m. rugsėjo 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Primex Produkte Import-Export ir kt. prieš Komisiją*, T-50/96, Rink. p. II-3773, 64 punktas ir minėto sprendimo *Bonn Fleisch Ex- und Import prieš Komisiją* 46 punktas).

90 Ieškinio pagrindą, susijusį su teisės į gynybą pažeidimu, reikia nagrinėti atsižvelgiant į šiuos principus.

91 Visų pirma konstatuotina, jog ieškinyje ieškovė aiškiai pripažįsta, kad turėjo galimybę susipažinti su visais dokumentais, kuriuos Komisija panaudojo savo sprendimui pagrįsti. Tačiau ji neturėjo galimybės susipažinti su dokumentais, kurie turėjo esminę reikšmę Komisijos atliktam bendram situacijos vertinimui. Šiuo atžvilgiu ieškovė tvirtina, kad dokumentai, kurie jai buvo pateikti susipažinti, yra neišsamūs. Pavyzdžiui, ieškovė tvirtina, kad ji galėjo susipažinti ne su išsamiais UCLAF 1998 m. gruodžio 9 ir 23 d. misijos ataskaitomis, o tik su „ataskaitomis, susijusiomis su misijos ataskaitomis“. Taip pat ji tvirtina, kad negalėjo susipažinti su

Bendrijos misijos ataskaita už 1998 m. spalio mėn., kuri minima ginčijamo sprendimo 32 konstatuojamojoje dalyje, taip pat su 1998 m. gruodžio 1 ir 9 d. UCLAF laiškais, adresuotais Turkijos nuolatinei atstovybei, kuriuos savo atsiliepime į ieškinį paminėjo Komisija.

- 92 Šiuo atžvilgiu konstatuotina, kad ieškovės nurodyti dokumentai ginčijamame sprendime nėra aiškiai paminėti. Tai nepanaikina galimybės, kad sprendimas galėjo būti grindžiamas tam tikrais iš šių dokumentų. Tačiau negalima sutikti, kad tas pat pasakytina apie visą gausų ieškovės nurodytą susirašinėjimą. Taigi šie dokumentai, bent jau tam tikri iš jų, paprasčiausiai yra su bylos kontekstu susiję dokumentai.
- 93 Visų pirma negalima sutikti, ir joks bylos ginčijamo sprendimo elementas neleidžia manyti, kad Muitinių bendradarbiavimo komiteto posėdžių, susijusių su A.TR.1 sertifikatais, kurie buvo pripažinti neatitinkantys reikalavimų arba padirbti tuo metu, kai buvo eksportuotos koncentruotos vaisių sultys ir kitos Turkijos kilmės prekės, protokolai buvo panaudoti ginčijamam sprendimui pagrįsti. Ta pati išvada darytina ir dėl 1998 m. birželio 12 d. Ravenos muitinės įstaigos nuomonės, kurią Komisija paminėjo savo atsiliepime į ieškinį ir su kuria ieškovė teigia negalėjusi susipažinti.
- 94 Kad ir kaip būtų, jei nepateikiami ginčijamam sprendimui pagrįsti nepanaudoti dokumentai, galimas jų nepateikimas nėra svarbus tuo atveju, kai šie dokumentai negali turėti poveikio ginčijamam sprendimui. Todėl šis ieškinio pagrindas, kiek jis susijęs su tokių dokumentų nepateikimu, turi būti atmestas kaip nesvarbus.

- 95 Kita vertus, taip nėra tuo atveju, kai nepateikiami dokumentai, kuriuos Komisija panaudojo ginčijamam sprendimui pagrįsti.
- 96 Reikia pažymėti, kad šiuo atveju, nagrinėdama tuos dokumentus, 2002 m. liepos 25 d. laišku Komisija ieškovei pranešė apie savo atliktą negalutinę analizę, kurioje nenustatyta, kad įvykdytos atsisakymo išieškoti importo muitus sąlygos. Aišku, kad šis Komisijos laiškas suteikė ieškovei galimybę iki ginčijamo sprendimo priėmimo suformuoti savo poziciją ir pateikti nuomonę apie įrodymus, kurie, Komisijos manymu, pateisina prašymo atsisakyti išieškoti muitus atmetimą.
- 97 Ieškovė taip pat neginčija šios aplinkybės, bet tvirtina, kad teisės į gynybą paisymo principas buvo pažeistas, nes jai nebuvo suteikta galimybės susipažinti su tam tikrais dokumentais, kuriais Komisija pagrindė savo sprendimą, arba bent jau dėl to, kad šie dokumentai buvo neišsamūs.
- 98 Tačiau konstatuotina, kad po 2002 m. liepos 25 d. Komisijos laiško ieškovės atstovas 2002 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos patalpose susipažino su bylos dokumentais, susijusiais su ginčijamu sprendimu. Susipažindamas su dokumentais šis atstovas pasirašė rašytinį pareiškimą, kuriame aiškiai patvirtina, kad turėjo galimybę susipažinti su visais dokumentais, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusiais su nagrinėjama byla. Be to, prie šio pareiškimo buvo pridėtas sąrašas, kuriame išvardijami visi dokumentai, su kuriais minėtas atstovas turėjo galimybę susipažinti.
- 99 Pažymėtina, kad šiame sąrašė minimos 1998 m. gruodžio 9 ir 23 d. UCLAF misijos ataskaitos Nr. 8279 ir Nr. 8673. Atsakydama į rašytinį Pirmosios instancijos teismo klausimą, Komisija pateikė dvi šiais numeriais paženklintas ataskaitas. Per posėdį Komisija Pirmosios instancijos teismui pranešė, kad šios ataskaitos iš tikrųjų yra

išsamios trumposios ataskaitos: pirma, 1998 m. gruodžio 9 d. ataskaita dėl 1998 m. spalio 12–15 d. misijos (Nr. 8279) ir, antra, 1998 m. gruodžio 23 d. ataskaita dėl 1998 m. lapkričio 30 d.–gruodžio 2 d. misijos (Nr. 8673), ir kad apie dvi UCLAF misijas nebuvo parengta jokia kita ataskaita. Pirmosios instancijos teismas mano, jog tai, kad numeriai pirmajame ataskaitos puslapyje ir numeriai prie 2002 m. rugpjūčio 6 d. ieškovės atstovo pareiškimo pridėtame sąraše sutampa, rodo, kad ieškovė, priešingai nei ji teigia, turėjo galimybę susipažinti su misijos ataskaitomis. Dėl ieškovės prašymo leisti susipažinti su 1998 m. spalio mėn. Bendrijos misijos ataskaita pakanka konstatuoti, kad tokios ataskaitos nėra. Iš tikrųjų, viena vertus, kaip Komisija patikslino per posėdį, ataskaita Nr. 8279 – tai vienintelė ataskaita, parengta dėl 1998 m. spalio 12–15 d. misijos, ir, kita vertus, ginčijamame sprendime nėra jokios nuorodos į tokią ataskaitą.

100 Toliau dėl ieškovės nurodytų 1998 m. gruodžio 1 d. ir gruodžio 9 d. UCLAF laiškų konstatuotina, pirma, kad 2002 m. rugpjūčio 6 d. dokumentų, su kuriais ji turėjo galimybę susipažinti, sąraše yra nurodytas 1998 m. gruodžio 9 d. UCLAF laiškas Nr. 8281, adresuotas Turkijos nuolatinei atstovybei. Taigi konstatuotina, kad ieškovė turėjo galimybę susipažinti su šiuo dokumentu. Antra, dėl 1998 m. gruodžio 1 d. laiško, atsakydama į rašytinį Pirmosios instancijos teismo klausimą, Komisija patikslino, kad tokio laiško nėra ir kad nuoroda į UCLAF 1998 m. gruodžio 1 d. laišką jos atsiliepime į ieškinį — tai klaida. Šiuo atžvilgiu konstatuotina, kad šį patikslinimą patvirtina 2002 m. rugpjūčio 6 d. sąrašas, kuriame 1998 m. gruodžio 1 d. yra datuojamas tik Turkijos teisingumo ministerijos laiškas, adresuotas UCLAF.

101 Dėl Komisijos ir UCLAF susirašinėjimo su Turkijos valdžios institucijomis ir valstybių narių nacionalinės muitinės institucijomis pakanka pažymėti, kad nėra jokių įrodymų, jog Komisija ginčijamą sprendimą pagrindė kitais dokumentais, nei byloje, su kuria ieškovė turėjo galimybę susipažinti 2002 m. rugpjūčio 6 d., esantys dokumentai.

- 102 Vykstant administracinei procedūrai ieškovė nepateikė jokio prašymo leisti susipažinti su kitais bylos dokumentais. Dėl prašymo leisti susipažinti su dokumentais, kurių ieškovė pateikė po ginčijamo sprendimo priėmimo ir šio ieškinio pareiškimo, konstatuotina, kad jis nėra svarbus vertinant galimą ieškovės teisės į gynybą pažeidimą ir neturi poveikio šio sprendimo teisėtumui. Kad ir kaip būtų, konstatuotina, kad 2003 liepos 10 d. laišku Komisija ieškovei nurodė, jog ši gali susipažinti su atitinkamais dokumentais, pateikusi paraišką pagal EB 255 straipsnį. Tačiau ieškovė šia galimybe nepasinaudojo.
- 103 Todėl pirmasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas.

B — Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su BMK 239 straipsnio pažeidimu

- 104 Šį ieškinio pagrindą sudaro keturios dalys. Pirmą dalį yra susijusi su netinkamu A.TR.1 judėjimo sertifikato Nr. D 437214 vertinimu. Antroje ir trečioje dalyse nurodomi sunkūs pažeidimai, priskirtini atitinkamai Turkijos valdžios institucijoms ir Komisijai. Galiausiai ketvirtoji dalis yra susijusi su ieškovės akivaizdaus aplaidumo nebuvimu ir prekybinės rizikos vertinimu.

1. Dėl A.TR.1 judėjimo sertifikato Nr. D 437214

a) Šalių argumentai

- 105 Ieškovė tvirtina, kad nagrinėjamoje ginčijamo sprendimo dalyje Komisija suklydo priskirdama A.TR.1 sertifikatą Nr. D 437214 neautentiškiems sertifikatams. Pasak

ieškovės, iš bylos dokumentų matyti, kad šis sertifikatas turėjo būti paprasčiausiai pripažintas negaliojantis, todėl ir su juo susiję importo muitai turėtų būti gražinti. Keli bylos dokumentai rodo, kad Turkijos valdžios institucijos nepripažino sertifikato Nr. D 437214 neautentiško. Ieškovė Komisijai apie šią klaidą pranešė 2002 m. gruodžio 17 d. laišku.

- 106 Pirma, ieškovė pažymi, jog šio sertifikato neautentiškumą patvirtina tik 1999 m. kovo 8 d. Turkijos muitinės administracijos (*Prime Minister, Undersecretariate for Customs*) laiškas, adresuotas Italijos muitinės administracijai. Tačiau šiame laiške nepatikslinama, ar jis neatitinka reikalavimų, ar yra neautentiškas, bet tik tvirtinama, kad „(Turkijos) muitinės įstaiga jo neišdavė ir nepatvirtino“ („was not issued and endorsed by our customs office“).
- 107 Antra, ieškovė teigia, kad Turkijos valdžios institucijos šį laišką vis dėlto paneigė, be kita ko, 1999 m. balandžio 22 d. Turkijos nuolatinės atstovybės laiške, kur buvo aiškiai nurodyta, kad nagrinėjamas sertifikatas „(buvo) netinkamas ir (buvo) išduotas nesilaikant taisyklių“ („(was) not correct and (was) not issued according to the rules“), t. y. buvo išduotas per klaidą.
- 108 Dublike ieškovė pažymėjo, kad žodžiai „not correct“ aiškiai rodo, jog nagrinėjamas sertifikatas neatitiko reikalavimų. Priešas „not issued according to the rules“ leidžias pateikti tik vieną aiškinimą – Turkijos muitinė parengė ir išdavė šį sertifikatą pažeisdama Turkijos kilmės prekėms skirtas taisykles. Šį teiginį patvirtina tame pačiame laiške vartojama frazė „buvo nuspręsta, kad šie dokumentai buvo išduoti pagal tranzito procedūrą“ („it has been understood that these documents had been issued for transit trade“). Taigi Turkijos muitinė pripažino, kad išdavė judėjimo sertifikatus ir toms prekėms, su kurioms buvo vykdoma tranzito procedūra, t. y. koncentruotoms obuolių sultims iš Irano, kurios Turkijoje nebuvo perdirbtos pagal laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą.

- 109 Trečia, ieškovė pažymi, kad 1999 m. balandžio 22 d. Turkijos nuolatinės atstovybės laiške kartu su A.TR.1 sertifikatu Nr. D 437214 minimi kiti du prekių judėjimo sertifikatai, būtent numeriais C 982920 ir C 982938 pažymėti sertifikatai. Turkijos nuolatinė atstovybė, nė vieno iš jų neišskirdama, nusprendė, kad šie sertifikatai „(buvo) netinkami ir (buvo) išduoti nesilaikant taisyklių“ („(were) not correct and were not issued according to the rules“). Ieškovė paprašė grąžinti su šiais dviem sertifikatais susijusius importo muitus. Italijos muitinės įstaigos pripažino juos negaliojančius ir įtraukė į sertifikatų, dėl kurių ginčijamame sprendime nuspręsta grąžinti muitus, grupę. Taigi ieškovė tvirtina, kad nemato jokios priežasties, dėl kurios sertifikatas Nr. D 437214 teisiniu ir faktiniu atžvilgiais turėtų būti vertinamas kitaip nei sertifikatai Nr. C 982920 ir C 982938. Priešingai nei tvirtina Komisija, 1999 m. balandžio 22 d. laiške nėra jokių aiškių 1999 m. kovo 8 d. laiško pataisymų, nes tik paminint ankstesnį susirašinėjimą šis nėra tiesiogiai nurodomas.
- 110 Ketvirta, ieškovė pažymi, kad jos teiginio teisingumą patvirtina ir 1999 m. rugpjūčio 10 d. Turkijos nuolatinės atstovybės laiškas. Šio laiško 3 puslapio X punkte dar kartą patvirtinama, kad prekių judėjimo sertifikatai, minimi 1999 m. balandžio 22 d. laiške, tarp jų ir sertifikatas Nr. D 437214, buvo išduoti pagal tranzito procedūrą ne Turkijos kilmės koncentruotoms obuolių sultims. Šiame laiške, be to, nenurodoma, kad minėti sertifikatai buvo neautentiški arba suklastoti. 1998 m. gruodžio 9 d. UCLAF laiške Turkijos nuolatinei atstovybei pateiktas toks pats vertinimas – A.TR.1 sertifikatas Nr. D 437214 vertinamas kaip „netinkamas“ („not correct“).
- 111 Galiausiai dublike ieškovė ginčija Komisijos teiginį, kad 2003 m. kovo 24 d. Italijos muitinės administracijos laiškas patvirtina nagrinėjamo sertifikato neautentiškumą. Pasak ieškovės, Italijos valdžios institucijos daro nuorodą tik į 1999 m. kovo 8 d. Turkijos muitinės administracijos laišką ir nekomentuoja 1999 m. balandžio 22 d. Turkijos nuolatinės atstovybės laiško, kuris taip pat buvo pridėtas. Be to, 1999 m. gegužės 18 d. Italijos finansų ministro laiške, pridėtame prie bylos, minint reikalavimų neatitinkantį sertifikatą, greičiausiai kalbama apie 1999 m. balandžio

22 d. Turkijos nuolatinės atstovybės laišką ir sertifikatą Nr. D 437214. Italijos muitinė net išsiuntė Turkijos muitinės administracijai naują prašymą dėl sertifikato Nr. D 437214 įvertinimo, tačiau ši iki šiol neatsakė.

- 112 Iš pradžių Komisija pažymi, kad, remiantis šioje byloje pagal Asociacijos susitarimą taikytiniais teisės aktais, būtent Turkijos valdžios institucijos yra kompetentingos konstatuoti, ar Turkijos kilmės sertifikatai yra autentiški, ar ne. Šiuo atžvilgiu Komisija primena, jog Pirmosios instancijos teismas minėtame sprendime *Bonn Fleisch Ex- und Import prieš Komisiją* (77 punktas) nusprendė, kad Komisija galėjo priimti Ispanijos valdžios institucijų pareiškimus dėl importo sertifikatų išrašų neautentiškumo ir kad ji dėl to neprivalėjo atlikti jokio papildomo tyrimo. Komisijos teigimu, jei ji gali pasitikėti valstybių narių valdžios institucijų pareiškimais dėl tokių dokumentų autentiškumo, *a fortiori* tas pats pasakytina ir apie trečiosios valstybės, kuri nėra saistoma EB sutarties ir kuriai šioje srityje netaikoma Komisijos kompetencija, valdžios institucijų pareiškimus.
- 113 Toliau Komisija nesutinka su tuo, kaip ieškovė aiškina įvairius minėtus laiškus, ir pažymi, jog dėl to, kad Turkijos valdžios institucijos pripažino nagrinėjamą sertifikatą padirbtą, jai negali būti priskirta jokia klaida.
- 114 Iš esmės Komisija teigia, jog 1999 m. kovo 8 d. Turkijos muitinės administracijos laiškas turi būti suprantamas taip, kad nagrinėjamas sertifikatas buvo pripažintas padirbtas, nes Turkijos muitinė jo neišdavė. Tačiau, Komisijos teigimu, Turkijos valdžios institucijos niekada ir jokiame dokumente nepakeitė 1999 m. kovo 8 d. išvados, kad jos tarnybos neišdavė nagrinėjamo prekių judėjimo sertifikato.

- 115 Pirma, Komisija tvirtina, jog 1999 m. balandžio 22 d. laiške Turkijos nuolatinė atstovybė nepakeitė ankstesnės išvados, kad sertifikatas buvo padirbtas, bet tik konstatavo, kad jis buvo netinkamas ir išduotas ne pagal taikytinus teisės aktus.
- 116 Antra, šio sertifikato suklastojimą patvirtino UCLAF 1999 m. gegužės 6 d. laiške, taip pat už muitus atsakinga Italijos centrinė administracija 1999 m. gegužės 18 d. laiške – šiuos du laiškus Italijos muitinė nurodo 2003 m. sausio 24 d. laiške, adresuotame Komisijai. Ieškovei apie šias išvadas buvo pranešta 2003 m. kovo 18 d. laišku.
- 117 Trečia, 2002 m. birželio 7 d. ir 2003 m. rugsėjo 10 d. laiškuose Italijos muitinė Komisijai taip pat patvirtino, kad Turkijos muitinės administracija padarė išvadą dėl šio sertifikato suklastojimo.
- 118 Ketvirta, Komisija nurodo, kad 2003 m. rugpjūčio 22 d. laišku, adresuotu Italijos muitinės administracijai, Turkijos muitinės administracija dar kartą patvirtino tai, kas buvo konstatuota jos 1999 m. kovo 8 d. laiške, ir nurodė, kad šis sertifikatas buvo suklastotas. Be to, buvo patikslinta, kad kompetentingas Turkijos muitinės administracijos kontrolierius peržiūrėjo šią bylą ir padarė išvadą, jog sertifikatas yra suklastotas.
- 119 Galiausiai Komisija dar kartą pažymi, jog ieškovės tvirtinimas, kad Turkijos muitinės administracija išdavė prekių judėjimo sertifikatus tranzitui vykdyti, bylai reikšmės neturi. Komisijos teigimu, ieškovė netiksliai nurodo prekių judėjimo sertifikatus, kurie šiame procese nėra nagrinėjami. Be to, ieškovės netiksliai nurodyti sertifikatai

Turkijos valdžios institucijų buvo išduoti ne tranzitui vykdyti, bet, atvirkščiai, prekėms, su kuriomis buvo vykdoma tranzito procedūra.

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- ¹²⁰ Pagal nusistovėjusią teismų praktiką prekių kilmės nustatymas pagrįstas tokiu kompetencijos tarp eksporto valstybės valdžios institucijų ir importo valstybės valdžios institucijų pasidalijimu, kad kilmę nustato eksporto valstybės institucijos, o šios sistemos veikimo kontrolė užtikrinama bendradarbiaujant suinteresuotųjų institucijų administracijoms. Šią sistemą pagrindžia tai, kad eksporto valstybės valdžios institucijos geriausiai gali tiesiogiai patikrinti kilmę lemiančias faktines aplinkybes (1996 m. gegužės 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Faroe Seafood ir kt.*, C-153/94 ir C-204/94, Rink. p. I-2465, 19 punktas).
- ¹²¹ Numatytas mechanizmas gali veikti, tik jei importo valstybės muitinės administracija pripažįsta eksporto valstybės valdžios institucijų teisėtai atliktus vertinimus (minėto sprendimo *Faroe Seafood ir kt.* 20 punktas). Valstybių narių muitinės administracijos turi pripažinti tokius sprendimus, kad Bendrija iš kitų valstybių, su kuriomis yra sudariusi laisvosios prekybos susitarimus, valdžios institucijų galėtų reikalauti laikytis valstybių narių muitinės institucijų sprendimų dėl iš Bendrijos į šias valstybes eksportuojamų produktų kilmės (1984 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Les Rapides Savoyards*, 218/83, Rink. p. 3105, 27 punktas).
- ¹²² Nagrinėjamu atveju siekiant nustatyti, ar Komisija pagrįstai padarė išvadą dėl sertifikato Nr. D 437214 suklastojimo, būtina išnagrinėti Komisijos, Italijos muitinės ir kompetentingų Turkijos institucijų susirašinėjamą. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad ginčijamo sprendimo dalyje, susijusioje su suklastotais sertifikatais, Komisija iš

esmės rėmėsi 1999 m. kovo 8 d. Turkijos valdžios institucijų laišku, adresuotu Ravenos muitinės įstaigai.

123 Prie šio laiško yra pridėtas 32 sertifikatų, įskaitant ir sertifikatą Nr. D 437214, kuriuos Turkijos valdžios institucijos pripažino klastotėmis, sąrašas. Šiuo atžvilgiu svarbu konstatuoti, kad žodžiai, kuriuos vartoja Turkijos valdžios institucijos, t. y. „priede išvardyti sertifikatai yra netinkami ir mūsų muitinės įstaiga jų neišdavė ir nepatvirtino“ („the certificates that have been listed in annex are not correct and were not issued and endorsed by our customs office“), aiškiai rodo, jog jos pripažino išvardytus sertifikatus suklastotus.

124 Tačiau konstatuotina, kad 1999 m. kovo 8 d. Turkijos valdžios institucijų laiško ir vėlesnių šių institucijų laiškų turinio palyginimas atskleidžia sertifikato Nr. D 437214 kvalifikavimo dviprasmybes. Pavyzdžiui, UCLAF adresuotame 1999 m. balandžio 22 d. Turkijos nuolatinės atstovybės laiške anglų kalba nurodomi šeši sertifikatai, tarp jų ir nagrinėjamas sertifikatas, kurie vertinami kaip „netinkami ir <...> neatitinkantys kilmės taisyklių“ („not correct and <...> not issued according to the rules“). Pagal tą patį laišką šie šeši sertifikatai buvo išduoti tranzitui vykdyti.

125 Taigi paaiškėja, kad skirtumas tarp 1999 m. kovo 8 d. laiško ir 1999 m. balandžio 22 d. laiško išvadų yra susijęs su pasakymo „not correct <...> and not issued according to the rules“ aiškinimu. Net jei 1998 m. gruodžio 9 d. UCLAF laiškuose pakartoti žodžiai „not correct“ neišsprendžia klausimo dėl galimo suklastojimo, tai nereiškia, jog šis pasakymas negalėtų būti aiškinamas taip, kad atitinkami sertifikatai nebuvo suklastoti.

- 126 Kalbant apie nurodytas dviprasmybes, tai, ar sertifikatas Nr. D 437214 buvo suklastotas, ar tik neatitiko reikalavimų, negalėjo būti tvirtai nustatyta iš įrodymų, kuriuos Komisija turėjo prieš priimdama ginčijamą sprendimą. Komisijos argumentai, grindžiami 2003 m. sausio 24 d. ir 2002 m. birželio 7 d. Italijos valdžios institucijų laiškais, visiškai nepaneigia šios išvados.
- 127 Visų pirma 2003 m. sausio 24 d. laiške daroma nuoroda į du laiškus, t. y. į 1999 m. gegužės 6 d. UCLAF laišką ir į 1999 m. gegužės 18 d. Romos muitinės centrinės valdybos laišką. Tačiau konstatuotina, kad šie du laišakai grindžiami tuo, kas buvo konstatuota 1999 m. balandžio 22 d. Turkijos valdžios institucijų laiške. Dėl 2002 m. birželio 7 d. laiško matyti, kad jame tik išvardijami suklastotais palaikyti sertifikatai remiantis, be kita ko, 1999 m. kovo 8 d. Turkijos valdžios institucijų laišku nieko naujo nepridedant. Tačiau 2001 m. lapkričio 12 d. laišku ieškovė Komisijai nurodė, jog iš 1999 m. balandžio 22 d. Turkijos nuolatinės atstovybės laiško matyti, kad sertifikatas Nr. D 437214 turi būti pripažintas netinkamas, o ne suklastotas.
- 128 Atsižvelgiant į nustatytus skirtumus, iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad iki ginčijamo sprendimo priėmimo Komisija negalėjo padaryti pagrįstos išvados, kad sertifikatas Nr. D 437214 yra suklastotas.
- 129 Tačiau pažymėtina, kad po ieškovės prašymo, pateikto 2002 m. gruodžio 17 d. laiške, t. y. po ginčijamo sprendimo priėmimo, Komisija dar kartą kreipėsi į Italijos valdžios institucijas dėl nagrinėjamo sertifikato kvalifikavimo. Šios nusprendė, kad būtina prašyti papildomų Turkijos valdžios institucijų paaiškinimų. 2003 m. rugpjūčio 22 d. laišku Turkijos valdžios institucijos ne tik patvirtino savo 1999 m. kovo 8 d. laiško išvadą, bet ir nurodė, kad jų muitinės kontrolierius nusprendė, jog tai buvo klastotė, taip išsklaidydamos visas abejones dėl to, ar sertifikatas Nr. D 437214 buvo suklastotas.

- 130 Taigi reikia laikyti, kad tik gavus paskutiniajame laiške esantį patvirtinimą administracinės bylos įrodymai leido Komisijai tvirtai nustatyti, jog nagrinėjamas sertifikatas buvo padirbtas. Todėl minėtomis aplinkybėmis priimdama ginčijamą sprendimą Komisija negalėjo teisėtai atsisakyti grąžinti importo muitus už prekes, kurios nurodytos sertifikate Nr. D 437214, tačiau, atsižvelgdama į šias aplinkybes, galėjo tik sustabdyti jų grąžinimą.
- 131 Vis dėlto vien šio argumento nepakanka, kad ginčijamas sprendimas būtų panaikintas.
- 132 Iš tiesų ieškovas nėra teisiškai suinteresuotas sprendimo panaikinimu dėl formos trūkumų, kai sprendimo panaikinimas gali lemti tik naujo sprendimo, iš esmės tapataus panaikintajam, priėmimą (žr. 2003 m. gruodžio 3 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Audi prieš VRDT (TDI)*, T-16/02, Rink. p. II-5167, 97 ir 98 punktus bei juose nurodytą teismų praktiką). Taigi nagrinėjamoje byloje iš sprendimo 129 punkto matyti, kad sertifikatą Nr. D 437214 reikia pripažinti padirbtą.
- 133 Todėl reikia laikyti, kad ieškovė neturi jokio teisėto intereso siekti, kad ginčijamas sprendimas būtų iš dalies panaikintas, nes šis panaikinimas gali tik paskatinti priimti naują sprendimą, kuris iš esmės būtų tapatus panaikintajam. Todėl ši antrojo ieškinio dalis turėtų būti atmesta kaip nesvarbi.

2. Dėl Turkijos valdžios institucijoms priskirtinų pažeidimų

134 Iš esmės ieškovė pažymi, kad Turkijos valdžios institucijos šiurkščiai pažeidė savo pareigas, kylančias iš Asociacijos susitarimo ir papildomų jo nuostatų. Iš tikrųjų jos ne tik nuslėpė tiesą, 32 ginčijamus sertifikatus pripažindamos padirbtus, bet ir sistemiskai elgėsi neteisėtai išdavinėdamos judėjimo sertifikatus ne Turkijos kilmės prekėms. Pasak ieškovės, buvo vengta Asociacijos susitarime numatyto lengvatinio režimo nuostatų taikymo, siekiant lengvatiniais tarifais į Europos Sąjungą eksportuoti didelius kiekius trečiųjų valstybių kilmės prekių, kurios, joms išdavus prekių judėjimo sertifikatus, pateikiamos kaip Turkijos kilmės produktai. Šią politiką akivaizdžiai patvirtina labai didelis Turkijos importo ir eksporto augimas laikotarpiu nuo 1993 iki 1996 metų. Nagrinėjamu atveju ginčijami sertifikatai yra autentiški dokumentai, kuriuos įregistravo ir išdavė Mersinos (Turkija) muitinės įstaiga.

135 Komisija iš esmės atmeta ieškovės argumentus ir tvirtina, jog visas ieškinys grindžiamas tvirtinimu, kad 32 ginčijami sertifikatai yra ne suklastoti, bet atvirkščiai, išduoti Turkijos muitinės Mersinoje, kuri apie juos sumelavo. Vis dėlto, Komisijos teigimu, ieškovė negali pateikti nė menkausio įrodymo, pagrįsdama šį teiginį, kurį, be kita ko, paneigia aiškūs ir tikslūs Turkijos valdžios institucijų pareiškimai.

a) Dėl antspaudų ir parašų pavyzdžių

Šalių argumentai

136 Pirma, ieškovė pažymi, kad antspaudų atspaudai ir parašai ginčijamuose sertifikatuose rodo, jog jie greičiausiai buvo išduoti ir patvirtinti Turkijos valdžios institucijų.

- 137 Pasak ieškovės, Turkijos centrinės muitinės administracija patvirtino, kad buvo išsiuntusi Komisijai antspaudų atspaudų pavyzdžius, kurie iki 1995 m. buvo perduoti visoms Bendrijos nacionalinėms muitinėms. Pagrįsdama šį tvirtinimą ieškovė nurodo, kad Italijos finansų ministerija leido jai nukopijuoti penkis dokumentus, kuriuos turi ir Komisija, patvirtinančius aplinkybę, kad Turkijos valdžios institucijos perdavė Italijos valdžios institucijoms ir Komisijai nagrinėjamų pavyzdžių kopijas.
- 138 Taigi, turėdamos originalių antspaudų kopijas Italijos muitinės institucijos palygino jas su antspaudais bei parašais ginčijamuose sertifikatuose ir vis dėlto šiuos pripažino. Be to, ginčijamų sertifikatų, kurie buvo palaikyti netikrais arba suklastotais, kopijos niekuo nesiskiria nuo sertifikatų, kurie buvo pripažinti atitinkantys reikalavimus. Be to, dalis antspaudų, uždėtų ant sertifikatų arba bent jau ant jų kopijų, yra prastai atsispaudę ir sunkiai įskaitomi. Mersinos muitininkai ieškovei patvirtino, kad jų naudojami antspaudai yra sunkiai įskaitomi.
- 139 Antra, ieškovė tvirtina, kad Turkijos valdžios institucijų pareiga pateikti Komisijai antspaudų atspaudų ir parašų, kuriuos jų muitinės įstaigos naudoja tvirtindamos prekių judėjimo sertifikatus, pavyzdžius kyla tiek iš Turkijos Respublikai nustatyto lengvatinio režimo, tiek iš BMK įgyvendinimo reglamento 93 straipsnio. Priešingai nei mano Komisija, Sprendimo Nr. 1/96 4 straipsnyje daroma nuoroda į BMK įgyvendinimo reglamento 93 straipsnį ir jis iš dalies pakeičiamas taip, kad jame esantys žodžiai „A formos“ pakeičiami žodžiais „A.TR.1“. Taigi nėra būtina Asociacijos tarybos sprendimais aiškiai įtvirtinti pareigos pateikti pavyzdžius. Komisija klystų, jei teigtų, kad kalbant apie kilmės taisykles BMK 27 straipsnio a punkte ir 20 straipsnio 3 dalies d punkte esanti nuoroda į Asociacijos susitarimą ir į atitinkamas Asociacijos tarybos nuostatas nenumato pareigos perduoti šiuos pavyzdžius.

- 140 Be to, pareiga pateikti pavyzdžius taikoma ne tik pagal Sprendimo Nr. 1/96 12 straipsnio 5 dalyje numatytą supaprastintą procedūrą išduotų sertifikatų atžvilgiu, ji yra bendro pobūdžio ir sudaro šių sertifikatų autentiškumo bei atitikties reikalavimams kontrolės pagrindą. Ši pareiga kyla ir iš Sprendimo Nr. 1/95 26 straipsnio, kuriame numatytas laipsniškas lengvatinio režimo, nustatyto prekybai žemės ūkio produktais, gerinimas.
- 141 Dėl Komisijos argumento, kad Turkijos Respublika nėra Bendrijos narė ir dėl to jos suvereni valdžia turi nuspręsti, ar nustatyti tokią pareigą pateikti pavyzdžius, ieškovė nurodo, jog yra daug kitų suverenių valstybių, su kuriomis, vykstant administraciniam bendradarbiavimui, buvo susitarta pateikinti antspaudų ir parašų pavyzdžius. Kaip pavyzdį ieškovė nurodo 2000 m. birželio 21 d. Europos ir Viduržemio jūros regiono susitarimą su Izraelio Valstybe (OL L 147, p. 1).
- 142 Galiausiai ieškovė pažymi, kad jei net Europos Sąjungoje, kurioje sukurta Muitų sąjunga ir bendroji žemės ūkio rinka, egzistuoja pareiga pateikti Komisijai nacionalinės muitinės institucijos antspaudus ir parašus, susijusius su sertifikatais, kurie išduodami taikant 1994 m. Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT), *a fortiori*, remiantis minėtomis nuostatomis, taip pat turėtų būti ir Bendrijos bei Turkijos Respublikos santykiuose.
- 143 Komisija iš pradžių tvirtina, kad Turkijos valdžios institucijos neprivalėjo jai pateikti savo muitinės įstaigų naudojamų antspaudų ir parašų pavyzdžių. Komisijos teigimu, BMK įgyvendinimo reglamento 93 straipsnis šiuo atveju netaikytinas, nes, pirma, jis yra skirtas tik APR formoms ir A formos kilmės sertifikatams, susijusiems tik su besivystančių valstybių kilmės prekių importu, ir, antra, BMK 20 straipsnis nenumato, kad šis straipsnis būtų pagal analogiją taikomas Asociacijos susitarimo reglamentuojamoje srityje.

- 144 Toliau Komisija teigia, kad 1988 m. lapkričio 16 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 3719/88, nustatantis bendrąsias išsamias taisykles dėl importo ir eksporto licencijų bei išankstinio nustatymo sertifikatų sistemos taikymo žemės ūkio produktams (OL L 331, p. 1), išaiškintas minėtame sprendime *Bonn Fleisch Ex-und Import prieš Komisiją*, taip pat nenustato tokios pareigos pateikti pavyzdžius, nes šio reglamento 1 straipsnis riboja jo taikymo sritį. Iš tiesų jame neminima Muitų sąjunga ir (arba) Asociacijos susitarimas, o Asociacijos tarybos sprendimai ir (arba) juos patvirtinantys Bendrijos reglamentai nenurodo, kad Reglamentas Nr. 3719/88 šiame kontekste taikomas pagal analogiją.
- 145 Taip pat Komisija mano, kad Viduržemio jūros regiono susitarimas, siejantis Europos Sąjungą ir Izraelio valstybę, neleidžia daryti išvados dėl BMK įgyvendinimo reglamento 93 straipsnio taikytinumo. Iš tikrųjų tokiai išvadai prieštarautų aiškus Asociacijos susitarimo ir Asociacijos tarybos sprendimų turinys.
- 146 Be to, Komisija mano, jog ieškovė nežino, kad pagal Asociacijos susitarimu nustatytą sistemą ne Bendrijos institucijos, o Turkijos valdžios institucijos turi prireikus patikrinti ir konstatuoti prekių judėjimo sertifikatų A.TR.1 neautentiškumą. Tačiau, Komisijos teigimu, Turkijos valdžios institucijos ne kartą, be kita ko, minėtame 1999 m. kovo 8 d. laiške, yra pareiškusios, kad 32 ginčijami sertifikatai buvo netikri, nes buvo suklastoti. Todėl ieškovės prielaidos dėl ginčijamų sertifikatų autentiškumo būtų reikšmės neturi.
- 147 Galiausiai dėl ieškovės tvirtinimų, kad antspaudų atspaudai yra prastai įskaitomi ar kad jie yra nusitrynę, Komisija pažymi, jog kadangi ieškovė remiasi kopijomis, tai nebūtinai reiškia, kad antspaudai, kuriuos Turkijos valdžios institucijos naudojo ant originalų, buvo nusitrynę arba neįskaitomi. Be to, antspaudų senumas ir jų atspaudų įskaitomumas anaiptol nereiškia, kad nagrinėjamus sertifikatus vis dėlto išdavė Turkijos valdžios institucijos.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

— Išankstinės pastabos

¹⁴⁸ Darant išankstinę pastabą reikia pažymėti, kad iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, jog siekiant įvertinti, ar trečiųjų šalių valdžios institucijos ir (arba) Komisija padarė pažeidimų, kurie gali sudaryti ypatingą padėtį BMK 239 straipsnio prasme, kiekvienu konkrečiu atveju reikia nustatyti tikrąjį šių valdžios institucijų ir Komisijos pareigų, numatytų atitinkamais taikytiniais teisės aktais, pobūdį (minėto sprendimo *Hyper prieš Komisiją* 117 punktą).

¹⁴⁹ Šiuo atžvilgiu svarbu pažymėti, jog ieškovės argumentai iš esmės grindžiami teiginiu, kad Turkijos valdžios institucijos iš tikrųjų išdavė ir patvirtino ginčijamus sertifikatus. Įvairūs pažeidimai, kuriais ieškovė kaltina Turkijos valdžios institucijas, yra jos teiginį pagrindžiantys įrodymai. Pavyzdžiui, ieškovė tvirtina, kad jos ypatingą padėtį lėmė įvairios bylos aplinkybės, be kita ko, susijusios su pažeidimais, kuriuos ji priskiria Turkijos valdžios institucijoms.

— Dėl esmės

¹⁵⁰ Dėl su antspaudais ir parašais susijusių pažeidimų, kuriais kaltinamos Turkijos valdžios institucijos, svarbu pažymėti, kad ieškovės argumentai dėl tariamo antspaudų ir parašų ginčijamuose sertifikatuose autentiškumo bylai reikšmės neturi. Konstatuoti, ar dokumentai yra tikri, ar suklastoti, priklauso išimtinai juos išdavusių valdžios institucijų kompetencijai, kaip priminta šio sprendimo 120 ir 121 punktuose. Nagrinėjamoje byloje Turkijos valdžios institucijos padarė išvadą, kad ginčijami

sertifikatai yra suklastoti. Todėl net darant prielaidą, kad antspaudų originalai, kuriuos turėjo Mersinos muitinė, buvo prastai įskaitomi, tai, kad antspaudai ginčijamuose sertifikatuose taip pat yra prastai įskaitomi, bylai reikšmės neturi. Tą pačią išvadą reikia daryti ir dėl ieškovės argumentų, kad jos turimos ginčijamų sertifikatų kopijos ir nesuklastoti sertifikatai yra panašūs.

151 Galiausiai reikia atmesti ir ieškovės argumentą, jog tai, kad prieš pripažindama ginčijamus sertifikatus Italijos muitinė palygino juos su savo turimais antspaudų pavyzdžiais, leido daryti išvadą, jog šie sertifikatai yra autentiški. Iš nusistovėjusios teismų praktikos iš tikrųjų matyti, kad atitinkamas sumas privalantis sumokėti asmuo negali turėti teisėtų lūkesčių dėl sertifikatų galiojimo tuo pagrindu, kad vienos valstybės narės muitinė iš pradžių juos pripažino, nes šios institucijos vaidmuo pirmą kartą priimant deklaracijas visiškai nekludo atlikti vėlesnių patikrinimų (žr. minėto sprendimo *Faroe Seafood ir kt.* 93 punktą ir ten cituotą teismų praktiką).

152 Taigi šiuo atžvilgiu ieškovės pateikti argumentai negali patvirtinti esant įrodymų, kad susidarė ypatinga padėtis, todėl šiuos argumentus reikia atmesti.

b) Dėl Turkijos valdžios institucijų atlikto sertifikatų įregistravimo

Šalių argumentai

153 Ieškovė nurodo, jog ginčijamų sertifikatų autentiškumą patvirtina tai, kad jie buvo oficialiai įregistruoti. Šiuo atžvilgiu ieškovė tvirtina, kad Mersinos muitinės įstaigoje yra registras, kuriame užregistruoti 32 ginčijamų sertifikatų numeriai. Pagrįsdama šį

tvirtinimą ieškovė nurodo, kad jos įgaliotiniai matė šiuos registrus Mersinos muitinėje ir prašė Turkijos muitinės pareigūno padaryti jiems kopiją. Nors iš pradžių šis buvo linkęs patenkinti jų prašymą, tačiau vėliau, sulaukęs grasinimų, atsisakė.

154 Dėl Turkijos valdžios institucijų pareigos įrašyti A.TR.1 sertifikatų numerius į muitinės registrus ieškovė atmeta Komisijos argumentą, kad joks Asociacijos tarybos sprendimas to nereikalauja. Pasak ieškovės, tai, ar toks įregistravimas atliekamas, nustato Turkijos teisės sistema. Šis registravimas yra toks akivaizdus, kad jam nereikalingas joks Asociacijos tarybos sprendimas.

155 Tačiau tam, kad būtų galima teikti tarpusavio pagalbą, būtina ne tik užregistruoti A.TR.1 sertifikatus, bet ir juos archyvuoti Turkijoje. Šiuo klausimu ieškovė nurodo Sprendimo Nr. 1/95 7 priedo 7 straipsnio 2 dalį, kurioje numatyta, kad pagalbos prašymai yra tenkinami pagal prašomos Susitariančiosios Šalies įstatymus. Be to, pagal šią nuostatą Turkijos muitinė yra įpareigojama užregistruoti išduodamus sertifikatus ir užfiksuoti bent jau tuos duomenis, kurie turi būti pateikti A.TR.1 sertifikato 12 langelyje. Sertifikatų registravimas, kurio nesant būtų visiškai neįmanoma pateikti informacijos dėl jų autentiškumo ir atitikties reikalavimams, sudaro su lengvatiniu režimu susijusį Turkijos ir Bendrijos administracinio bendradarbiavimo pagrindą.

156 Be to, pasak ieškovės, Sprendimo Nr. 1/96 8 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad A.TR.1 prekių judėjimo sertifikatą tvirtina eksporto valstybės muitinė. Sprendimo Nr. 1/96 II priedo II punkto 12 dalyje numatyta, kad 12 langelį turi užpildyti kompetentinga institucija. Šiuo atveju visų 32 ginčijamų A.TR.1 sertifikatų 12 langelyje yra ne tik antspaudas su parašu šalia, bet ir konkrečios datos specialus registracijos numeris, kurį kompetentinga muitinė privalo perkelti į registrą.

- 157 Galiausiai ieškovė pažymi, kad išnagrinėjus 32 ginčijamus sertifikatus matyti, jog jie atitinka teisėtus galiojančius pavyzdžius (Sprendimo Nr. 1/96 10 straipsnio 2 dalies antroji pastraipa ir I priedas). Šiuo atveju jų apatiniame kairiajame langelyje yra nuoroda į patvirtintą spaustuvę ir jos pavadinimas, adresas bei skiriamasis ženklas, taip pat juos identifikuoti leidžiantis serijos numeris. Dėl Komisijos argumento, kad klastotojai galėjo laikytis numerių, kuo artimesnių tikrųjų sertifikatų numeriams, ieškovė tvirtina, jog tai tiesiog spėlionė.
- 158 Komisija visų pirma pažymi, jog nei Asociacijos susitarimas, nei Asociacijos tarybos sprendimai nenumato registrų, į kuriuos būtų įrašyti muitinės sertifikatai, tvarkymo.
- 159 Be to, net darant prielaidą, jog tokie registrai yra, galima manyti, kad Turkijos muitinės institucijos išdavė ieškovei 32 A.TR.1 sertifikatus kitoms prekių siuntoms, nei nagrinėjamos. Taigi įmanoma, kad klastotojai nukopijavo 32 autentiškus sertifikatus, išduotus kitoms prekių siuntoms nei ieškovei skirta nagrinėjama prekių siunta tam, kad vėliau šiomis kopijomis galėtų pasinaudoti atlikdami operacijas su šiomis siuntomis.
- 160 Galiausiai Komisija nurodo, kad ieškovės tvirtinimas, esą suklastoti sertifikatai atitinka teisėtus pavyzdžius, bylai reikšmės neturi, nes šie yra vieši. Dėl tvirtinimo, kad ginčijamuose sertifikatuose buvo ir Turkijoje patvirtintos spaustuvės pavadinimas, adresas, išskirtinės savybės ir serijos numeris, Komisija teigia, kad tik kai kuriuose iš 32 ginčijamų sertifikatų yra tokios nuorodos ir sunku aiškiai nustatyti, ar šios išspausdintos nuorodos iš tikrųjų pateikia spaustuvių duomenis, ar yra tiesiog išgalvotos. Šiuo atžvilgiu Komisija pažymi, jog net darant prielaidą, kad tai yra nuorodos į patvirtintą spaustuvę, taip pat galima daryti prielaidą, kad apyvartoje yra pakankamai didelis tikrų sertifikatų, išspausdintų patvirtintose spaustuvėse, kiekis, todėl klastotojas galėjo gauti vieną egzempliorių arba kopiją, kad padirbtų sertifikatą.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 161 Dėl Turkijos valdžios institucijų atliekamo sertifikatų įregistravimo pažymėtina, kad nei Asociacijos susitarime, nei jo įgyvendinimo nuostatose aiškiai nenumatyta tokių registrų tvarkymas. Vis dėlto Sprendimo Nr. 1/96 II priedo II punkto 12 dalyje yra numatyta, kad A.TR.1 sertifikatų 12 langelyje įrašomas dokumento numeris. Be to, to paties sprendimo 13 straipsnyje yra numatyta, kad sertifikatų išskaidymo atveju būtent išrašo 12 langelyje nurodomas pradinio sertifikato numeris. Taigi yra įmanoma, kad A.TR.1 sertifikatai buvo įregistruoti tų valdžios institucijų, kurios juos išduoda, nors ieškovė ir nepateikia jokie šių registrų buvimo įrodymo.
- 162 Tačiau reikia konstatuoti, kad net jei būtų pripažinta, jog numeriai, esantys ginčijamų sertifikatų 12 langelyje, yra perrašyti į Turkijos muitinės įstaigų registrus, tai nereiškia, kad šie sertifikatai yra autentiški. Kaip teisingai pažymi Komisija, klastotojai iš tiesų buvo suinteresuoti suklastotiems sertifikatams naudoti įregistravimo numerį, atitinkantį reikalavimus atitinkantį sertifikatą.
- 163 Tačiau ieškovė nepateikia jokie įrodymo, kuris leistų nustatyti, ar šiuose registruose įrašyti numeriai atitinka ginčijamus sertifikatus. Ji tik tvirtina, kad jos atstovai matė tokius registrus, ir siūlo išklausti jų parodymus.
- 164 Darytina išvada, kad ieškovės argumentai bylai reikšmės neturi, todėl juos reikia atmesti.

c) Dėl Turkijos muitinės pagalbos

Šalių argumentai

- 165 Ieškovė nurodo, kad be Turkijos muitinės pagalbos būtų neįmanoma gauti nagrinėjamas prekes lydinčio A.TR.1 sertifikato. Atitinkamuose teisės aktuose iš tiesų yra labai daug nuostatų, kuriomis siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui A.TR.1 sertifikatais: šiuos sertifikatus tvirtina kompetentinga eksporto valstybės muitinė, tuo pat metu juos įregistruodama, be to, juose nurodytos prekės tikrinamos siekiant užtikrinti, kad jos būtų iš tikrųjų išvežtos. A.TR.1 sertifikatai eksportuotojui yra išduodami prieš jam eksportuojant prekes, ir tik išimtiniais atvejais sertifikatas galėtų būti tvirtinamas įvykdžius eksportą (žr. Sprendimo Nr. 1/96 8 straipsnio 1 dalį, taip pat Sprendimo Nr. 5/72 4 straipsnio 1 dalį). Šios nuostatos užtikrina, kad išdavus A.TR.1 sertifikatą eksportuotojui, kompetentinga muitinė dar turi galimybę patikrinti, ar jis atitinka prekių kilmę.
- 166 Komisija atsikerta, kad ieškovės argumentai dėl Turkijos valdžios institucijų pagalbos išduodant ginčijamus sertifikatus bylai reikšmės neturi. Komisija pažymi, jog neginčijama, kad teisės aktai turi neleisti išduoti A.TR.1 sertifikatų produktams, kurie nėra Turkijos kilmės. Šiuo atveju A.TR.1 sertifikatų išdavimas ginčijamam eksportui nepatvirtina, kad su Turkijos muitine buvo sudarytas neteisėtas susitarimas.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 167 Dėl argumento, susijusio su Turkijos valdžios institucijų pagalba, pakanka priminti, kad pasirodė, jog ginčijami sertifikatai yra klastotės. Tačiau vien dokumentų, kurie,

kaip paaiškėjo, buvo padirbti, pateikimas neleidžia daryti išvados, kad buvo koks nors neteisėtas eksportuotojų ir dokumentus išduodančios muitinės susitarimas.

168 Taigi šis argumentas yra visiškai nepagrįstas ir todėl turi būti atmestas.

d) Dėl taisyklių pažeidimo administracinės pagalbos srityje

Šalių argumentai

169 Iš pradžių ieškovė pažymi, kad pagal Asociacijos susitarimo įgyvendinimo nuostatas Turkijos muitinei yra nustatyta pareiga teikti administracinę pagalbą. Šiuo atžvilgiu ieškovė nurodo Sprendimo Nr. 1/96 15 straipsnį ir Sprendimo Nr. 1/95 26 straipsnį bei 7 priedą. Dėl Komisijos argumento, kad Sprendimai Nr. 1/95 ir Nr. 1/96 taikomi tik nuo 1995 m. gruodžio 31 d., ieškovė tvirtina, pirma, kad administracinės pagalbos tvarka buvo taikoma dar pagal ankstesnius sprendimus ir, antra, kad Sprendimai Nr. 1/95 ir 1/96 šiuo atžvilgiu įtvirtina formalią teisę, galiojančią ir atgaline tvarka.

170 Tačiau šiuo atveju Turkijos muitinė pažeidusi pareigą teikti greitą ir veiksmingą pagalbą tyrimui, susijusiam su judėjimo sertifikatais, ir ypač pareigą greitai pateikti tikslią informaciją dėl ginčijamų sertifikatų autentiškumo. Atsižvelgiant į šiuos pažeidimus būtų pagrįsta manyti, kad ji greičiausiai prisidėjo prie jų rengimo.

- 171 Toliau ieškovė išdėsto principus, kuriais, atrodo, Turkijos valdžios institucijos rėmėsi pripažindamos A.TR.1 sertifikatą neatitinkantį reikalavimų arba padirbtą. Pavyzdžiui, sertifikatai, išduoti trečiosios valstybės kilmės koncentruotoms vaisių sultims, Turkijoje perdirbtoms taikant laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą ir vėliau eksportuotoms, buvo pripažinti neatitinkantys reikalavimų, nes buvo patvirtinti per klaidą. Kita vertus, A.TR.1 sertifikatai, išduoti koncentruotoms vaisių sultims, kurioms Turkijoje pritaikyta tranzito procedūra („Transit-Trade-Regime“), buvo pripažinti padirbti. Šį skirtumą galima įžvelgti 1998 m. liepos 10 d. ir 1999 m. spalio 1 d. Turkijos nuolatinės atstovybės laiškuose, adresuotuose atitinkamai Komisijai ir OLAF, taip pat 1999 m. spalio 12 d. UCLAF laiške, adresuotame *Guardia di Finanza* (Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai). Ieškovės teiginį patvirtintų 1998 m. gruodžio 21 d. UCLAF misijos ataskaita, kurioje tvirtinama, kad ne vien eksportuotojai buvo atsakingi už susidariusią padėtį ir kad reikia išsamesnio Mersinos įstaigos veiklos tyrimo.
- 172 Siekdama įrodyti nepakankamą Turkijos valdžios institucijų bendradarbiavimą administracinės pagalbos srityje, ieškovė nurodo, pirma, 1998 m. sausio 9 d. Turkijos nuolatinės atstovybės laišką, adresuotą UCLAF, kuriame Turkijos valdžios institucijos nurodė, jog šiuo metu nebūtina, kad UCLAF atstovai atvyktų į Turkiją. Šiuo atžvilgiu ieškovė ginčija Komisijos tvirtinimą, kad šis laiškas nesusijęs su koncentruotų obuolių sulčių eksportu.
- 173 Antra, ieškovė pažymi, kad 1998 m. liepos 10 d. Turkijos nuolatinės atstovybės laiške, kuris minimas šio sprendimo 41 punkte, nepatikslinama, kaip nurodyta visų A.TR.1 sertifikatų 14 langelyje, ar laiške minimi 22 sertifikatai yra neautentiški, ar neatitinkantys reikalavimų, jie tik apibūdinami kaip „false“, žodžiu, kuris apima abu variantus. Šiuo atžvilgiu ieškovė pažymi, kad nors visų A.TR.1 sertifikatų 14 langelis yra pavadintas „Prašymas patikrinti“, o 15 langelis – „Patikrinimo rezultatas“, nebuvo pateikti dokumentai, susiję su konkrečiu atsakymu į prašymą atlikti ginčijamų sertifikatų patikrinimą.

- 174 Trečia, ieškovė nurodo, kad 1999 m. rugpjūčio 26 d. laiško, adresuoto Kelno (Vokietija) muitinės kriminalinei policijai, C punkte Komisija paminėjo, jog OLAF paprašys Turkijos valdžios institucijų dėl kiekvieno netinkamo sertifikato patikslinti, ar tai klastotė, ar tiesiog netinkamas sertifikatas. Tačiau ieškovė teigia nežinanti, ar šis prašymas buvo pateiktas.
- 175 Dėl Turkijos valdžios institucijų prieštaringų tvirtinimų ieškovė pažymi, jog vienodo turinio sertifikatai tam tikrais atvejais buvo pripažinti tinkami, kitais atvejais – netinkami, ir galiausiai sertifikatai, iš pradžių pripažinti padirbti, vėliau buvo pripažinti neatitinkantys reikalavimų. Dokumentų sąrašas, kurį Komisija pridėjo prie savo atsiliepimo į ieškinį, rodo, kad 1998 ir 1999 m. su Turkijos valdžios institucijomis buvo pasikeista 28 laiškais, tačiau faktinių aplinkybių iki galo neišsiaiškinta, ir kad susirašinėjimas su Turkijos nuolatine atstovybe baigėsi 1999 m., o nuo 2000 m. Turkijos valdžios institucijos atsisakė tęsti bet kokią bendradarbiavimą su Komisija.
- 176 Kaip pavyzdį ieškovė nurodo A.TR.1 sertifikatą Nr. D 437214, kuris 1999 m. kovo 8 d. laiške buvo laikomas padirbtu, o vėliau – netinkamu.
- 177 Taip pat 1999 m. liepos 16 d.–rugsėjo 27 d. A.TR.1 sertifikatas Nr. D 412662 trijuose skirtinguose laiškuose Turkijos valdžios institucijų iš pradžių buvo pripažintas netinkamas, vėliau – iš dalies tinkamas ir galiausiai – autentiškas (1999 m. liepos 16 d., rugpjūčio 19 d. ir rugsėjo 27 d. laiškai).
- 178 Be to, A.TR.1 sertifikatas Nr. D 141591 iš pradžių buvo pripažintas padirbtas (1998 m. gegužės 15 d. laiškas), o vėliau – netinkamas (1999 m. rugpjūčio 19 d. laiškas) remiantis tuo, kad jame nurodytos prekės nebuvo Turkijos kilmės. Pasak ieškovės, A.TR.1 sertifikatas Nr. D 141591 turi būti prilyginamas A.TR.1

sertifikatams Nr. C 982920 ir C 982938, kurie buvo pripažinti netinkami ir kurių atžvilgiu Komisija atsisakė išieškoti muitus išleidus prekes. Dėl Komisijos tvirtinimo, kad Ravenos muitinės įstaigos 1998 m. birželio 12 d. nuomonėje nurodė, jog A.TR.1 sertifikatas Nr. D 141591 buvo padirbtas, ieškovė atsako, kad susipažinimo su byla metu šis dokumentas jai nebuvo pateiktas.

179 Pateiktos informacijos prieštaringumą patvirtino *Tribunale civile e penale de Ravenne*. Šiuo atžvilgiu ieškovė pažymi, kad Veronos (Italija) prokuratūra taip pat nutraukė jai iškeltą baudžiamąją bylą, be kita ko, padariusi išvadą, kad pakartotiniai kriminalinės policijos prašymai, pateikti siekiant gauti įrodymų, liko be atsakymo. Pasak ieškovės, kompetentingas Veronos prokuroras prašė *Guardia di Finanza* jam nurodyti, kokių dokumentų, aplinkybių ir įrodymų pagrindu Turkijos valdžios institucijų išduoti sertifikatai buvo palaikyti iš esmės padirbtais, tačiau Italijos valdžios institucijos atsakymo negavo.

180 Be to, ieškovė mano, jog tai, kad Turkijos muitinė iš 103 patikrintų sertifikatų 17 (arba 16 – neskaičiuojant A.TR.1 sertifikato Nr. D 437214) pripažino neatitinkančius reikalavimų, reiškia, kad juos patvirtindama ji sąmoningai padarė klaidą, o to pakanka, kad būtų suabejota šių sertifikatų patikrinimo kokybe, taip pat informacijos, pateiktos tarpusavio administracinės pagalbos kontekste, tikslumu.

181 Šiuo atžvilgiu ieškovė įžvelgia panašumų su bylomis, kuriose buvo priimtas minėtas sprendimas *Turkijos televizoriai* ir su kuriomis šią bylą, priešingai nei teigia Komisija, sieja glaudūs ryšiai, be kita ko, aplinkybė, kad Turkijos valdžios institucijos nė karto nebuvo pareiškusios, kad buvo suklaidintos trečiųjų asmenų, ir savo prieštariniais pareiškimais trukdė nustatyti faktines aplinkybes.

- 182 Dėl Komisijos argumento, kad ieškovė bando sukelti painiavą, remdamasi Turkijos valdžios institucijos pareiškimais dėl šioje byloje nenagrinėjamų sertifikatų, kurie buvo palaikyti netinkamai, ieškovė nurodo, jog Turkijos valdžios institucijų pateiktos informacijos, susijusios su kitais nei šioje byloje ginčijami sertifikatais, prieštaringumas turi esminės reikšmės nagrinėjant visus Turkijos valdžios institucijų pareiškimus, įskaitant pateiktuosius dėl ginčijamų sertifikatų.
- 183 Galiausiai dėl Komisijos argumento, kad tam tikri Turkijos valdžios institucijų laiškai buvo tik tarpinės išvados, ieškovė tvirtina, kad nuostatos dėl tarpusavio pagalbos nenumato nei tokių išvadų, nei laikinųjų ataskaitų teikimo.
- 184 Komisija atmeta ieškovės tvirtinimus, kuriais siekiama įrodyti įvairius Turkijos valdžios institucijų padarytus bendradarbiavimo pareigos pažeidimus, ir ginčija tai, kad jų pareiškimai yra priešaringi.
- 185 Pirma, dėl pareigos bendradarbiauti Komisija iš pradžių pažymi, kad sprendimai Nr. 1/95 ir 1/96, kuriais ieškovė grindžia Turkijos valdžios institucijų pareigą bendradarbiauti savo iniciatyva, įsigaliojo tik asociacijos režimo baigiamajame etape ir netaikomi ginčijamiems sertifikatams, kurie buvo parengti pereinamajame etape. Šiuo atžvilgiu jiems yra taikomi tik: Reglamento Nr. 4115/86 2 straipsnio 3 dalis ir Sprendimo Nr. 5/72, iš dalies pakeisto Sprendimu Nr. 1/78, 11 straipsnis.
- 186 Toliau Komisija pažymi, kad palyginimas su minėtu sprendimu *Turkijos televizoriai* bylai reikšmės neturi, nes ši byla grindžiama visiškai kitokiomis faktinėmis aplinkybėmis. Šiuo atžvilgiu Komisija primena, kad bylos, kuriose buvo priimtas šis sprendimas, buvo susijusios ne su suklastotais sertifikatais, o su Turkijos valdžios

institucijos sertifikatais, kurie pasirodė esą negaliojantys, nes neatitiko teisės aktų nustatytų reikalavimų. Šiame sprendime Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad Turkijos valdžios institucijos dėsė pateikti paaiškinimus, nes bendradarbiaudamos būtų atskleidusios savo pačių pažeidimus. Nagrinėjamojoje byloje Turkijos valdžios institucijos negalėjo siekti nuslėpti galimus savo pažeidimus, nes jos nedalyvavo rengiant ginčijamus sertifikatus. Be to, Pirmosios instancijos teismas anaipol netvirtino, kad nepakankamas Turkijos valdžios institucijų bendradarbiavimas yra svarbus požymis, jog jos atliko neteisėtus veiksmus, kaip teigia ieškovė.

187 Be to, dėl ieškovės argumento, esą Turkijos valdžios institucijos žinojo, kad išduodamos 16 arba 17 A.TR.1 sertifikatų jos daro klaidą, Komisija pažymi, kad jis neturi jokios reikšmės, nes šie sertifikatai šioje byloje nenagrinėjami ir su jais susiję importo muitai jau buvo grąžinti ieškovei pagal BMK 239 straipsnį. Atvirkščiai, tai, jog Turkijos valdžios institucijos pripažino sąmoningai padariusios klaidą išduodant 16 ar 17 sertifikatų, rodo, kad jos padėjo aiškintis faktines aplinkybes, nesirūpindamos savo geru vardu, ir kad jų pareiškimai dėl ginčijamų sertifikatų neautentiškumo yra patikimi.

188 Be to, dėl ieškovės argumento, kad Turkijos valdžios institucijos neužpildė ginčijamų sertifikatų 14 ir 15 langelių, Komisija pažymi, kad šie langeliai buvo numatyti tik tiems atvejams, kai tikrinamas sertifikatų turinys, t. y. tikroji prekių, kurioms jie išduoti, kilmė. Ginčijami sertifikatai yra klastotės, todėl Turkijos valdžios institucijos neturėjo jokio motyvo jų patvirtinti vėliau užpildant 14 ir 15 langelius.

189 Galiausiai Komisija nurodo nesutinkanti su ieškovės teiginiu, kad 1998 m. sausio 9 d. laiškas UCLAF, kuriame Turkijos valdžios institucijos nurodo, jog UCLAF nebūtina atlikti patikrinimų Turkijoje, patvirtina neteisėtą šių institucijų susitarimą. Komisijos teigimu, šis laiškas nesusijęs su ginčijamų sertifikatų patikrinimu išleidus prekes, kuris tą dieną dar nebuvo pradėtas. Be to, Komisija pažymi, kad atlikus preliminarinius

ad hoc tyrimus, UCLAF tikrinimo misija atvyko į Turkiją 1998 m. gruodžio mėn., ir tyrimai leido greitai, t. y. 1999 m. kovo 8 d., nustatyti, kad ginčijami sertifikatai nebuvo autentiški, nes jie buvo suklastoti.

¹⁹⁰ Antra, Komisija pažymi, jog ieškovės tvirtinimai, kad Turkijos valdžios institucijų pareiškimai buvo prieštaringi, taip pat neturi reikšmės bylai.

¹⁹¹ Iš pradžių Komisija nurodo, kad ieškovės minėtas susirašinėjimas yra susijęs su šioje byloje neginčijamais sertifikatais, kurie buvo palaikyti negaliojančiais, bet vis dėlto autentiškais. Be to, tai buvo tarpinės išvados, pateiktos pirmajame tyrimo etape, kurios buvo tik laikinos. Turkijos valdžios institucijos niekada nepakeitė to, ką buvo konstatavusios 1999 m. kovo 8 d. laiške, – kad ginčijami sertifikatai buvo padirbti, nes jos jų neišdavė.

¹⁹² Galiausiai būtent dėl ieškovės tvirtinimų, susijusių su sertifikatu Nr. D 141591, Komisija teigia, kad jie bylai reikšmės neturi, nes šio sertifikato nėra suklastotų sertifikatų sąrašė, nurodytame 1999 m. kovo 8 d. Turkijos valdžios institucijų laiške, todėl jis nėra šios bylos objektas. Vis dėlto Komisija primena, kad 2002 m. birželio 3 d. laišku ji Italijos muitinės tiesiogiai paklausė, ar šis sertifikatas buvo suklastotas, ar tiesiog jo turinys buvo netikslus. 2002 m. birželio 6 d. laišku, kuris buvo Komisijai buvo pateiktas 2002 m. birželio 7 d. laišku, Ravenos muitinės įstaiga savo valdžiai Bolonijoje ir Romoje pranešė, kad Turkijos valdžios institucijos 1998 m. gegužės 15 d. rašte pripažino šį judėjimo sertifikatą padirbtą. Suklastojimą patvirtino ir

UCLAF, 1998 m. spalio mėn. atlikusi tyrimo misiją Ankaroje. Be to, Ravenos muitinės įstaiga nurodė, kad ieškovė nepareiškė ieškinio dėl mokesčių, sumokėtų konstatavus klastotę, ir nepateikė prašymo juos grąžinti, taip aiškiai pripažindama, jog šis sertifikatas buvo padirbtas.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

¹⁹³ Primintina, kad pagal atitinkamus bylos aplinkybėms taikytinus teisės aktus Asociacijos susitarimo Susitariančiosios Šalys teikia tarpusavio pagalbą, kad užtikrintų tinkamą muitų teisės aktų taikymą. Tarpusavio pagalba, be kita ko, yra skirta prekių judėjimo sertifikatų autentiškumo ir atitikties reikalavimams patikrinimui užtikrinti (dėl Muitų sąjungos pereinamojo etapo žr. Reglamento Nr. 4115/86 2 straipsnio 3 dalį ir Sprendimo Nr. 5/72, iš dalies pakeisto Sprendimu Nr. 1/78, 11 straipsnį; dėl Muitų sąjungos baigiamojo etapo žr. Sprendimo Nr. 1/95 7 priedo 2 straipsnį, 29 straipsnį ir Sprendimo Nr. 1/96 15 straipsnį).

¹⁹⁴ Pirmą, dėl ieškovės argumento, jog tai, kad vykstant tyrimui Turkijos valdžios institucijos nesuteikė greitos ir veiksmingos pagalbos, rodo jų dalyvavimą rengiant ir išduodant suklastotus sertifikatus, visų pirma konstatuotina, kad sertifikatų, susijusių su ieškovės atliktu importu, patikrinimą išleidus prekes Turkijos valdžios institucijos inicijavo 1998 m. gegužės 15 d. laišku, adresuotu Ravenos muitinės įstaigai, kuriame buvo nurodyta, kad sertifikatas Nr. D 141591 yra padirbtas. Tai nustatė, 1998 m. spalio 12–15 d., t. y. praėjus vos penkiems mėnesiams po Turkijos valdžios institucijų pranešimo, UCLAF atliko pirmąją tyrimo misiją Turkijoje. Antroji misija tęsėsi nuo 1998 m. lapkričio 30 d. iki gruodžio 2 dienos. Šiuo atžvilgiu svarbu pažymėti, kad, pasak ieškovės, 1998 m. sausio 9 d. Turkijos valdžios institucijų laiškas, kuriame nurodyta, kad UCLAF misija nebūtina, rodo

nepakankamą jų bendradarbiavimą. Tačiau yra aišku, kad, pirma, tyrimai dėl ginčijamų sertifikatų buvo pradėti tik po 1998 m. gegužės 15 d. ir, antra, kad UCLAF misijos buvo organizuotos per protingą laiką po pirmosios klastotės nustatymo.

¹⁹⁵ Be to, konstatuotina, kad Turkijos valdžios institucijų atlikti tyrimai buvo susiję su labai dideliu sertifikatų kiekiu – keliais šimtais, iš jų 103 – ieškovės pateikti sertifikatai, o sertifikatų, kuriuos jos palaikė suklastotais, sąrašas Ravenos muitinės įstaigai buvo perduotas 1999 m. kovo 8 d. laišku, t. y. praėjus mažiau nei trimis mėnesiams po paskutinės UCLAF misijos Turkijoje pabaigos.

¹⁹⁶ Galiausiai pažymėtina, kad Bendrijos valdžios institucijų ir Turkijos valdžios institucijų susirašinėjimas dėl ginčijamų sertifikatų buvo gausus. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad ieškovės tvirtinimas, esą Turkijos valdžios institucijos, be kita ko, Turkijos nuolatinė atstovybė, atsisakė bendradarbiauti su Komisija nuo 2000 m., nėra pagrįstas jokių įrodymų. Veronos prokuratūros sprendimo nutraukti ieškovei iškeltą bylą turinys taip pat neleidžia ieškovei daryti išvados, kurią būtų galima panaudoti nagrinėjamoje byloje. Šiame sprendime kompetentingas prokuroras iš esmės tik paminėjo sunkumus, su kuriais susidurta norint gauti įrodymų, tačiau nenurodė, kas yra atsakingas už šiuos sunkumus. Todėl šis argumentas nėra pagrįstas ir turi būti atmestas.

¹⁹⁷ Antra, pažymėtina, jog ieškovė nurodo, kad Turkijos valdžios institucijos trukdė nustatyti faktines aplinkybes teikdamos prieštaringą informaciją apie judėjimo sertifikatų tinkamumo ir autentiškumo patikrinimą. Šiuo atžvilgiu ieškovė nurodo tris konkrečius sertifikatus, t. y. Turkijos valdžios institucijų laiškuose skirtingai įvertintus A.TR.1 sertifikatus Nr. D 437214, D 141591 ir D 412662.

198 Tiesa, kaip pažymi Komisija, ginčijamiems sertifikatams priklauso tik A.TR.1 sertifikatas Nr. D 437214, nes kiti du šioje byloje nėra nagrinėjami. Tačiau taip pat pažymėtina, kad ieškovė remiasi galimais prieštaravimais, susijusiais su trimis nagrinėjamais sertifikatais, siekdama įrodyti, kad Turkijos valdžios institucijų atlikti visų pateiktų judėjimo sertifikatų patikrinimai nebuvo griežti. Kadangi procedūros trūkumai tikrinant sertifikatų autentiškumą gali būti šiurkštus Turkijos valdžios institucijų įsipareigojimų, nustatytų joms Asociacijos susitarime, pažeidimas, būtina išnagrinėti, ar ieškovės tvirtinimai svarbūs kalbant ir apie nagrinėjamojoje byloje ginčijamus sertifikatus.

199 Dėl sertifikato Nr. D 141591 pažymėtina, kad iš prie šios bylos pridėtų laiškų matyti, jog iš pradžių Turkijos valdžios institucijos jį pripažino padirbtą, o vėliau – netinkamą. 2002 m. birželio 3 d. Komisijos prašymas pateikti paaiškinimus buvo pateiktas būtent dėl šio dviprasmiško įvertinimo. Tačiau iš 2002 m. birželio 7 d. Italijos valdžios institucijų pateikto atsakymo į šį prašymą matyti, kad sertifikato suklastojimo konstatavimas vėliau buvo patvirtintas 1999 m. kovo 8 d. Turkijos valdžios institucijų laiške, kuriame buvo pranešama apie baigiamuosius Turkijoje atliktų tyrimų rezultatus. Be to, iš šio 2002 m. birželio 7 d. laiško matyti, kad šio sertifikato suklastojimo konstatavimas grindžiamas ir UCLAF 1998 m. spalio mėn. Turkijoje atliktos tyrimo misijos išvadomis. Taigi darytina išvada, kad bet koks galimas prieštaravimas dėl šio sertifikato vertinimo išnyko nuo 1998 m. spalio mėn. ir kad jo neautentiškumas nebekėlė abejonių nuo 1999 m. kovo 8 dienos. Galiausiai pažymėtina, kad šis sertifikatas nėra šioje byloje ginčijamas sertifikatas. Ieškovė neapskundė konstatavus šį suklastojimą priskaičiuotų muitų ir nepaprašė grąžinti surinktų muitų, taip netiesiogiai pripažindama nagrinėjamo sertifikato neautentiškumą.

200 Dėl sertifikato Nr. D 412662 konstatuotina, kad 1999 m. liepos 16 d. laišku Turkijos valdžios institucijos jį priskyrė prie netinkamų dėl to, kad prekės, kurioms jis buvo išduotas, nebuvo Turkijos kilmės. Vėliau Turkijos valdžios institucijos 1999 m. rugpjūčio 10 d. laišku pranešė OLAF, kad jos padarė klaidą ir kad nagrinėjamas

sertifikatas turi būti priskirtas prie iš dalies netinkamų, nes tik dalis jame nurodytų prekių nebuvo Turkijos kilmės. Šis konstatavimas buvo patvirtintas 1999 m. rugpjūčio 19 d. laišku, adresuotu Ravenos muitinės įstaigai. Iš trijų minėtų laiškų matyti, kad vykdydamos administracinį bendradarbiavimą su Bendrijos valdžios institucijomis Turkijos valdžios institucijos ne prieštaravo pačios sau, bet tiesiog papildė ir iš dalies pakeitė pirmąjį 1999 m. liepos 16 d. laišką.

201 Ieškovės nustatytas prieštaravimas iš tiesų kyla iš paskesnio 1999 m. rugsėjo 27 d. laiško, adresuoto jos patronuojančiai bendrovei *Steinhauser*, kuriame Turkijos valdžios institucijos nurodo, kad sertifikatas Nr. D 411262 yra tinkamas. Šiuo atžvilgiu iš pradžių pažymėtina, kad šis laiškas buvo išsiųstas ne muitinių administracinio bendradarbiavimo tvarka, taigi jame nėra pateikiami oficialūs prekių judėjimo sertifikatų tikrinimo procedūros rezultatai. Be to, tikėtina, kad santykiuose su ieškove Turkijos valdžios institucijos nebuvo itin stropios ir jai nepranešė, jog nagrinėjamas sertifikatas buvo tinkamas tik iš dalies. Taigi darytina išvada, kad ieškovė iš to negali daryti jokios išvados, turinčios reikšmės nagrinėjamai bylai. Šios išvados negali paneigti ta aplinkybė, kad 2000 m. gruodžio 20 d. Sprendime Ravenos *Tribunale civile e penale* nurodė klaidą, kurią Turkijos valdžios institucijos padarė atlikdamos pradinį šio sertifikato vertinimą.

202 Kalbant apie sertifikatą Nr. D 437214, iš šio sprendimo 120 ir paskesniuose punktuose išdėstytų samprotavimų matyti, kad Turkijos valdžios institucijos tam tikru momentu pakeitė savo pradinę išvadą, jog šis sertifikatas buvo padirbtas. Vis dėlto pažymėtina, jog toks prieštaravimas nėra akivaizdus, nes laiškuose Turkijos valdžios institucijos vartoja nepakankamai tikslus terminus. Be to, pažymėtina, kad Komisija paprašė paaiškinimų dėl dviprasmiškos informacijos, kurią Turkijos valdžios institucijos pateikė. Tačiau paskesnis patikrinimas leido be jokios abejonės patvirtinti, kad pradinis šio sertifikato vertinimas buvo tinkamas ir kad tai iš tikrųjų buvo padirbtas sertifikatas.

- 203 Iš to, kad išdėstyta, matyti, kad ieškovės nurodyti prieštaravimai neleidžia daryti išvados, jog Turkijos valdžios institucijų atliktoje sertifikatų autentiškumo patikrinimo procedūroje buvo padaryta akivaizdžių pažeidimų. Dviprasmybės, kurios buvo pastebėtos bendradarbiaujant muitinių administracijoms, iš esmės yra susijusios tik su dviem sertifikatais, t. y. A.TR.1 sertifikatais Nr. D 437214 ir Nr. D 141591. Be to, pažymėtina, kad dėl dviprasmiškų pareiškimų, susijusių su šių sertifikatų vertinimu, buvo paprašyta paaiškinimų ir kad jų galutinį vertinimą buvo galima nustatyti be jokių abejonių. Turkijos valdžios institucijos pateikė dviprasmiškus pareiškimus tik dėl labai nedaug visų patikrintų sertifikatų. Todėl vien jos pareiškimų, kurie vėliau buvo paaiškinti, negalima vertinti kaip pareigos teikti administracinę pagalbą, kylančios iš Asociacijos susitarimo ir jo įgyvendinimo nuostatų, šiurkštaus pažeidimo. Todėl šiuo klausimu Turkijos valdžios institucijų negalima apkaltinti padarius pažeidimą.
- 204 Trečia, dėl ieškovės argumento, kad Turkijos valdžios institucijos neužpildė judėjimo sertifikatų 14 ir 15 langelių, pakanka pažymėti, jog šie langeliai yra susiję su tikrosios prekių kilmės ir jų atitikties sertifikato turiniui patikrinimu. Kadangi Turkijos valdžios institucijos nusprendė, jog sertifikatai yra suklastoti, jos neprivalėjo pildyti 14 ir 15 langelių, nes tokiu atveju negali kilti prekių atitikties būtent neautentiškiems dokumentams klausimo.
- 205 Galiausiai pažymėtina, kad ieškovė remiasi teiginiu, kuriuo nori atsekti, kokį metodą Turkijos valdžios institucijos taikė pripažindamos tam tikrus sertifikatus netinkamus, o kitus, nors jie ir vienodi, – suklastotus. Šiuo atžvilgiu konstatuotina, kad ieškovės teiginys nėra pagrįstas jokių pagrindžiančiu įrodymu, todėl jis turi būti atmestas dėl įrodymų nebuvimo.
- 206 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti kaip nepagrįstus visus ieškovės argumentus, susijusius su Turkijos valdžios institucijų padarytais taisyklių pažeidimais administracinės pagalbos srityje.

e) Dėl papildomų įrodymų

Ieškovės argumentai

- 207 Ieškovė tvirtina, kad kiti įrodymai dar kartą patvirtina Turkijos valdžios institucijų padarytus pažeidimus, kurie ieškovės atžvilgiu sudaro ypatingą padėtį.
- 208 Pirma, ieškovė tvirtina, kad konkretus Mersinos muitinės pažeidimas – tai bendro struktūrinio Turkijos valdžios institucijų pažeidimo pasekmė. Pagrįsdama savo tvirtinimus ji iš pradžių nurodo, kad per Ankaroje įvykusį pokalbį su Turkijos centrinės muitinės administracijos atsakingu asmeniu jos atstovui T. Nothelfer buvo pranešta, jog, siekiant patikrinti visus prekių vežimo sertifikatus, buvo pradėtas baudžiamasis tyrimas. Dėl Komisijos argumento, kad toks baudžiamasis tyrimas tik sustiprino pasitikėjimą Turkijos muitinės administracija, ieškovė pažymi, jog Komisija turėjo žinoti, kad tai tebuvo vienas iš šios administracijos pasiteisinimų siekiant sudaryti įspūdį, jog buvo imtasi veiksmų. Dėl išduotų sertifikatų iš tikrųjų nebuvo atliktas joks baudžiamasis tyrimas.
- 209 Toliau iš kito ieškovės atstovų pokalbio su Turkijos ministro pirmininko administracijos Ekonomikos reikalų tarnybos atstovu Dogran esą matyti, kad Turkijos Respublikai iš esmės rūpėjo jos įmonių ekonominis vystymasis, o apie lengvatinio režimo ir prekių kilmės taisyklių turinį bei svarbą nebuvo žinoma. Šie motyvai jau buvo pateikti bylose, kuriose buvo priimtas sprendimas *Turkijos televizoriai*, o UCLAF tik vėliau informavo Turkijos valdžios institucijas apie

lengvatinių taisyklių svarbą ir pareigą jų laikytis. Šiuo atžvilgiu ieškovė dublike pažymi, kad, priešingai nei tvirtina Komisija, Turkijos ministro pirmininko administracijos tarnybos turėjo žinoti apie judėjimo sertifikatų išdavimo sąlygas.

- 210 Antra, ieškovė pažymi, kad per vieną Ankaros advokatų kontorą pateikė skundą prieš Akmaną, vadovaujantį tokio paties pavadinimo Turkijos bendrovei. Tačiau Mersinos prokuratūra nutraukė bylą 2001 m., ir iki šiol ieškovės įgaliotiniams, nepaisant pakartotinių prašymų, nebuvo pranešta apie bylos nutraukimo motyvus. Ieškovė mano, jog buvo konstatuota, kad 32 ginčijami A.TR.1 sertifikatai buvo patvirtinti autentiškais Turkijos muitinės administracijos antspaudais ir todėl kompetentinga prokuratūra gavo iš Ankaros nurodymą nutraukti bylą.
- 211 Dublike ieškovė atmeta Komisijos argumentus, esą prieš Akman iškeltos baudžiamosios bylos nutraukimas gali būti paaiškinamas tuo, kad jis nedalyvavo rengiant klastotes. Ieškovė mano, jog, pirma, nėra aišku, ar šis tyrimas buvo pradėtas iš tikrųjų. Toliau ji pažymi, kad jei sertifikatai buvo suklastoti, Akman iš to būtų turėjęs daugiausia naudos. Galiausiai ieškovė teigia, kad iš UCLAF 1998 m. gruodžio 23 d. misijos ataskaitos matyti, jog Komisijos atstovai kalbėjosi su Bolat iš Mersinos prokuratūros, kuris jiems perdavė visų sertifikatų, kuriuose yra Akmano vardas, kopijas. Pasak ieškovės, Komisija negavo atsakymo į per šį pokalbį pateiktą prašymą informuoti ją apie tyrimų rezultatus.
- 212 Trečia, ieškovė tvirtina, kad Komisija, atrodo, pasiekė „galimybių ribas“, atlikdama ginčijamų sertifikatų išdavimo tyrimus Turkijoje. Ieškovės teigimu, UCLAF negalėjo susipažinti su Mersinos muitinės įstaigos registrais ir pasikalbėti su kompetentingais pareigūnais. Pasak ieškovės, priežastis, dėl kurios UCLAF negalėjo atlikti išsamesnio

tyrimo, yra ta, kad ji nustatė, jog didelis kiekis trečiosios valstybės kilmės produktų, dėl ekonominės plėtros ir dalyvaujant aukščiausiai Turkijos politinei valdžiai, iš Mersinos buvo eksportuotas į Europos bendriją naudojant A.TR.1 sertifikatus.

- 213 Komisija pirmiausia atmeta ieškovės teiginius dėl pastarosios pokalbių su Turkijos valdžios institucijomis. Šiuo atžvilgiu Komisija mano, jog tai, kad Ankaros centrinės muitinės administracija sutiko pradėti baudžiamąjį tyrimą visų A.TR.1 sertifikatų atžvilgiu, sustiprina minėto 1999 m. kovo 8 d. laiško išvadas, kad minėtų sertifikatų Turkijos muitinė neišdavė. Be to, Komisija mano, jog ieškovės tvirtinimas, esą Dogran nežinojo nei kilmės ir lengvatinio režimo taisyklių turinio, nei jų reikšmės, taip pat nėra svarbus, nes jis, dirbdamas už Turkijos ministro pirmininko administracijos ekonominius reikalus atsakingame padalinyje, ir neprivalėjo jų žinoti.
- 214 Antra, Komisija pažymi, jog prieš Akman iškelta baudžiamoji byla galėjo būti nutraukta dėl to, kad jis veikė sąžiningai ir neprisidėjo prie sertifikatų klastojimo. Be to, pareigą baudžiamosios bylos nutraukimo motyvus nurodyti skundą pateikusiam asmeniui numato tik labai nedaug baudžiamojo proceso kodeksų.
- 215 Trečia, dėl ieškovės tvirtinimo, jog Komisija ir UCLAF, atlikdamos tyrimą, susidūrė su „galimybių ribomis“ dėl nepakankamo Turkijos valdžios institucijų bendradarbiavimo, Komisija primena, kad šios institucijos glaudžiai bendradarbiavo, kad UCLAF galėjo tinkamai atlikti tyrimus Turkijoje ir kad ši nenustatė jokie klaidingo pareiškimo, kaip tai matyti iš 1998 m. gruodžio 9 ir 23 d. misijos ataskaitų.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 216 Iš pradžių dėl ieškovės tvirtinimų, susijusių su jos atstovų diskusijų su Turkijos ministro pirmininko administracijos Ekonomikos reikalų tarnybos atstovu Dogran turiniu, pažymėtina, kad jie bylai reikšmės neturi. Tai, ar toks pareigūnas kaip Dogran žinojo taisykles, susijusias su lengvatiniu režimu ir judėjimo sertifikatų rengimu, iš tiesų negali turėti įtakos faktinėms bylos aplinkybėms. Kalbant apie ieškovės tvirtinimus dėl Turkijos centrinės muitinės administracijos pareigūno pareiškimo, kad judėjimo sertifikatams patikrinti buvo įsakyta atlikti baudžiamąjį tyrimą, pakanka pažymėti, jog jie ne tik neturi reikšmės bylai, bet ir nėra paremti jokiais įrodymais.
- 217 Ieškovės argumentai, kad Mersinos prokuratūra įsakymu nutraukė prieš Akman, vadovaujancio tą patį pavadinimą turinčiai Turkijos bendrovei, iškeltą baudžiamąją bylą, taip pat negali būti priimti. Net jei paaiškėtų, jog ieškovei nebuvo pranešta apie šio nutraukimo motyvus, ši aplinkybė, kad ir kaip būtų, neleidžia manyti, kad jos skundas buvo atmestas Mersinos prokuratūrai išsiaiškinus, jog ginčijami sertifikatai nebuvo klastotės. Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, pirma, kad tai yra Turkijos baudžiamosios teisės klausimas ir, antra, kad ieškovė net nebandė įrodyti, jog jai, kaip skundą pateikusiam asmeniui, taikytini Turkijos teisės aktai numatė teisę būti informuotai apie motyvus, pagrindžiančius baudžiamojo persekiojimo nutraukimą. Ieškovė, be to, nepateikia jokio įrodymo, leidžiančio nustatyti, kad Turkijos valdžios institucijos nepatenkino Komisijos prašymo informuoti apie baudžiamųjų tyrimų rezultatus.
- 218 Galiausiai dėl ieškovės argumento, kad atliekant tyrimus Turkijoje UCLAF susidūrė su įvairiomis Turkijos valdžios institucijų sukurtomis kliūtimis, pažymėtina, jog jis nėra paremtas jokių įrodymu. Ieškovė iš tiesų nesiremia jokių įrodymu, leidžiančiu manyti, kad UCLAF negalėjo atlikti išsamaus tyrimo, be kita ko, Mersinos muitinės

administracijoje. Teiginiui dėl bendradarbiavimo trūkumo prieštarauja 1998 m. gruodžio 9 d. ir 23 d. misijos ataskaitų, kuriose aprašomas Turkijos valdžios institucijų bendradarbiavimas, turinys.

219 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad nė viena iš ieškovės nurodytų aplinkybių negali būti šiurkštus Turkijos valdžios institucijų pareigų, joms nustatytų Asociacijos susitarimu ir jo įgyvendinimo nuostatomis, pažeidimas.

220 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad šią ieškinio antrojo pagrindo dalį reikia atmesti kaip nepagrįstą.

3. Dėl pažeidimų, kuriais kaltinama Europos Komisija

221 Ieškovė iš esmės tvirtina, kad Komisija padarė didelių pareigos užtikrinti ieškovės ir kitų atitinkamų importuotojų apsaugą pažeidimų. Komisija kaltinama tuo, kad 1) ji nestebėjo ir netikrino, kaip Turkijos valdžios institucijos taikė lengvatinį režimą; 2) nacionalinėms muitinėms nusiųsiantė Turkijos valdžios institucijų naudojamų antspaудų ir parašų pavyzdžių; 3) buvo pažeista pareiga laiku įspėti importuotojus ir 4) Turkijoje atlikdama tyrimus netinkamai įvertino faktines aplinkybes.

a) Dėl tinkamo lengvatinio režimo nebuvimo

Šalių argumentai

- 222 Pirma, ieškovė pažymi, kad Turkijos valdžios institucijos nesuprato prekių kilmės taisyklių. Pagrįsdama šį tvirtinimą ji nurodo savo atstovų išvadas, padarytas iš Ankaroje ir Mersinoje įvykusių pokalbių su Turkijos valdžios institucijomis. Pasak ieškovės, išduodama įvairaus pobūdžio leidimus, Turkijos ministro pirmininko administracijos Ekonomikos reikalų tarnyba visada kartu išduodavo ir A.TR.1 sertifikatą. Be to, kitais atvejais kompetentingos Turkijos valdžios institucijos taip pat patvirtindavo sertifikatus, neatsižvelgdamos į prekių kilmę ir akivaizdžiai nesuvokdamos, kad tokie veiksmai yra neteisėti. Šiuo atžvilgiu ieškovė įžvelgia panašumų su bylomis, kuriose buvo priimtas minėtas sprendimas *Turkijos televizoriai* ir kuriose Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad laikotarpiu, kuris beveik sutapo su bylos faktinių aplinkybių laikotarpiu, kompetentingos Turkijos valdžios institucijos nesilaikė taikytinų muitų teisės aktų, siekdamos pasinaudoti kuriama Muitų sąjunga su Europos Bendrijomis, kad sudarytų palankesnes sąlygas savo ekonomikai.
- 223 Pasak ieškovės, šiuo metu nuostatos dėl A.TR.1 prekių judėjimo sertifikatų parengimo ir išdavimo iš esmės yra taikomos tinkamai ir griežčiau. Tačiau šis pokytis įvyko tik po to, kai UCLAF Turkijoje atliko tyrimus, ir, be abejo, jį lėmė Komisijos ir Turkijos valdžios institucijų diskusijos dėl bylų, kuriose buvo priimtas minėtas sprendimas *Turkijos televizoriai*, ir dėl nagrinėjamos bylos.
- 224 Antra, ieškovė pažymi, jog Komisija neužtikrino, kad būtų laikomasi iš Asociacijos susitarimo kylančių taisyklių, o tai ji turėjo užtikrinti pagal EB 211 straipsnį ir gero

administravimo principą. Komisija turinti ypatingą pareigą prižiūrėti tarp Bendrijos ir trečiųjų šalių sudarytus lengvatinius susitarimus bei susitarimus dėl prekių kilmės.

225 Ieškovė pažymi, kad Sprendimo Nr. 1/95 26 straipsnis aiškiai numato būtinybę užtikrinti veiksmingą Muitų sąjungos veikimą ir lengvatinio režimo gerinimą, o Asociacijos taryba pati yra įsipareigojusi nuolat vertinti šio režimo pagerinimus. Be to, kuriant Muitų sąjungą Komisija nuolat palaiko ryšius su kompetentingomis Turkijos valdžios institucijomis per Asociacijos tarybą ir Muitų komitetą, kur ji turi savo atstovus. Šių institucijų pagrindinė užduotis turėtų būti užtikrinimas, kad su prekių kilme susijusios nuostatos Turkijoje būtų suprastos, tinkamai taikomos ir nuolat tikrinamos.

226 Tačiau ieškovė tvirtina, jog Komisija, laiku nesikreipusi į Muitinių bendradarbiavimo komitetą, kad išsiaiškintų padėtį ir imtųsi priemonių, užtikrinančių, kad Turkijos muitinės administracija laikysis Asociacijos tarybos sprendimų, pažeidė rūpestingumo pareigą. Šiuo atžvilgiu ieškovė tvirtina nesuprantanti Komisijos argumento, kad Asociacijos taryba arba Jungtinis muitų komitetas galėjo priimti sprendimus tik veikdami vieningai. Kadangi Asociacijos taryba priima sprendimus, kurių Turkijos ir Europos muitinės privalo laikytis, Komisijos padarytą didelį pažeidimą sudaro tai, kad ji, pirma, nesidomėjo, kaip yra laikomasi Asociacijos tarybos sprendimų Muitų komitete arba Turkijoje, ir, antra, nepasinaudojo bylą, kuriose buvo priimtas minėtas sprendimas *Turkijos televizoriai*, jai suteikta proga nuo 1993-ųjų arba 1994 m. sustiprinti su žemės ūkio produktų kilme susijusių taisyklių laikymosi patikrinimus.

227 Trečia, ieškovė priduria, kad Komisijos rūpestingumo pareiga Turkijos Respublikos atžvilgiu buvo dar didesnė, be kita ko, dėl ankstesnių Turkijos valdžios institucijų padarytų pažeidimų, kurie buvo konstatuoti minėtame sprendime *Turkijos*

televizoriai. Be to, ieškovė pažymi, kad Turkijos prekių eksportas į Bendriją tuo metu, kai buvo vykdomas ginčijamas importas, stipriai augo. Komisija negalėjusi pripažinti šio stipraus eksporto augimo, pirma, nepareikalavusi pateikti antspaudų ir parašų pavyzdžių ir, antra, tinkamai nepatikrinusi kilmės sertifikatų pagal tikrinimo procedūrą.

228 Be to, Komisija privalėjo atlikti papildomus patikrinimus, nes per šią tikrinimo procedūrą buvo pateikta prieštaringa ir klaidinanti informacija. Galiausiai ši poreikį atlikti patikrinimus sustiprino aplinkybė, kad Turkijos valdžios institucijos nesinaudojo kita A.TR.1 sertifikatų puse aiškiam atsakymui dėl šių sertifikatų galiojimo pateikti.

229 Komisija ginčija, pirma, bet kokią analogiją su bylomis, kuriose buvo priimtas minėtas sprendimas *Turkijos televizoriai*. Iš pradžių ji pažymi, kad nagrinėjama byla labai skiriasi nuo minėtų bylų, nes yra susijusi su trečiųjų asmenų įvykdytu kilmės sertifikatų suklastojimu, prie kurio Turkijos valdžios institucijos neprisidėjo. Todėl tai, kad Turkijos valdžios institucijos nepateikė informacijos arba pažeidė taisykles, bylai reikšmės neturi, nes jos neprisidėjo prie 32 ginčijamų sertifikatų klastojimo. Vis dėlto, kad įrodytų ieškovės teiginio klaidingumą, Komisija mano esant būtina išvardyti nagrinėjamos ir *Turkijos televizoriai* bylų faktinių aplinkybių skirtumus.

230 Taigi, Komisijos teigimu, sprendime *Turkijos televizoriai* (261 punktas) yra nurodyta, kad Turkijos valdžios institucijos perkėlė Asociacijos susitarimo ir papildomo protokolo nuostatas dėl kompensacinio apmokestinimo tik po daugiau nei 20 metų. Be to, Komisija neatliko tinkamos šio perkėlimo kontrolės. Nagrinėjamoje byloje, atvirkščiai, atitinkami kilmės sertifikatai buvo suklastoti Turkijos valdžios institucijoms prie to neprisidėjus. Toliau tamepačiame sprendime (262 punktas) Pirmosios

instancijos teismas konstatavo, kad atitinkami Asociacijos tarybos sprendimai nebuvo paskelbti Oficialiajame leidinyje, o nagrinėjamoje byloje visi taikytini aktai buvo tinkamai skelbiami. Galiausiai (263 punktas), Komisija sureagavo tik praėjus ketveriems metams po pirmojo skundo dėl nagrinėjamų nuostatų taikymo pateikimo, o nagrinėjamoje byloje Komisija nedelsdama ėmėsi veiksmų Turkijos valdžios institucijų atžvilgiu.

231 Antra, Komisija pažymi, kad vien tik gausus susirašinėjimas su Turkijos valdžios institucijomis ir tai, kad UCLAF tyrimo misija Turkijoje buvo atliekama praėjus nedaug laiko po pirmųjų įtarimų dėl suklastojimo atsiradimo, rodo, jog Komisija nepažeidė savo pareigos atlikti tyrimus ir tikrinti, kaip taikomas lengvatinis režimas.

232 Trečia, Komisija nurodo, kad ieškovė nežino, jog pagal Asociacijos susitarimą ir atitinkamus Asociacijos tarybos arba Jungtinio muitų komiteto sprendimus būtent Turkijos Respublika, o ne Komisija, yra kompetentinga užtikrinti kilmės taisyklių laikymąsi Turkijoje. Komisija tvirtina, kad ji nė karto nepaliko Turkijos Respublikos veikti savo nuožiūra, tačiau ji galėjo tik prašyti Turkijos vyriausybės pateikti nuomonę ir prireikus atlikti patikrinimus vietoje. Be to, Asociacijos taryba arba Jungtinis muitų komitetas – net jei jie būtų kompetentingi šioje srityje, o taip nėra nagrinėjamo atveju, – yra jungtiniai organai, kurie gali priimti sprendimus tik vieningai (Asociacijos susitarimo 23 straipsnio 3 dalis), ir todėl juose Komisija negali panaudoti šių institucijų prieš Turkijos atstovų valią. Vis dėlto visi Asociacijos tarybos sprendimai buvo pritaikyti ir valstybių narių muitinių administracijos atliko konkrečius patikrinimus vietoje. Be to, Komisija tvirtina, kad nuolat pranešdavo Turkijos valdžios institucijoms apie visas problemas, kylančias taikant lengvatinį režimą, ir kad šios institucijos paaiškino visas tokias aplinkybes.

233 Galiausiai dėl ieškovės argumento, kad Turkijos valdžios institucijų priešaringi pareiškimai dėl ginčijamų sertifikatų suteikia pagrindą Komisijai griežčiau juos tikrinti, Komisija pažymi, jog kadangi priešaringų pareiškimų nėra, šis argumentas bylai reikšmės neturi.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

234 Dėl tariamų pažeidimų, susijusių su Asociacijos susitarimo taikymo priežiūra ir tikrinimu, pažymėtina, kad pagal EB 211 straipsnį ir gero administravimo principą Komisija privalo užtikrinti tinkamą Asociacijos susitarimo taikymą (žr. minėto sprendimo *Turkijos televizoriai* 257 punktą ir jame cituotą teismų praktiką). Ši pareiga kyla ir iš paties Asociacijos susitarimo bei įvairių Asociacijos tarybos priimtų sprendimų (minėto sprendimo *Turkijos televizoriai* 258 punktas).

235 Nagrinėjamoje byloje ieškovei nepavyko įrodyti, kad Komisija nepadarė to, kas būtina tinkamam Asociacijos susitarimo taikymui užtikrinti.

236 Pirmiausia dėl ieškovės argumento, kad Turkijos valdžios institucijos nesuprato produktų, kuriems galėjo būti taikomas lengvatinis režimas, kilmės taisyklių, pakanka pažymėti, jog jis bylai reikšmės neturi, nes šios institucijos ginčijamų sertifikatų neišdavė. Kaip matyti iš šio sprendimo 150 ir paskesnių punktų, ieškovė taip pat negalėjo įrodyti, kad Turkijos valdžios institucijos prisidėjo prie šių sertifikatų išdavimo.

- 237 Toliau dėl ieškovės argumento, kad Komisija turėjo griežčiau kontroliuoti, kaip Turkijos Respublika taiko kilmės sertifikatų išdavimo taisykles, nes, pirma, pastebimai padidėjo importas iš Turkijos ir, antra, byloje, kuriose buvo priimtas minėtas sprendimas *Turkijos televizoriai*, konstatuotos tam tikros aplinkybės, pakanka pažymėti, kad jis taip pat bylai reikšmės neturi.
- 238 Remdamasi bendro pobūdžio tvirtinimais ieškovė iš tiesų remiasi tuo, kad Turkijos valdžios institucijos sistemiškai pažeidinėjo Asociacijos susitarimą, tačiau to nepagrindžia įrodymais. Be to, remdamasi minėtame sprendime *Turkijos televizoriai* Pirmosios instancijos teismo konstatuotomis aplinkybėmis, ieškovė negali daryti pagrįstos bendro pobūdžio išvados, kad bet kuri Turkijos valdžios institucijų judėjimo sertifikatų rengimo procedūra buvo sisteminis kilmės taisyklių pažeidimas. Galiausiai net darant prielaidą, jog Komisija privalėjo griežčiau kontroliuoti, kaip taikomas Asociacijos susitarimas, pažymėtina, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 194 punkto, Turkijoje UCLAF atliko tyrimus vos pasirodžius pirmiesiems judėjimo sertifikatų klastojimo požymiams ir kad dėl to Komisija veiksmingai rūpinosi tinkamu Asociacijos susitarimo taikymu.
- 239 Dėl ieškovės argumentų, susijusių su Komisijos pareiga kreiptis į Asociacijos tarybą arba į Jungtinį muitų sąjungos komitetą, įsteigtą Sprendimo Nr. 1/95 52 straipsniu, konstatuotina, kad jie bylai reikšmės neturi. Iš tiesų pagal Asociacijos susitarimo 22 straipsnį pagrindinė Asociacijos tarybos užduotis – imtis priemonių, būtinų tam, kad būtų užtikrintas tinkamas šio susitarimo veikimas ir kad Susitariančiosios Šalys jo laikytųsi (minėto sprendimo *Turkijos televizoriai* 274 punktas). Pagal Sprendimo Nr. 1/95 52 straipsnio 1 dalį Jungtinio muitų sąjungos komiteto užduotis – rūpintis tinkamu Muitų sąjungos veikimu, be kita ko, teikiant rekomendacijas Asociacijos tarybai. Be to, Sprendimo Nr. 1/95 52 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad Susitariančiosios Šalys Jungtiniame komitete konsultuojasi viena su kita visais šio sprendimo įgyvendinimo klausimais, dėl kurių vienai iš jų kyla sunkumų.

240 Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad ieškovė neįstengė įrodyti, jog dėl su Turkijos Respublika sutartos administracinės pagalbos Komisija susidūrė su sunkumais, kurie minėtose organuose pateisintų diskusijas dėl konkrečių šių sunkumų pašalinimo priemonių priėmimo. Ypač dėl Turkijos valdžios institucijų dviprasmiškų pareiškimų, susijusių su trimis judėjimo sertifikatais, pakanka pažymėti, jog iš šio sprendimo 203 punkto matyti ne tik tai, kad šie pareiškimai negali kvestionuoti tikrinimo procedūros teisėtumo, bet ir tai, kad Turkijos valdžios institucijos bendradarbiavo su Komisija, kai ši paprašė pateikti paaiškinimus.

241 Dėl analogijos, kurią ieškovė mėgina nustatyti su faktinėmis aplinkybėmis, dėl kurių buvo priimtas minėtas sprendimas *Turkijos televizoriai*, pažymėtina, kad jos nėra panašios į nagrinėjamos bylos aplinkybes. Bylose, kuriose buvo priimtas minėtas sprendimas *Turkijos televizoriai*, Pirmosios instancijos teismas iš tiesų konstatavo, kad Turkijos valdžios institucijos padarė šiurkščių pažeidimų, be kita ko, neperkėlusios Asociacijos susitarimo nuostatų, skirtų bet kuriam televizorių eksportui iš Turkijos. Šie pažeidimai sąlygojo su eksportu susijusių reikalavimų nepaisymą, kuris eksportuotojus pastatė į ypatingą padėtį BMK 239 straipsnio prasme (minėto sprendimo *Turkijos televizoriai* 255 ir 256 punktai).

242 Tačiau nagrinėjamu atveju neįrodyta, kad tokie pažeidimai turi įtakos visiems vaisių sulčių eksporto atvejams. Pažymėtina, kad ypatingą padėtį sudarantys ginčijamame sprendime nurodyti Turkijos valdžios institucijų pažeidimai yra susiję tik su tais judėjimo sertifikatais, kuriuos pateikė ieškovė ir kuriuos Turkijos muitinės administracija neteisingai parengė. Būtent dėl šių sertifikatų Komisija nusprendė, jog kompetentingos Turkijos valdžios institucijos žinojo arba turėjo žinoti, kad prekės, kurioms šios išduodavo kilmės sertifikatus, netenkinio lengvatinio režimo taikymui reikalaujamų sąlygų. Kita vertus, kaip jau konstatuota pirmiau, Turkijos valdžios institucijos nepadarė jokio pažeidimo, kuriuo prisidėtų prie 32 ginčijamų sertifikatų rengimo.

243 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškovės argumentai turi būti atmesti kaip nepagrįsti.

b) Dėl antspaudų ir parašų pavyzdžių nenusiuntimo

Šalių argumentai

244 Ieškovė tvirtina, kad Komisija šiurkščiai pažeidė pareigas, kurias ji turi tokių importuotojų kaip ieškovė atžvilgiu, nenusiuntusi valstybėms narėms, visų pirma Italijos vyriausybei, antspaudų antspaudų ir parašų, kuriuos naudoja Turkijos, visų pirma Mersinos, muitinės eksporto įstaigos, kopijų. Pasak ieškovės, BMK įgyvendinimo reglamento 93 straipsnis, kuris pagal BMK 20 straipsnį taikomas ir Asociacijos susitarimui, įpareigojo Komisiją užtikrinti, kad Turkijos muitinės administracija jai atsiųstų šiuos pavyzdžius.

245 Šiuo atžvilgiu ieškovė nurodė, kad Turkijos valdžios institucijos pripažino savo pareigą perduoti minėtus pavyzdžius Komisijai, ir patvirtino, kad iš tikrųjų buvo perduoti bent jau Mersinoje naudojami antspaudai. Šis pažeidimas yra dar šiurkštesnis dėl to, kad oficialūs Mersinos muitinės įstaigos naudojami antspaudai buvo gerokai apgadinti ir todėl jų antspaudai buvo labai neryškūs. Ieškovė primena, kad antspaudai ir parašai yra pagrindiniai įrodymai nustatant, taip pat ir Bendrijos viduje, ar Turkijos muitinės administracija prisidėjo prie ginčijamų sertifikatų rengimo, ir kartu padeda geriau patikrinti importuotojų pateiktus sertifikatus.

246 Nagrinėjamu atveju kompetentinga Italijos muitinė būtų galėjusi geriau atlikti palyginimus, jei Komisija būtų jai atsiuntusi visus Mersinos muitinės įstaigos

antspaudus bei parašų pavyzdžius ir jei ji būtų užtikrinusi, kad šie antspaudai po tam tikro laikotarpio būtų atnaujinti. Tokiu atveju arba kaltinimas dėl suklastojimo nebūtų buvęs iškeltas, arba, iškėlus, jį būtų buvę galima nustatyti ir ištirti nuo pirmųjų ginčijamo importo atvejų.

²⁴⁷ Komisija tik tvirtina, kad Turkijos Respublika neprivalėjo jai pateikti Mersinos muitinės originalių parašų ir antspaudų, nes, kaip Komisija jau yra nurodžiusi (žr. šio sprendimo 143 punktą), BMK įgyvendinimo reglamento 93 straipsnis šioje byloje netaikytinas.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

²⁴⁸ Pažymėtina, jog ieškovė kaltina Komisiją pažeidus pareigas, kurias jai nustato taikytini teisės aktai, nes ši neperdavusi Italijos muitinei Turkijos muitinės administracijos naudojamų antspaudų ir parašų pavyzdžių. Taip Komisija palengvino suklastotų sertifikatų judėjimą. Taigi kyla klausimas, ar Komisija privalėjo gauti nagrinėjamus pavyzdžius ir tada juos perduoti valstybių narių muitinėms.

²⁴⁹ Šiuo atžvilgiu svarbu konstatuoti, kad, priešingai nei teigia ieškovė, BMK įgyvendinimo reglamento 93 straipsnis šioje byloje netaikytinas. Todėl šis straipsnis nereikalavo iš Turkijos valdžios institucijų pateikti jų muitinės įstaigų naudojamų antspaudų ir parašų kopijų, o iš Komisijos – perduoti tų kopijų valstybėms narėms. Tai lemia 93 straipsnio vieta BMK įgyvendinimo reglamente, – jis yra skyriaus, skirto lengvatinei prekių kilmei, 1 skirsnio „Bendroji lengvatų sistema“ 3 poskirsnyje „Administracinio bendradarbiavimo metodai“. Šis skyrius

priklauso BMK įgyvendinimo reglamento IV antraštinei daliai, susijusiai su prekių kilmė. Kaip matyti iš BMK įgyvendinimo reglamento 67 straipsnio, taikomo kartu su 93 straipsniu, ši nuostata numato administracinio bendradarbiavimo metodus, taikytinus prekybai tarp Bendrijos ir besivystančių šalių, kurioms ji suteikia tarifų lengvatas. Taigi konstatuotina, kad BMK įgyvendinimo reglamento 93 straipsnis nėra susijęs su Turkijos kilmės prekėmis.

250 Be to, pažymėtina, jog BMK 20 straipsnio 3 dalies d punktas, taikomas kartu su 27 straipsnio a punktu, leidžia daryti išvadą, kad tuo atveju, kai tarp Bendrijos ir trečiųjų šalių yra sudaromi susitarimai dėl lengvatinių tarifų režimo, prekių kilmės taisyklės įvirtinamos pačiuose šiuose susitarimuose. Nagrinėjamoje byloje konstatuotina, kad Asociacijos susitarimas nustato tokį režimą. Tačiau reikia pažymėti, kad nei nagrinėjamas susitarimas, nei jo nuostatas įgyvendinantys Asociacijos tarybos sprendimai nenumato Susitariančiųjų Šalių pareigos viena kitai pateikti antspaudų ir parašų pavyzdžių.

251 Dėl baigiamojo Muitų sąjungos etapo, t. y. laikotarpio po 1995 m. gruodžio 31 d., minėto Sprendimo Nr. 1/95 29 straipsnyje yra nustatyta, kad Susitariančiųjų Šalių muitinių tarpusavio pagalbą reglamentuoja jo 7 priedas, kuris, kiek tai yra susiję su Bendrija, apima Bendrijai priklausančias sritis. Tačiau šio 7 priedo nuostatos, kurios išsamiai reglamentuoja administracinio bendradarbiavimo metodus, visiškai bemini galimos pareigos pateikti antspaudų ir parašų pavyzdžius. Be to, pažymėtina, kad EB ir Turkijos Respublikos muitinių bendradarbiavimo komiteto Sprendimas Nr. 1/96, išdėstantis Sprendimo Nr. 1/95 įgyvendinimo nuostatas, taip pat nenustato tokios pareigos.

252 Šios išvados nepaneigia ieškovės argumentas, kad Sprendimo Nr. 1/96 4 straipsnyje daroma nuoroda į BMK 93 straipsnį. Iš esmės šiame 4 straipsnyje tik nustatoma, kad Bendrijos ir Turkijos muitų teisės aktai Sprendimo Nr. 1/96 nustatytais sąlygomis

taikomi prekybai tarp dviejų šalių kiekvienos iš jų teritorijoje. Šio sprendimo 2 dalyje „Nuostatos dėl su prekių judėjimu susijusio administracinio bendradarbiavimo“, yra nustatytos turinio ir formos sąlygos, kurias turi atitikti prekių judėjimo sertifikatai, išduoti prekybai tarp Bendrijos ir Turkijos Respublikos, tačiau nenustatoma pareiga pateikti antspaudus ir parašus. Be to, to paties Sprendimo Nr. 1/96 15 straipsnyje yra nustatyta, kad sertifikatų autentiškumas ir atitikties reikalavimams tikrinami per tarpusavio pagalbą, numatytą Sprendimo Nr. 1/95 29 straipsnyje ir 7 priede.

253 Galiausiai pažymėtina, kad vienintelė situacija, kurioje aiškiai numatyta pareiga pateikti nagrinėjamus pavyzdžius, yra susijusi su supaprastinta sertifikatų išdavimo procedūra (žr. Sprendimo Nr. 1/96 12 straipsnio 5 dalies b punktą ir Sprendimo Nr. 5/72, iš dalies pakeisto Sprendimu Nr. 2/94, 9a straipsnio 5 dalies b punktą). Vadovaujantis taikytinomis nuostatomis, sertifikatuose, išduotuose taikant supaprastintą procedūrą, tai turi būti aiškiai paminėta (žr. Sprendimo Nr. 5/72, iš dalies pakeisto Sprendimu Nr. 2/94, 9a straipsnio 6 dalį). Tačiau ginčijamuose sertifikatuose nėra jokios nuorodos į šią supaprastintą procedūrą.

254 Dėl prekių, importuotų Muitų sąjungos pereinamajame etape, t. y. iki 1995 m. gruodžio 31 d., pažymėtina, kad nei Sprendimas Nr. 5/72, nei Sprendimas Nr. 4/72 aiškiai nenumatė pareigos pateikti antspaudų ir parašų pavyzdžių.

255 Taigi konstatuotina, kad per visą laikotarpį, kuriuo vykdytas ginčijamas importas, Turkijos Respublika ir Komisija neturėjo jokios pareigos pateikti muitinių naudojamų antspaudų ir parašų pavyzdžių. Todėl Komisija negalėjo būti įpareigota perduoti šiuos pavyzdžius valstybių narių muitinėms.

256 Šios išvados nepaneigia ieškovės argumentas dėl Reglamento Nr. 3719/88 taikytinumo. Šiuo atžvilgiu pakanka nurodyti, kad Reglamento Nr. 3719/88 1 straipsnis, kuriame nurodoma jo taikymo sritis, nustato, jog reglamentas taikomas sertifikatams, kurie yra numatyti šiame straipsnyje aiškiai nurodytose reglamento nuostatose. Tačiau konstatuotina, kad ten neminimas nei Asociacijos susitarimas, nei jo įgyvendinimo nuostatos. Šis reglamentas nenurodomas ir nė vienoje iš Asociacijos susitarimą įgyvendinančių nuostatų.

257 Kadangi Komisija neturi pareigos perduoti antspaudų ir parašų pavyzdžių valstybėms narėms, darytina išvada, kad šis kaltinimas nėra pagrįstas.

258 Bet kuriuo atveju šis kaltinimas neturi reikšmės bylai ir dėl to, kad, kaip posėdyje nurodė Komisija, Turkijos Respublika savo noru perdavė antspaudų, naudojamų A.TR.1 sertifikatams, atspaudus.

259 Todėl šį kaltinimą reikia atmesti.

c) Dėl pareigos laiku perspėti importuotojus pažeidimo

Šalių argumentai

260 Ieškovė Komisiją kaltina pažeidus iš sprendimo *De Haan* (1999 m. rugsėjo 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *De Haan*, C-61/98, Rink. p. I-5003, 36 punktą)

išplaukiančią pareigą laiku perspėti importuotojus. Šis sprendimas įpareigoja Komisiją laiku perspėti importuotojus, jei jai yra pranešama apie pažeidimus, susijusius su prekių importu iš trečiosios šalies. Šiuo atžvilgiu ieškovė pripažįsta, jog minėtame sprendime *Hyper prieš Komisiją* (126 punktą) Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad, nesant atitinkamų Bendrijos teisės nuostatų, nėra pareigos perspėti importuotojų dėl abejonių, ar galioja muitinės operacijos, kurias jie įvykdė pagal lengvatinį režimą. Vis dėlto ši pareiga atsiranda, kai Komisija gauna konkrečios informacijos, kad eksportuojančiojoje šalyje nesilaikoma kilmės taisyklių, net jei šiuo atžvilgiu ji iš karto nesiima veiksmų.

261 Šiuo atveju Europos Parlamentas 1994 ar 1995 m. atkreipė Komisijos dėmesį į tai, kad yra pažeidimų, susijusių su kilmės sertifikatais, kurie Turkijoje buvo išduoti įvairiems produktams, tarp jų ir konservuotoms vaisių sultims. Tačiau Komisija kelerius metus dėl to nieko nedarė, o Turkijos televizorių byloje veiksmų ji ėmėsi tik po 20 metų (minėto sprendimo *Turkijos televizoriai* 261 ir 262 punktai), bet ir tada tik po to, kai buvo sukurtas UCLAF, kuris atliko pirmuosius tyrimus vietoje.

262 Be to, ieškovė nurodo, kad iš 1998 m. gruodžio 9 d. UCLAF laiško, adresuoto Europos bendrijos koordinavimo direktoratui Ankaroje, matyti, jog Komisija nuo 1993 m. neabejotinai žinojo, kad koncentruotos obuolių sultys eksportuojamos į Europos Sąjungą naudojant reikalavimų neatitinkančius kilmės sertifikatus. Kad ir kaip būtų, po 1993 m. misijos ataskaitos, pateiktos byloje, kuriose buvo priimtas minėtas sprendimas *Turkijos televizoriai*, Komisija turėjo žinoti, kad tokie patys prekių kilmės taisyklių pažeidimai buvo daromi iš Turkijos eksportuojant kitus produktus, pvz., vaisių sultis.

263 Galiausiai ieškovė pažymi, kad, be šio perspėjimo, Komisija privalėjo suteikti nacionalinės valdžios institucijoms priemonių, leidžiančių joms patikrinti Turkijos

valdžios institucijų išduotų sertifikatų autentiškumą, kaip neseniai buvo padaryta cukraus importo iš Serbijos ir Juodkalnijos atveju (Importuotojams skirta nuomonė, OL C 177, 2003, p. 2).

264 Pirmiausia Komisija tvirtina visiškai neprivalėjusi laiku perspėti importuotojų. Šiuo atžvilgiu ji visų pirma primena principus, kuriuos šioje srityje Pirmosios instancijos teismas įtvirtino minėtame sprendime *Hyper prieš Komisiją* (126–128 punktai), – kad jokia Bendrijos teisės nuostata tiesiogiai neįpareigoja Komisijos perspėti importuotojų, jei jai kilo abejonų dėl pagal lengvatinį režimą importuotojų įvykdytų muitinės operacijų teisėtumo. Pirmosios instancijos teismas minėtame sprendime *Hyper prieš Komisiją*, be to, nurodė, kad Komisija, atsižvelgiant į jos turimą bendrąją rūpestingumo pareigą, turėtų pateikti Bendrijos importuotojams bendro pobūdžio perspėjimą, tik jei ji turi rimtų abejonų dėl didelio kiekio pagal lengvatinį režimą įvykdytų eksporto operacijų atitikties reikalavimams.

265 Šioje byloje Komisija nurodo, kad, priešingai nei tvirtina ieškovė, nuo 1993 m. Komisijai nekilo pagrįstų tokio pobūdžio abejonų ir tik nuo 1998 m., pradėjus tyrimo procedūrą, ji gavo konkretnės informacijos dėl netikslių ir suklastotų sertifikatų. Dėl tariamo Europos Parlamento perspėjimo Komisija teigia, kad ieškovė šiuo atžvilgiu negali nurodyti jokios Oficialiajame leidinyje paskelbtos Europos Parlamento *ad hoc* rezoliucijos. Be to, Komisija tvirtina, kad, pirma, Parlamento klausimų tikslas – ne suteikti informacijos Komisijai, o atvirksčiai, jos paprašyti šios informacijos, ir, antra, ieškovė nėra netvirtina, jog Europos Parlamentas pareiškė nuomonę dėl galimo kilmės sertifikatų, susijusių su obuolių sulčių importu iš Turkijos, klastojimo.

266 Toliau Komisija ginčija bet kokią nagrinėjamos bylos ir minėto sprendimo *De Haan* faktinių aplinkybių palyginimą. Iš esmės, Komisijos teigimu, šioje byloje kompe-

tentinga Nyderlandų muitinė žinojo arba bent jau turėjo didelių įtarimų, kad įvykdytas pažeidimas, dar prieš muitinės operacijų, dėl kurių atsiranda pareiga sumokėti muitus, įvykdymą. Nagrinėjamoje byloje, atvirksčiai, pirmieji įtarimai dėl kilmės sertifikatų neautentiškumo ar neatitikties reikalavimams atsirado tik įvykdžius ginčijamą importą. Ieškovė įvykdė paskutinį importą 1997 m. lapkričio 20 d., o Komisija arba Italijos muitinė apie pirmuosius pažeidimų požymius sužinojo tik 1998 metais.

267 Be to, Komisija tvirtina, jog net darant prielaidą, kad šioje byloje ji privalėjo laiku perspėti importuotojus, šio perspėjimo nebuvimas negali būti ieškovės nurodytos žalos – importo muitų atsiradimo – priežastis, nes ji jau nebevykdė importo tą dieną, kai Komisija galėjo pateikti perspėjimus. Komisijos nuomone, ieškovės argumentas reiškia, kad Komisija apskritai turėjo įtarti Turkijos Respubliką pažeidžiant Asociacijos susitarimą, tačiau tai nėra jos užduotis.

268 Galiausiai Komisija atmeta analogiją su situacija, susijusia su cukraus importu iš Serbijos ir Juodkalnijos. Iš tikrųjų Komisijos perspėjimas importuotojams šioje byloje buvęs išsiųstas būtent dėl administracinio bendradarbiavimo su Serbijos ir Juodkalnijos valdžios institucijomis spragų. Taip nėra Turkijos valdžios institucijų, kurios, atvirksčiai, glaudžiai bendradarbiavo su Komisija, atveju.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

269 Pažymėtina, kad ieškovė Komisiją kaltina pažeidus savo pareigą laiku perspėti importuotojus, jei jai buvo pranešta apie su Turkijos kilmės produktų eksportu susijusius pažeidimus.

- 270 Šiuo atžvilgiu primintina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką jokia Bendrijos teisės nuostata tiesiogiai neįpareigoja Komisijos perspėti importuotojų, kai ji turi abejonių dėl pagal lengvatinį režimą importuotojų įvykdytų muitinės operacijų teisėtumo (minėtų sprendimų *De Haan* 36 punktas ir *Hyper prieš Komisiją* 126 punktas).
- 271 Minėtame sprendime *Turkijos televizoriai* (268 punktas) iš tiesų buvo pripažinta, jog tokia pareiga Komisijai tam tikrais ypatingais atvejais gali kilti iš jos turimos bendrosios rūpestingumo pareigos ūkio subjektų atžvilgiu. Iš tiesų byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, Komisija žinojo arba turėjo rimtų įtarimų, kad Turkijos valdžios institucijos padarė šiurkščių Asociacijos susitarimo taikymo pažeidimų (be kita ko, neperkeldamos nuostatų dėl kompensacinio apmokestinimo) ir kad šie pažeidimai buvo susiję su viso televizorių eksporto į Bendriją teisėtumu.
- 272 Tačiau svarbu priminti, kad minėtame sprendime *Hyper prieš Komisiją* taip pat buvo nurodyta, jog Komisija, atsižvelgiant į jos turimą bendrąją rūpestingumo pareigą, turėtų pateikti Bendrijos importuotojams bendro pobūdžio perspėjimą, tik jei ji turi rimtų abejonių dėl pagal lengvatinį režimą įvykdytų didelio kiekio eksporto operacijų atitikties reikalavimams (minėto sprendimo *Hyper prieš Komisiją* 128 punktas).
- 273 Tačiau nagrinėjamoje byloje ieškovė neįstengė įtikinamai įrodyti, kad Turkijos valdžios institucijos padarė šiurkščių pažeidimų, turinčių įtakos visam koncentruotų vaisių sulčių eksportui, ir prisidėjo prie suklastotų sertifikatų judėjimo. Todėl, kaip matyti iš šio sprendimo 242 punkto, negalima jokia analogija su bylos, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Turkijos televizoriai*, faktinėmis aplinkybėmis.

274 Be to, pažymėtina, kad ginčijamo importo metu Komisija negalėjo turėti didelių abejonių dėl koncentruotų vaisių sulčių importo iš Turkijos. Iš Komisijos, Italijos valdžios institucijų ir Turkijos valdžios institucijų susirašinėjimo iš tiesų matyti, kad tik nuo 1998 m. pabaigos, Italijos valdžios institucijoms nustačius pirmą suklastotą sertifikatą ir pradėjus tyrimo procedūrą, Komisija galėjo sužinoti apie suklastotų sertifikatų buvimą. Todėl, kaip teisingai pažymi Komisija, net darant prielaidą, kad ji privalėjo perspėti importuotojus apie pirmųjų abejonių dėl ginčijamų sertifikatų tinkamumo atsiradimą, ji negalėjo išvengti žalos, kurią patyrė ieškovė, nes paskutinės ginčijamo importo operacijos įvykdytos 1997 m. lapkričio 20 dieną.

275 Dėl ieškovės argumentų, jog Komisija nuo 1993-ųjų ar 1994 m. neabejotinai žinojo, kad koncentruotos obuolių sultys eksportuojamos į Europos Sąjungą naudojant reikalavimų neatitinkančius kilmės sertifikatus, konstatuotina, kad ieškovė nepateikė jokio įrodymo, todėl juos reikia atmesti.

276 Tas pats pasakytina ir apie argumentą dėl tariamo Europos Parlamento perspėjimo, kuriuo Komisijai pavesta ištirti pažeidimus, susijusius su dideliu kiekiu produktų Turkijos Respublikos išduotais judėjimo sertifikatais. Nesant įrodymų, šis argumentas turi būti atmestas.

277 Taip pat reikia atmesti ieškovės tvirtinimą, kad bylose, kuriose buvo priimtas minėtas sprendimas *Turkijos televizoriai*, pateikus UCLAF misijos ataskaitą, Komisija turėjo žinoti, jog analogiški prekių kilmės taisyklių pažeidimai buvo padaryti iš Turkijos eksportuojant ir kitus produktus, pavyzdžiui, nagrinėjamus šioje byloje. Pirmą, ieškovė nepagrindžia šio tvirtinimo jokių įrodymų ir, antra, faktinės aplinkybės, kurias UCLAF tyrė per minėtą misiją, buvo susijusios ne su sertifikatais, kuriuos

suklastojo tretieji asmenys, bet su sertifikatais, kuriuos Turkijos valdžios institucijos išdavė nepaisydamos reikalavimų.

278 Be to, dėl ieškovės tvirtinimo, kad iš 1998 m. gruodžio 9 d. UCLAF laiško, adresuoto Europos bendrijos Koordinavimo direktoratui Ankaroje, turinio matyti, jog Komisija nuo 1993 m. žinojo, kad koncentruotos obuolių sultys į Europos Sąjungą eksportuojamos naudojant reikalavimų neatitinkančius kilmės sertifikatus, konstatuotina, kad šiame laiške, kurį Komisija pateikė po rašytinio Pirmosios instancijos teismo prašymo, nėra tokios informacijos. Iš tikrųjų šiame laiške Komisija prašo patikrinti visą 1993–1998 m. laikotarpio vaisių sulčių eksportą, tačiau nepasako, kuriuo momentu ji sužinojo apie pažeidimus.

279 Galiausiai pažymėtina, kad analogija su importuotojų perspėjimu, kurį Komisija padarė vykdant cukraus importą iš Serbijos ir Juodkalnijos, bylai reikšmės neturi. Šio perspėjimo pagrindą iš tiesų sudarė pagrįstos abejonės dėl didelio masto pažeidimų buvimo ir kompetentingų valdžios institucijų administracinio bendradarbiavimo spragos. Tačiau šioje byloje ieškovė neįstengė įrodyti tokių faktinių aplinkybių.

280 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad prieš ginčijamo importo įvykdymą neperspėjusi ieškovės apie abejonas, kurių ji galėjo turėti dėl ginčijamų sertifikatų atitikties reikalavimams, Komisija nepažeidė savo pareigų.

281 Darytina išvada, kad šis kaltinimas nėra pagrįstas ir todėl turi būti atmestas.

d) Dėl netinkamo faktinių aplinkybių įvertinimo atliekant tyrimus Turkijoje

Šalių argumentai

- 282 Ieškovė tvirtina, jog iš atsiliepimo į ieškinį matyti, kad 1998 m. gruodžio mėn. misijoje Komisija neatliko tinkamo faktinių aplinkybių tyrimo arba kad ji negalėjo tinkamai atlikti tyrimo dėl Turkijos valdžios institucijų nepakankamo bendradarbiavimo, arba kad ji neatskleidžia tokio tyrimo rezultatų. Pasak ieškovės, nuostatos, susijusios su tarpusavio pagalba, be kita ko, Sprendimo Nr. 1/95 7 priedo 3, 6, 7 ir 8 straipsniai, suteikia Komisijai pakankamą teisinį pagrindą atlikti tyrimą, leidžiantį jai tinkamai nustatyti faktines aplinkybes. Taigi Komisija galėjo nustatyti, ar ginčijamus sertifikatus parengė Turkijos valdžios institucijos, ar jie buvo įregistruoti Mersinos muitinės įstaigoje ir ar ant jų buvo šios tarnybos antspaudai, taip pat ar prieš galimus klastotojus buvo pradėtas baudžiamasis tyrimas. To nepadariusi, Komisija yra kalta dėl didelio pažeidimo.
- 283 Komisija pažymi, kad, priešingai nei tvirtina ieškovė, ji tinkamai ištyrė ir įvertino visas reikšmingas faktines aplinkybes. Ieškovė apskritai ignoruoja aplinkybę, kad Turkijos Respublika nėra Europos Sąjungos narė ir todėl Komisija Turkijoje turi tik tokius įgaliojimus, kokius jai aiškiai suteikė ši šalis.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 284 Dėl tariamų Komisijos pažeidimų, kylančių iš to, kad UCLAF Turkijoje neatliko tinkamo tyrimo, pakanka konstatuoti, kad ieškovė negali pagrįsti savo argumentų įrodymais. Be to, pažymėtina, kad jokia šioje byloje taikytina nuostata neįpareigoja UCLAF taikyti ieškovės nurodytų tyrimo metodų. Galiausiai net darant prielaidą,

kad misijose Turkijoje UCLAF neatliko išsamaus tyrimo, konstatuotina, kad ieškovė tokio tyrimo būtinybės negali įrodyti pateikdama įrodymus, kuriais kvestionuojamas Turkijos valdžios institucijų atlikto ginčijamų sertifikatų atitikties reikalavimams patikrinimo tinkamumo.

285 Taigi ieškovės kaltinimai dėl tariamų Komisijai priskirtinų pažeidimų nėra pagrįsti ir todėl turi būti atmesti.

4. *Dėl ieškovės akivaizdaus aplaidumo nebuvimo ir rizikos vertinimo*

a) Šalių argumentai

286 Pirma, kalbėdama apie savo akivaizdaus aplaidumo nebuvimą ieškovė iš pradžių tvirtina, kad ginčijamame sprendime (53–56 punktai) Komisija padarė teisingą išvadą, jog A.TR.1 sertifikatų, kurie buvo pripažinti neatitinkantys reikalavimų, atžvilgiu ji buvo sąžininga ir pakankamai rūpestinga. Tos pačios išvados turi būti padarytos ir visų ginčijamų sertifikatų atžvilgiu, nes nėra jokio matomo skirtumo tarp jų ir reikalavimų neatitinkančių pripažintų sertifikatų. Be to, ginčijamame sprendime Komisija pasielgė teisingai neapkaltinusi ieškovės, kad ši ginčijamų sertifikatų atžvilgiu nesiėlgė atsargiai ir rūpestingai.

287 Toliau ieškovė neigia buvusi akivaizdziai aplaidi dėl to, kad neįsitikino, ar prekybiniais santykiams naudojami sertifikatai yra tikri ir galiojantys. Šiuo atžvilgiu

ieškovė pažymi neturėjusi jokio pagrindo baimintis galimo sertifikatų klastojimo arba manyti, kad Turkijos valdžios institucijos išduoda A.TR.1 sertifikatus ne Turkijos kilmės prekėms. Išvadą, kad Turkijos valdžios institucijos šiurkščiai ir nuolat pažeidinėjo kilmės sertifikatų taisykles, ji padarė tik iš Turkijoje įvykusių jos atsakingų asmenų pokalbių, Komisijos ir Italijos valdžios institucijų susirašinėjimo su Turkijos valdžios institucijomis ir susipažinusi su dalimi bylos medžiagos.

288 Be to, ieškovė tvirtina, kad importo operacijos, atliktos su Turkijos bendrove *Akman*, buvo įprastos komercinės operacijos. Pagal teismų praktiką, jei importas yra įprasta komercinė praktika, Komisija turi pateikti akivaizdaus importuotojų aplaidumo įrodymus (minėto sprendimo *Eyckeler & Malt prieš Komisiją* 159 punktą ir minėto sprendimo *Turkijos televizoriai* 297 punktą).

289 Galiausiai dublike ieškovė ginčija Komisijos argumentą, kad tuo atveju, jei Pirmosios instancijos teismas nuspręstų, jog ieškovės atžvilgiu buvo ypatinga padėtis, Komisija turėtų iš naujo vertinti galimo akivaizdaus aplaidumo nebuvimo klausimą. Pasak ieškovės, kadangi atsiliepiame į ieškinį Komisija nepareiškė nuomonės dėl nuo jos priklausančių BMK 239 straipsnio taikymo sąlygų, ji šiuo argumentu nebegali remtis ne tik šioje byloje, bet ir tuo atveju, jei šis ieškinys bus pripažintas pagrįstas. Be to, ieškovė mano, jog tuo atveju, jei Komisija savo triplike pripažintų akivaizdų aplaidumą, tai arba tokį argumentą reikėtų atmesti dėl termino praleidimo, arba ieškovei reikėtų suteikti galimybę pateikti papildomas pastabas. Iš esmės bet koks kitoks sprendimas suteiktų Komisijai nepagrįstą pranašumą.

290 Antra, dėl rizikos vertinimo ieškovė pažymi, kad iš nurodytų aplinkybių matyti, jog tiek Komisija, tiek Turkijos valdžios institucijos šiurkščiai pažeidė įsipareigojimus,

taip prisidėdamos prie to, kad tariamai padirbti, tačiau iš tiesų reikalavimų neatitinkantys sertifikatai buvo tvirtinami ir išduodami. Šie pažeidimai sukūrė situaciją, kuri nebėra įprasta kiekvieno importuotojo rizika, bet, atvirkščiai, patvirtina, kad ieškovės atžvilgiu susidarė ypatinga padėtis BMK 239 straipsnio prasme.

291 Be to, Komisija, vykdydama iš BMK 239 straipsnio jai išplaukiančias užduotis, privalo atsižvelgti ne tik į Bendrijos interesą užtikrinti muitų teisės nuostatų laikymąsi, bet ir į sąžiningo importuotojo interesą nepatirti žalos, viršijančios įprastą komercinę riziką (minėtų sprendimų *Eyckeler & Malt prieš Komisiją* 133 punktas ir *Hyper prieš Komisiją* 95 punktas).

292 Iš pradžių Komisija nurodo, kad ginčijamo sprendimo skirsnyje, susijusiame su ginčijamais sertifikatais, kurie buvo pripažinti suklastoti, visiškai neminimas ieškovės rūpestingumo arba aplaidumo klausimas. Komisijos teigimu, šis klausimas praranda prasmę nustačius, kad nėra ypatingos padėties BMK 239 straipsnio, taikomo kartu su BMK įgyvendinimo reglamento 905 straipsniu, prasme. Tačiau Komisija pažymi, kad jei Pirmosios instancijos teismas šioje byloje pripažintų ypatingą padėtį, ji turėtų vertinti kitas faktines aplinkybes, susijusias su BMK 239 straipsnio taikymu, nes tam tikros ginčijamo sprendimo vietos (52 konstatuojamojoje dalyje ir toliau), susijusios su ieškovės rūpestingumu ir sąžiningumu reikalavimų neatitinkančių sertifikatų atžvilgiu, nebūtinai galėtų būti perkeltos.

293 Toliau Komisija tvirtina, kad ieškovės argumentai dėl didelių Turkijos valdžios institucijų pažeidimų, jei jie teisingi, rodo, jog ši pažeidė savo rūpestingumo pareigą arba buvo akivaizdžiai aplaidi, dėl to negalimas joks grąžinimas pagal BMK 239 straipsnį. Iš esmės, jei ieškovė įtarė Turkijos valdžios institucijas darant šiurkščius pažeidimus, ji turėjo įsitikinti sertifikatų, kuriuos naudojo prekybiniams

santykiams, autentiškumu. Tačiau tik nuo 1999 m. balandžio mėn., t. y. praėjus maždaug dvejims metams po to, kai ji baigė vykdyti ginčijamą importą, ieškovė pasidomėjo, kaip Turkijos Respublika taiko lengvatinį režimą.

294 Galiausiai dėl rizikos įvertinimo Komisija pažymi, kad iš to, ką ji išdėstė, matyti, jog ieškovė pateikė suklastotus kilmės sertifikatus, prie kurių pagaminimo Turkijos valdžios institucijos neprisidėjo. Pagal BMK įgyvendinimo reglamento 904 straipsnio c punktą ši situacija yra ne ypatinga aplinkybė BMK 239 straipsnio prasme, o įprastos komercinės rizikos, nuo kurios ieškovė turėjo apsisaugoti, atvejis. Todėl Komisija mano, kad tai nelemia neleistinos ieškovės diskriminacijos kitų importuotojų atžvilgiu.

b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas

295 Pažymėtina, jog Komisija atmetė prašymą atsisakyti išieškoti importo muitus dėl to, kad „nurodytos aplinkybės <...> nebuvo, (jos) nuomone, <...> tokios, kad su padirbtais sertifikatais susijusios prašymo dalies atžvilgiu sudarytų ypatingą padėtį Reglamento <...> Nr. 2913/92 239 straipsnio prasme“ (ginčijamo sprendimo 39 konstatuojamoji dalis). Kaip teisingai savo rašytinėse pastabose pažymi Komisija, darydama išvadą dėl ypatingos padėties nebuvimo, su suklastotais sertifikatais susijusiame ginčijamo sprendimo skirsnyje (18–41 konstatuojamosios dalys) ji nepareiškė nuomonės dėl ieškovės rūpestingumo ar aplaidumo.

296 Darytina išvada, kad ieškinio antrojo pagrindo dalis, kurioje nurodoma, jog nebuvo akivaizdaus ieškovės aplaidumo, yra netinkama ir todėl turi būti atmesta (šiuo atžvilgiu žr. minėto sprendimo *Bonn Fleisch Ex- und Import prieš Komisiją* 69 punktą).

297 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą antrąjį ieškinio pagrindą.

C — Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su BMK 220 straipsnio 2 dalies b punkto pažeidimu

1. Šalių argumentai

298 Iš pradžių ieškovė primena, kad ginčijamame sprendime (18 ir paskesnės konstatuojamosios dalys) Komisija iš esmės išnagrinėjo BMK 220 straipsnio 1 dalies b punkto taikytinumą ir nusprendė, jog Turkijos valdžios institucijos nepadarė nė vieno pažeidimo, todėl Komisija netaikė BMK 220 straipsnio 2 dalies b punkto. Pasak ieškovės, Komisijos išvados yra neteisingos, nes Turkijos muitinės administracija puikiai žinojo, kad 32 sertifikatai, prie kurių patvirtinimo ir įregistravimo ji prisidėjo, neatitinka reikalavimų.

299 Be to, ieškovė pažymi, kad jos atstovų pokalbiai ir UCLAF tyrimai Turkijoje rodo, kad net jei paaiškėtų, jog Turkijos valdžios institucijos sąmoningai nepatvirtino ginčijamų sertifikatų, jos bent jau žinojo arba turėjo žinoti, kad jie egzistuoja. Ieškovė mano, kad nėra nė menkiausios abejonės dėl jos sąžiningumo, todėl jai turi būti gražinti importo muitai, kurie buvo išieškoti išleidus prekes.

- 300 Dėl sertifikatų, pripažintų suklastotų, Komisija pirmiausia tvirtina, jog iš ginčijamo sprendimo matyti, kad šioje byloje nebuvo įvykdytos BMK 220 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo sąlygos, nes nebuvo nustatyta jokios Turkijos valdžios institucijų klaidos, ginčijami sertifikatai nebuvo šios institucijos nei išduoti, nei pasirašyti, atvirkščiai, juos suklastojo tretieji asmenys (ginčijamo sprendimo 18–28 konstatuojamosios dalys).
- 301 Be to, Komisija pažymi, jog pagal nusistovėjusią teismų praktiką tai, kad Italijos muitinė iš pradžių priėmė suklastotus kilmės sertifikatus, dar nėra klaida BMK 220 straipsnio 2 dalies b punkto prasme.
- 302 Galiausiai Komisija nurodo, jog kadangi ieškovė pateikia tik tuos argumentus, kurie jau buvo atmesti nagrinėjant ieškinio pagrindą, susijusį su BMK 239 straipsnio taikymu, ji leidžia sau nurodyti ankstesnius atsikirtimus. Iš to Komisija daro išvadą, kad šioje byloje nebuvo įvykdytos BMK 220 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo sąlygos, todėl galėjo būti atliktas paskesnis ginčijamų importo muitų įtraukimas į apskaitą. Todėl šiuo atžvilgiu ieškinys taip pat yra nepagrįstas.

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 303 Pagal BMK 220 straipsnio 2 straipsnio b punktą, kad kompetentingos valdžios institucijos galėtų neatlikti paskesnio importo muitų įtraukimo apskaitą, turi būti įvykdytos trys kumuliacinės sąlygos. Visų pirma reikia, kad muitai būtų nesumokėti dėl pačių kompetentingų valdžios institucijų klaidos, toliau – kad šių padaryta klaida būtų tokia, kad šiuos muitus privalėjęs sumokėti asmuo jos nebūtų galėjęs pagrįstai nustatyti, ir galiausiai – kad jis būtų laikęsis visų su muitinės deklaracijos pateikimu susijusių galiojančių teisės aktų nuostatų (pagal analogiją žr. 1989 m. liepos 12 d.

Teisingumo Teismo sprendimo *Binder*, 161/88, Rink. p. 2415, 15 ir 16 punktus; 1991 m. birželio 27 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Mecanarte*, C-348/89, Rink. p. I-3277, 12 punktą; 1993 m. gegužės 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Weis*, C-292/91, Rink. p. I-2219, 14 punktą; minėto sprendimo *Faroe Seafood ir kt.* 83 punktą; 1999 m. gruodžio 9 d. Teisingumo Teismo nutarties *CPL Imperial 2 ir Unifrigo prieš Komisiją*, C-299/98 P, Rink. p. I-8683, 22 punktą; 2001 m. spalio 11 d. Teisingumo Teismo nutarties *William Hinton & Sons*, C-30/00, Rink. p. I-7511, 68, 69, 71 ir 72 punktus bei 1996 m. birželio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Günzler Aluminium prieš Komisiją*, T-75/95, Rink. p. II-497, 42 punktą).

304 Taip pat pažymėtina, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką BMK 220 straipsnio 2 dalies b punkto nuostatos tikslas – apsaugoti muitus privalančio sumokėti asmens teisėtus lūkesčius, kad visi veiksniai, turėję įtakos sprendimui išieškoti muitus arba jų neišieškoti, yra pagrįsti. Tačiau ši nuostata muitus privalančio sumokėti asmens teisėtus lūkesčius apsaugo, tik jeigu pačios kompetentingos institucijos sukūrė pagrindą muitus privalančio sumokėti asmens lūkesčiams atsirasti. Taigi tik kompetentingų valdžios institucijų aktyviais veiksmais padarytos klaidos, kurių mokesčio mokėtojas negalėjo pagrįstai nustatyti, suteikia teisę į tai, kad išleidus prekes muitai nebūtų išieškomi (minėto sprendimo *Mecanarte* 19 ir 23 punktai).

305 Nagrinėjamoje byloje reikia konstatuoti, jog ginčijamo sprendimo ginčijamoje dalyje Komisija nusprendė, kad nebuvo įvykdytos BMK 220 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo sąlygos, nes nenustatyta, kad savo veiksmais kompetentingos valdžios institucijos padarė kokią nors klaidą (25–27 konstatuojamosios dalys).

306 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškovė neįstengė įrodyti, jog kompetentingos valdžios institucijos savo veiksmais prisidėjo prie ginčijamų sertifikatų, kurie pasirodė esą padirbti, parengimo arba pripažinimo.

307 Todėl reikia atmesti šį ieškinio pagrindą kaip nepagrįstą.

308 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl prašomų proceso organizavimo ir tyrimo priemonių

309 Ieškovė prašo Pirmosios instancijos teismo imtis įvairių tyrimo priemonių pagal Procedūros reglamento 64 straipsnio 4 dalį ir 65 straipsnį.

A — Dėl administracinėje byloje esančių dokumentų pateikimo

1. Šalių argumentai

310 Ieškovė prašo Pirmosios instancijos teismo nurodyti Komisijai pateikti visus dokumentus, su kuriais ji mano negalėjusi susipažinti, kai jai buvo leista susipažinti su administracine byla (žr. šio sprendimo 72 ir paskesnius punktus).

311 Siekdama įrodyti nepakankamą Turkijos valdžios institucijų bendradarbiavimą, jų padarytus Asociacijos susitarimo taikymo pažeidimus ir Komisijos atliktų tyrimų nepakankamumą, ji prašo, be kita ko, pateikti UCLAF misijos ataskaitas. Ieškovė nori gauti būtent 1998 m. gruodžio 23 d. arba kurios nors kitos dienos UCLAF ataskaitą apie Turkijoje, visų pirma Mersinos muitinės įstaigoje, atliktų tyrimų pobūdį, turinį ir rezultatus.

312 Komisija iš esmės tvirtina, kad ieškovė galėjo susipažinti su visais svarbiais dokumentais, todėl jos prašymai neturi reikšmės.

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

313 Visų pirma iš šio sprendimo 99 punkto matyti, kad ieškovė turėjo galimybę susipažinti su UCLAF 1998 m. gruodžio 9 ir 23 d. misijos ataskaitomis iki ginčijamo sprendimo priėmimo. Be to, pažymėtina, kad Komisija šias ataskaitas pateikė atsakydama į rašytinį Pirmosios instancijos teismo klausimą. Tokiomis aplinkybėmis šis prašymas netenka objekto ir todėl jį reikia atmesti.

B — Dėl kitų tyrimo priemonių

1. Šalių argumentai

314 Pirma, siekdama įrodyti, kad Turkijos muitinės administracija turi pareigą pateikti naudojamų antspaudų ir parašų, be kita ko, Mersinos muitinės įstaigos antspaudų ir parašų, pavyzdžius ir kad šiuos pavyzdžius Turkijos valdžios institucijos oficialiai nusiuntė Komisijai bei vėliau – valstybių narių valdžios institucijoms, ieškovė prašo Pirmosios instancijos teismo nurodyti Komisijai ir Italijos muitinės administracijai pridėti juos prie bylos, kaip ir dokumentus, patvirtinančius, kad pripažintų antspaudų ir parašų kopijos buvo nusiųstos kompetentingoms valstybių narių tarnyboms.

- 315 Antra, siekdama įrodyti, jog 32 ginčijami A.TR.1 sertifikatai nėra padirbti, ieškovė prašo Pirmosios instancijos teismo pavesti ekspertui, pavyzdžiui, Vokietijos muitinės policijos tarnybai Kelne, patikrinti originalų autentiškumą, palyginant juos su atitinkamais originalių antspaudų atspaudais ir parašais.
- 316 Šiam tikslui ieškovė Pirmosios instancijos teismo, be to, prašo nurodyti Komisijai paprašyti arba tiesiogiai Ravenos muitinei pasiūlyti perduoti paskirtam ekspertui 103 A.TR.1 sertifikatų, minimų prie ieškinio pareiškimo pridėtame Italijos administracijos laiške, originalus. Ieškovės įgaliotinis *ad litem* taip pat turėtų turėti galimybę susipažinti su šiais sertifikatais.
- 317 Pirmosios instancijos teismas taip pat turėtų paprašyti Turkijos vyriausybės, galimai tarpininkaujant Komisijai, atsiųsti jos turimas originalias ginčijamų sertifikatų kopijas, kad jas būtų galima palyginti su originalais.
- 318 Trečia, siekdama įrodyti, kad ginčijami sertifikatai yra tikri dokumentai ir kad jie buvo įregistruoti Mersinos muitinės įstaigoje, ieškovė prašo Pirmosios instancijos teismo pasiūlyti Turkijos centrinės muitinės administracijai paskirti pareigūną, kuris į teismo posėdį turėtų atnešti antspaudų ir parašų, Mersinos muitinės įstaigos naudotų aptariamam laikotarpiu, pavyzdžius kartu su registrais ir pateiktą informaciją dėl ginčijamų sertifikatų neautentiškumo ar neatitikties reikalavimams.
- 319 Šiuo atžvilgiu ieškovė nurodo, kad Asociacijos susitarimo Susitariančiosios Šalys susitarė dėl tarpusavio pagalbos. Be kita ko, ji pažymi, kad pagal Sprendimo Nr. 1/95 29 straipsnį, skaitant jį kartu su to paties sprendimo 7 priedu ir Sprendimo Nr. 1/96 15 straipsniu, Bendrijos ir Turkijos valdžios institucijos teikia viena kitai

pagalbą tikrinant A.TR.1 sertifikatų autentiškumą ir jų atitiktį reikalavimams. Be to, Sprendimo Nr. 1/95 7 priedo 12 straipsnis numato, kad prašymą gavusios valdžios institucijos pareigūnai kitos Susitariančiosios Šalies teismuose dalyvauja kaip liudytojai ar ekspertai ir pateikia procesui reikalingus dokumentus arba patvirtintas kopijas.

320 Komisija mano, jog ieškovės prašymai pateikti ginčijamus sertifikatus, kad juos patikrintų ekspertas, turi būti atmesti, nes tik Turkijos valdžios institucijos yra kompetentingos konstatuoti sertifikatų autentiškumą.

321 Nepriimtina reikia pripažinti ir prašymą išklaudyti Turkijos muitininko liudijimą, nes Turkijos muitinės administracija, Komisijos teigimu, jau kelis kartus patvirtino savo pareiškimus dėl ginčijamų sertifikatų.

322 Dėl prašymo pateikti dokumentus iš Mersinos muitinės įstaigos registru Komisija pažymi, kad jis taip pat nepriimtinas kaip negalintis turėti jokių pasekmių, nes Komisija nurodžiusi, jog gali būti, kad 32 autentiški sertifikatai egzistavo ir kad klastotojai jais pasinaudojo rengdami ginčijamus sertifikatus.

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

323 Kalbant apie prašomas tyrimo priemones, iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad vertinti, ar jos yra naudingos ginčui išspręsti, turi Pirmosios instancijos teismas (2001 m. gegužės 16 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Toditec prieš Komisiją*, T-68/99, Rink. p. II-1443, 40 punktas).

324 Nagrinėjamoje byloje reikia pažymėti, kad, kaip nurodė Komisija, Turkijos valdžios institucijos aiškiai patvirtino, jog ginčijami sertifikatai buvo suklastoti. Todėl, atsižvelgiant į byloje esančius įrodymus ir į ieškovės pateiktus kaltinimus, matyti, kad tokios priemonės, kurios įrodytų dokumentų autentiškumą, nėra nei svarbios, nei būtinos sprendimui šioje byloje priimti. Taigi jų skirti nereikia. Todėl reikia atmesti ieškovės prašymus išreikalauti ginčijamus sertifikatus ir juos pateikti ekspertui patikrinti.

C — Dėl pasiūlytų įrodymų

1. Šalių argumentai

325 Kaip įvairių nurodytų faktinių aplinkybių įrodymą ieškovė siūlo išklausti liudininko Thomas Nothelfer, bendrovės *Steinhauser* darbuotojo, kuris nagrinėjamu laikotarpiu buvo atsakingas, be kita ko, už koncentruotų vaisių sulčių pirkimą Turkijoje ir kuris, būdamas Turkijoje 1999 m. balandžio mėn. pirmojoje pusėje, keletą kartų kalbėjosi su Turkijos valdžios institucijomis, parodymus. Taip pat ji siūlo profesoriaus Gerd Merke, kuris lydėjo T. Nothelfer šio kelionės Turkijoje metu, parodymus.

326 Siekdama įrodyti, kad ginčijami sertifikatai yra autentiški dokumentai, ieškovė visų pirma siūlo išklausti T. Nothelfer liudijimą, jog kompetentingi Mersinos muitininkai pripažino, kad panaudoti antspaudai buvo sunkiai įskaitomi ir kad, nepaisant jų prašymų, Turkijos centrinė muitinė daugiau nei metai jiems nebuvo pateikusi naujų antspaudų.

- 327 Toliau, siekdama įrodyti, kad ginčijami sertifikatai buvo įregistruoti Mersinos muitinės įstaigoje, ieškovė siūlo išklausti T. Nothelfer liudijimą, patvirtinantį, jog jis matė šiuos registrus. T. Nothelfer taip pat galėtų patvirtinti, kad Mersinoje per pokalbį su kompetentingu muitininku jis paprašė padaryti kopiją tų registro puslapių, kuriuose yra nurodyti 32 tariamai padirbtų A.TR.1 sertifikatų numeriai, tačiau muitininkas, iš pradžių sutikęs, nedavė jam jokios kopijos.
- 328 Be to, siekdama įrodyti, kad ginčijami sertifikatai yra tikri dokumentai, ieškovė siūlo išklausti T. Nothelfer ir G. Merke liudijimus, kad Ankaroje 1999 m. balandžio mėn. įvykusiame susirinkime su centrinės muitinės administracija T. Nothelfer nurodė, jog, jo turimais duomenimis, visi A.TR.1 sertifikatai (neatitinkantys reikalavimų arba padirbti) buvo muitinės administracijos patvirtinti ir įregistruoti. Ankaros centrinės muitinės atstovas jam atsakęs, kad pradėtas baudžiamasis tyrimas dokumentams patikrinti.
- 329 Be to, siekdama įrodyti, kad Turkijos valdžios institucijos nesuprato taisyklių, susijusių su lengvatiniu režimu ir prekių kilme, turinio arba svarbos, ieškovė siūlo išklausti T. Nothelfer ir G. Merke liudijimą dėl jų pokalbio su Turkijos ministro pirmininko administracijos Ekonomikos reikalų tarnybos atstovu Dogran. Šis liudijimas, be to, patvirtintų, kad UCLAF tik pavėluotai pranešė Turkijos valdžios institucijoms apie lengvatinių taisyklių svarbą ir būtinybę jų laikytis.
- 330 Galiausiai, siekdama įrodyti, kad Komisija pažeidė savo pareigą perspėti importuotojus, ieškovė kaip įrodymą siūlo „Europos Komisijos informaciją ir Europos Parlamento informaciją“, kuriuose minimi su Turkijos įvairių produktų kilmės sertifikatais susiję pažeidimai.

- 331 Komisija mano, kad pasiūlyti su Mersinos muitinės įstaigos tvarkomais registrais susiję įrodymai neturi reikšmės. Pirma, atitinkamos Asociacijos susitarimo nuostatos nenumato tokių registru. Antra, Komisija nurodo, kad Turkijos muitinė galėjo išduoti 32 A.TR.1 sertifikatus kitoms prekių siuntoms nei nagrinėjamos šioje byloje.
- 332 Dėl ieškovės atstovų pokalbių su Turkijos valdžios institucijomis Komisija mano, kad jie sustiprina jos padarytas išvadas, taigi bylai reikšmės neturi. Be to, Komisija mano, jog T. Nothelfer liudijimas, kad kai kurie ministro pirmininko komandos nariai nebuvo susipažinę su teisės aktais dėl kilmės ir lengvatinių tarifų, neturi reikšmės, nes svarbiausia, kad muitinės įstaigos būtų susipažinusios su šiomis taisyklėmis.

2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 333 Dėl ieškovės pasiūlytų įrodymų pakanka pažymėti, kad, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta (žr., be kita ko, šio sprendimo 150 ir paskesnius punktus, 161 ir paskesnius punktus, 216 ir 276 punktus), jie visi neturi reikšmės bylai. Taigi jų priimti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 334 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir ieškovė pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (penktoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Ieškovė padengia bylinėjimosi išlaidas.**

Vilaras

Martins Ribeiro

Jürimäe

Paskelbta 2007 m. vasario 6 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

Pirmininkas

E. Coulon

M. Vilaras

Turinys

Teisės aktai	II - 294
A — Teisės aktai, susiję su lengvatiniu režimu	II - 294
1. Teisės aktai, galioję pereinamajame etape	II - 296
2. Teisės aktai, galiojantys baigiamajame etape	II - 299
B — Muitų teisės aktai	II - 301
1. Teisės aktai, susiję su atsisakymu išieškoti muitus	II - 301
2. Teisės aktai, susiję su kilmės taisyklėmis	II - 304
C — Teisės aktai, susiję su tam tikrų dokumentų konfidencialumu	II - 306
Faktinės bylos aplinkybės	II - 309
A — Ginčijamas importas	II - 309
B — Baudžiamasis ir administracinis procesas Italijos ir Bendrijos valdžios institucijose	II - 312
C — Sertifikatas Nr. D 437214	II - 314
Procesas ir šalių reikalavimai	II - 315
Dėl teisės	II - 316
A — Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, susijusio su teisės į gynybą pažeidimu	II - 317
1. Šalių argumentai	II - 317
2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 321
B — Dėl antrojo ieškinio pagrindo, susijusio su BMK 239 straipsnio pažeidimu	II - 326
1. Dėl A.TR.1 judėjimo sertifikato Nr. D 437214	II - 326
a) Šalių argumentai	II - 326
b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 331

2. Dėl Turkijos valdžios institucijoms priskirtinų pažeidimų	II - 335
a) Dėl antspaудų ir parašų pavyzdžių	II - 335
Šalių argumentai	II - 335
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 339
— Išankstinės pastabos	II - 339
— Dėl esmės	II - 339
b) Dėl Turkijos valdžios institucijų atlikto sertifikatų įregistravimo	II - 340
Šalių argumentai	II - 340
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 343
c) Dėl Turkijos muitinės pagalbos	II - 344
Šalių argumentai	II - 344
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 344
d) Dėl taisyklių pažeidimo administracinės pagalbos srityje	II - 345
Šalių argumentai	II - 345
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 352
e) Dėl papildomų įrodymų	II - 357
Ieškovės argumentai	II - 357
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 360
3. Dėl pažeidimų, kuriais kaltinama Europos Komisija	II - 361
a) Dėl tinkamo lengvatinio režimo nebuvimo	II - 362
Šalių argumentai	II - 362
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 366
b) Dėl antspaудų ir parašų pavyzdžių nenusiuntimo	II - 369
Šalių argumentai	II - 369
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 370
	II - 397

c) Dėl pareigos laiku perspėti importuotojus pažeidimo	II - 373
Šalių argumentai	II - 373
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 376
d) Dėl netinkamo faktinių aplinkybių įvertinimo atliekant tyrimus Turkijoje	II - 380
Šalių argumentai	II - 380
Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 380
4. Dėl ieškovės akivaizdaus aplaidumo nebuvimo ir rizikos vertinimo	II - 381
a) Šalių argumentai	II - 381
b) Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 384
C — Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su BMK 220 straipsnio 2 dalies b punkto pažeidimu	II - 385
1. Šalių argumentai	II - 385
2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 386
Dėl prašomų proceso organizavimo ir tyrimo priemonių	II - 388
A — Dėl administracinėje byloje esančių dokumentų pateikimo	II - 388
1. Šalių argumentai	II - 388
2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 389
B — Dėl kitų tyrimo priemonių	II - 389
1. Šalių argumentai	II - 389
2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 391
C — Dėl pasiūlytų įrodymų	II - 392
1. Šalių argumentai	II - 392
2. Pirmosios instancijos teismo vertinimas	II - 394
Dėl bylinėjimosi išlaidų	II - 394